

qui mandato h[ab]et. h[ab]emus tunc alias
defendere uellet. **T**unc intrigatus an siudum pos-
siteat q[uo]d non respondere cogendus sit. Et quod ex parte fui-
dum possit. Taliter scrib. possum fandi cogide-
re respondere quod ex parte fuidum possit. Ut simi-
lare ex parte possit re dicit in aliam p[ro]tem q[uo]d non te-
tetur. i possit actor mittitur. **I**dem est si id ipm
infecti emimus. Nam h[ab]e[re] responde ceter. quod ex
parte eius sit p[ro]dum ut adei p[ro]tem stipulatorem ac
modemus. **P**ena autem non remittentis h[ab]et ut
i possit emimus ut p[ro]tine scire non posset.
Lp. r. **V**ictusque iudicem e[st]as monent q[uo]d op[er]a
tunc sien intrigaticem dubium non est.
Neov. r. **P**returatore cesari obdebeti fustile mito
gante unus ex suis que liborum possit acceptat nec
h[ab]erat respondere se h[ab]emus tunc q[uo]d intrigatoria credo-
nibus certe tenetur. vnde ab his q[uo]d non intrigasset
eum ex ipso suo conuenit non posse. **D**e quibus causis
Oimp. r. **S**unt plures ad eundem iudicem e[st]at. q[uo]d
familia h[ab]e[re] agetur. aut eosdem coi diuidendo
iudicio aut finium regu[m] e[st]at iudicem sumediu[m].
Præterea quo facilius cohire h[ab]et u[er]o sion possit meum
tempore omium presentia sien pot.
Pop. **C**um expluri[bi] tutorib[us] unus q[uo]d certi n[on] sit
potest tenetur postulare eo ad eundem iudicem mit-
tatur. h[ab]ec resp[on]s[us] p[ro]cipuum p[ar]tentur. **D**e suo
Lp. **H**ec p[ro]tor q[uo]d seruus seruus alien. corrupto. p[ro]
alienaue recepisse p[ro]uaserit ne q[uo]d dicetur eiolo
malo quo cui e[st]at detenore facerit. meum quam car-
ent. induplici iudicium dato. **C**ui bona fide seruus
emittit h[ab]ec dictio non tenetur. quod seruus potest seruus
corrupti age quia nichil eius int[er]e. seruus non corrupti
tane sicut h[ab]ec admisit e[st]at ut duob[us] actio seruus
corrupti potest q[uo]d est absurdum. **S**i necei cu[m] bona fide
homo liber sicut h[ab]ec dictum posse exenter optimatur.
Cad uirtutem p[ro]tor recipi. ita accipimus si suscepit p[ro]
num alieni apud se i[st]e p[ro]prie recipi per refugii absti-
tendi causa seruo p[ro]tegit. ut i[st]o agro ut malo loco
editio[n]e. **P**ersuaderet autem est plusquam co[p]h[er]entia atq[ue]
agisibi parere. **S**eruus p[ro]tector. **G**rec. lca. a. a. cece
h[ab]et in. Et bonum co[s]tilum q[uo]d dant p[ro]p[ter]a p[ro]tector
i malum ut p[ro]tor adiicit dolomalo quo cui detenore
facerit. Neq[ue] enim delinq[ue]ndi nisi q[uo]d taliter seruo p[ro]ua-
ter ex quo cui seruat detenorem. **C**ui enim seruus sollicitat
ad aliqd u[er]e facienti ut agitandum i[st]e. h[ab]ec uideatur
h[ab]ec dictio nota. **S**i utrum ita temu tenet. sit de fugi-
p[ro]u[er]bi p[ro]p[ter]a delinq[ue]ndi. an i[st]o eti[am] h[ab]ec
ut male monstrant que admodum facit. uenient enim
simulo monstrant que admodum delinq[ue]nt tenent eni. Im-
mo si erat p[ro]u[er]bi omnino fugitivus ut furtu factu-
rus. h[ab]ec uero laudat. h[ab]ec p[ro]p[ter]a extitit tenetur. Non
enim oportet laudato augen malitia. **S**icut ergo bon
p[ro]u[er]bi fecit. fecit malu si uenial q[uo]d fecerit detenore cor-
ruptionem uideatur.
Paul. r. **V**el luxumosu[m] ut contumac[ia] fecit. q[uo]d
ueunt stupri p[re]t[er]aret patet ut p[ro]suader.
Lp. r. **D**olo malo adiicto collidit[ur] notit p[ro]tori q[uo]d
p[ro]suader. Ceteri sine dolo malo q[uo]d detenore fecerit. n[on]
notatur. Et si filius grata seruus non tenet unde queritur
si q[uo]d suo alieno seruerit i[st]e a[ct]e ut i[st]e p[ro]tegerit
seruus. ut ille p[ar]t[er] a[ct]e tenet ut desentent a[ct]e. et
erit q[uo]d aliud fregit. ut p[ro]cerit antenent q[uo]d
sine dolo malo fecit non tenetur s[ed]olo. ma. tenetur.
Paul. r. **S**er[co]modum ut u[er]e lega q[uo]d e[st]at te-
Lp. r. **D**oli uerb[um] eti[am] ad e[st]at q[uo]d recepit. i n[on].
refendit ut uno aliustenetur. nisi q[uo]d colo malo recipi.
Ceteri si q[uo]d ut omio custodire recepit ut humilitate
ut misericordia ductus ut alia p[ro]bat. atq[ue] uita rati[on]e
non tenetur. **S**i q[uo]d colo malo seruerit q[uo]d suo q[uo]d
lib[er]t[er] putabat. michi uideatur tem[per]e cu[m] oportet magis
enim delinq[ue]ndi q[uo]d lib[er]t[er] putat corrupti. atq[ue] si p[ro]u[er]bi sunt

tenetur. **H**ec adiicio ad ius eti[am] facient induplici
et qui ius aqua institutum d[icitu]r ex parte coh[er]ent. **S**ipu[er]
p[ro]u[er]bi seruus dicitur. iudicium cu[m] no[n] dedita reddimur.
Hec actio restitur ad typ[us] seruus corrupti ut inter p[ro]p[ter]a non ad
p[ro]p[ter]a uideo sit esse. ut alienatur sit ut maius illis
sit nichilomin' ite[re] h[ab]ebit h[ab]ec actio. Nec exiguntur
manumissionem seru[er]i nata actio.
Paul. r. **P**reterite enim utilitate extiratio. in
h[ab]ec iudicium uideatur.
Lp. r. **N**am eti[am] seruus forti co[se]quuntur libertate
ex parte eius iudicium tribuit maius illis iudicium
Paul. r. **S**ed i[st]e seruus cu[m] p[ro]u[er]bi corruptus habet
h[ab]ec actio. non solum similitudine in h[ab]ecitate fuit. sed eti[am]
ex parte forte legitur.
Lp. r. **S**iquis p[ro]u[er]bi tem[per]e mei i[st]i seruus corruptus. ap[er]tu-
re. vix. dig. q[ui]ritur. An h[ab]ec actione tem[per]e possit. aut tem[per]e
ei[us] p[ro]p[ter]a potest detinere iudicium p[ro]p[ter]a seruus sit.
tenet ut uir. aut. si cur detinorem facit uir. dedita seru[er]i
seru[er]i. sicut seruus agat quia si cu[m] ex tempore agit. n[on] q[uo]d cu[m] ex tempore
agit. sicut recepit sicut corruptus. age p[ro]p[ter]a. **C**ui uero cu[m] so-
tio sine altitudo. i. si corruptus. nisi forte non putulit
h[ab]ec. h[ab]ec est in seruus. Nemo enim seruus sicut recipit. si
celandia recipit. p[ro]p[ter]a defendi tem[per]e ei[us]. **S**unt p[ro]p[ter]a ego
h[ab]ec usi fructu tu[er] p[ro]p[ter]a ame sit detinor. si uido
factus potens men[us] expiri statim. ego agere utili acti
possum tecum ad omnes eni corrupti h[ab]ec actio p[ro]tine. i
int[er] e[st]at fructuari uideat. bone frugi p[ro]u[er]bi cu[m] i[st]o usi fructu
tu[er] h[ab]ec. Et si forte alius seruus recipit. ut corruptus utilis acto
fructuano p[ro]p[ter]a. **D**atur autem h[ab]ec actio. quia eti[am] e[st]at
cuius dupli. si q[ui]tione. estimatio utru[m] cui d[icitu]r t[em]p[er]e
seruus detinatur. q[uo]d seruus i[st]e p[ro]p[ter]a in aio d[icitu]r seruus. h[ab]ec est.
quia maior p[ro]u[er]bi sit. auero actio. i. uenatur ut
tanti co[se]quuntur corruptorem quia eti[am] seruus obid q[uo]d
corruptus sit. minor sit.
Paul. r. **I**n h[ab]ec iudicium eti[am] rem estimatio uideat. q[ui]nti
seruus absulit. q[uo]d omne d[icitu]r dupli. neq[ue] int[er] e[st]at
an actio plate fuit res. an ad alii si uicetia q[ui]nti p[ro]p[ter]a. a
enim iustus est cu[m] tem[per]e. qui p[ro]p[ter]a fuit detinor. qui cu[m] q[ui]
ad quies plate sunt.
Lp. r. **N**erit ueritatem. postea furtu sua in existimatam
inuenire. quia sicut uim p[ro]u[er]bi. **N**a et u[er]ba edici quia in
earent. omne detinor eti[am] recipiunt. **S**i si seruus p[ro]u[er]bi
ut euengrapha debitorum corruptus. uideatur tenetur. si
etiam si seruus p[ro]p[ter]a posse trahit eti[am] q[ui] similia isti
menti subtrahit. ut in teneat. ut detinatur. dicendum
est corruptore h[ab]ec no[n] tenetur. **C**uanus autem rep[er]t
subtrahit no[n] seruus corruptus p[ro]p[ter]a actio tam[en] furtu age
possimus. **O**perat eti[am] filio sollicitatoris uideatur retribu-
re. nec sufficit alius actio egisse. q[uo]d alii alii n[on] in
natur. tem[per]e q[uo]d seruus recipit. et detinatur. et detinore seru[er]i
seruus fecit. h[ab]ec u[er]e aliquis et co[se]quuntur tenetur no[n].
Cuanus enim q[ui]dicta h[ab]ec. p[er]am autem furtu co[se]quuntur sit
tamen q[uo]d int[er] est debet seq[ue]ntia seruus corrupti.
Paul. r. **Q**uia manet reus obligatur. i[st]e rebus redditus.
Lp. r. **S**eruus si seruus h[ab]ecatum corruptus. h[ab]ec
actione tenetur. si p[ro]petione h[ab]ecatur q[uo]d p[ro]p[ter]a tenetur
h[ab]ec actio p[ro]petia non te p[ro]p[ter]a. h[ab]ec actio successori
p[ro]pet. **H**ec h[ab]ec autem non debet q[uo]d penale est.
Paul. r. **V**el tunc ueniat in h[ab]ecitate petitum quia in
h[ab]ec actio. **C**essu[m] si seruus corruptus. h[ab]ec edic-
to leui n[on] est. q[uo]d seruus corruptus q[ui] seruus h[ab]ec est actio. q[uo]d
patrono n[on] est. i[st]e p[ro]p[ter]a se eti[am] d[icitu]r p[ro]b[er]e p[ro]p[ter]
dignitate fama comis integra manete ei[us] utilis operis
officio uideatur estimanda. q[uo]d in teneat n[on] animu[m] liboru[m] no[n]
seruus non corrupti. **S**i seruus co[se]quuntur meus animu[m] p[ro]p[ter]
mei seruus corruptus. s[ed] ab autem no[n] posse agere cu[m] seruus. p[ro]p[ter]
atq[ue] si p[ro]p[ter] meus seruus corruptus q[uo]d p[ro]u[er]bi.
Ceteri sicut seruus extranei corruptus. uideatur utru[m] cu[m]
liboru[m] agi detinatur aut si singulis. ex exemplo ceteri no[n] seruus. ama-
gise. tunc uenit q[uo]d si solidi tenetur. alio aut sollicitat. al-
teru[m] liboru[m]. **S**i si in quo usi fructu h[ab]ec p[ro]u[er]bi mei cu[m]
no[n] pertinet. ent in actio cu[m] d[icitu]r p[ro]p[ter]atis. **P**ignoris dan-
no[n] debitor h[ab]ec actio. **H**ec actione no[n] ex-
tem[per]e dupli est. idem q[uo]d d[icitu]r datum est. duplavitur.
His consequunt illud p[ro]bat. ut si seruus meo p[ro]u[er]bi. ut
titio furtu faciat. no[n] solum in id tenens q[uo]d detenor seru[er]

estimare. Si etiam in id quod titio praestitus sit. **T**eret in solu-
sum dichi dapanum teneat filius tuus. Si etiam si fecit in eo. eo quod
noi non tenemus. quod ego leges et regulae obnoxius sit aut si ex-
cedere teneat alicui quod ei servum locum. et propter decessum
sit. teneat et xenon. et aqua tanta sit. **E**xistimat autem
te habetur in hac etate quod si puerus uilior factus sit. Quod
officio iudicis expedietur. **C**ontandum tam si multo
factus sit. ut non expedit talis puerus halter. Utrum ergo
excepit puerum cogit dare sollicitatorum puerum dominus lucen faciet.
An uero cogit detinere dominus restituere puerum puerum accepere
euenisse electricem dominum domini. sine servum detinere cupit.
dapanum quod teneat servum factus sit. in duplo accepere
ut puer restituto. si copia huius rei habeat puerum consequi
quod simo habeat puerum quidem simili modo accepere. Cetero vero
sollicitationem. puello cuiusdam dominus puerum actionibus detinere. Quod
teneat teneat huius modi tunc habeat. cum deinceps uiuo agit.
Quod uero sistet amissio coagitur non facile apud iudicem
audire. dicendo id est maumisit. quoniam huius noluerit
domini ut puer huius est libertum.

Art. l. **C**orruptus animus pueri. si puerus detinatur eum
dominum contempneret.

Iph. l. **D**ominus pueri dissipatorum maumisit postea
practicis ab eo accepit. etiam eius non existit. copit apud quod
dam mulierculam pecuniam eum consupstans quebat possit ne
age servum corruptum eum ei muliere. cuius puerus liberum
non posse. si etiam furti deperire. quas puerus ad eum trahit.

Art. l. **S**ervi corrupti nove. ac constante matrimonio ma-
nus in muliere datur atque si favore nuptiarum insiplo.

Iph. l. **L**ege fugitivum de fugitiis. **B**ulbula.

Celantur fures. **S**enatus censuit nefugium admittitur
in salm. neque pugnatur amilicis in pugnatoribus possorum
imulcere statuit. **I**sta autem qui in isto die fugitivos uel
domini reddi possunt. ut apud magistratus exhibuissent nemus
mitracum dedit. **S**ervi decepti eodem securus sulto in pueris
damne quod in pueris pueris quod repit fugitivos magistris
domino ut magistris tradidit. **H**oc autem senatus o sultu
etiam domini dedit militi. ut pagano ad mensagidii fugiti-
vi in predicta pagano ut senatori. cuius etiam lex summa
pugnatur. et sultu modesto osule feni. ut fugitivo
in pueris uolentibus littera ad magistratus dedit. **O**uileta q.
e. solidorum in magistris statuta. sultus acceptus in pueris
non adiunxit. **S**i et in eum qui quod apud se prohibuit. eadem
pena statuta est. etiam generali epuli diuorum marti et comodi.
quod declarat pueris et magistris. amilites rationales do-
minum adiuvare detine inqrendis fugitivis sunt inuentos
reditur. ut huiusmodi quod de hinc est. puerus acutus
contingit. **C**ynusq; cori q; fugitivum apprendit
in publicis tenuit detinet. amercio advenit magistris
eos diligenter custodire. nec euadat fugitivum accepere. si quis
error sit. futuus autem puerus ex fugitiva natu non conti-
nenit. **L**at. l. ad edicta scrib. **C**um publicis tenui-
cunt intelligitur. quod magistris municipioribus traditum est. et
publicis misericordias diligenter custodire. etiam in eis pmi-
tuntur. tandem vero custodiatur. quod domini ad pueris iugis
lui ut pueris deducitur cori noia. anote. etiam pueri
quod dicitur ad magistratus referuntur ut faciliter agnoscat
puerum possit. **N**ote autem ubi etiam ceteris ordinatur.
Ide uiritate. si hoc scripus publice utrius edicte puerum.

Alt. l. **F**ugitivum si placet dominus redendi sit. **S**i si puer
littera se gessit etiam grauius coherens solent.

Iph. l. **D**omini puerus resipit. cuq; fugitivum uult requiri
ut puerus alienus posse ad me puerum punitus litteras ei datu-
mu. littera res exigent. apud apparitorum quoc; ut ei punit
timur ingredi. et quod puerum eum punit meum constat
qui si non posset. **S**ed iduus orarius orat q; id est
tenet. facultate dedire regrediendo tam in eis q; uai
senatorum et paganorum pueris uolentibus fugitivos quer-
untur qui cubicularia questigia occultantur.

Alt. l. **S**um in arche rationalem fugitivos de pueris
nec in eis detinere. Nam et magistratus municipales
ad eis pueris punit. ut punit. et pueros fugitivos

Iph. l. **S**um in arche fugitivum. **I**nfectus mittitur.
servi secedent. nec esto quod puerum discriminis inter quod
dapanum si uirat potestate domini eum teneat possit. si a domino
puer resipit. omimodo eos dominus redere sine arte pu-
eris adiuvat. siue post pugnam. quoniam in eis aut prima
intuca. aut commissa aliquo maiore maleficio. ad fugie-

dam inquisitorem vel iustitiam adiuvionis. in arenis sed
malient. reddi ergo eos oportet. **D**icitur ad iustitiam. **P**.
P. l. **P**retor ut. si quis cuq; apud quem malei iusti sit
dictetur. uerteretur dapanum uici teneat suu. et copia tenuo
noi subiecta est. uidetur non dato. inquit q; alet ut eoi ea
uul intulerit. utiq; q; reserit. alia uitam. **S**erapis fecer-
nit ut se collusores. ut toru. raptori non negabat actio
susceptio enim duum taxit. prohibuit uideam. non clausi collu-
sores. quoniam abu indigni uideam. **E**t notandum q; suu
sceptio uerteretur quod id dapanum pueri. ubi cuq; agito
cuq; non iudicat. **E**veni furtu facti domi eteo tpi q; alet
uidebat uel iusor non fuit. q; q; cori fecerit. i pune sit.
domi uero p; habitatio et comilio nos accipere dete ceru
et. **Q**uod uero p; negat. se furti actem datu. uideat
utru ad penale actem sola punit. an etiam ad exhibendu
uetit agere ut uideam ut codicem et relatu apud pop. so-
lummodo penale actem tenegit. **Q**uod non puto uim. p;
torem si punit. si q; subiecta est in eis uidetur non dato.
meu inq; q; alet uidendi ea uul intulerit. utiq; q; res est alia
uitam. **H**ec clausula punit ad uaduicem ei q; copulit
uidet. ut aut multa mleat. aut i latum. aut i uici
la publica duerit.

Plur. l. **S**olentem q; dam accipere ad lusum ut ab initio
punit dui remittet. **S**enatus o sultu uenit i puerum
int. prece quia quis certe asta ut p; uido. ut cumero.
salento. lucido. ut p; pugndo. qd u; uitis cura sit.

Art. l. **Q**uibus rebus ex lege titula apud publica. acorne
in etia sponsacem facere licet. si exaluit ubi promulgatur
ramen non sit non licet.

Plur. l. **Q**uod i comiuo uestendi ei punit. uincit rem
familiu uiderit punitatur. **S**erapis uali si. uictus
fuit. punit ut domo co pent repetitio. **I**te si quis accepit pre-
cunia dabit idem de peculio actio non nocens. q; ex nego-
gente agit. **S**erapis aplius aggreditur. quia in id quod exeat
i puerio sit. **G**odius paries apud monos repente aus
qd malea iusti est utilis ex hoc eaduanda est. **S**imilior falsi

Iph. l. **A**duersus mensore agno modum dixerit.
p; infacti actem pposuit. a quo falli nos non
opert. nam in t; est in i; ne fallamur i modi renuntiatore
si forte definiti contentio sit. ut epiutor sente uelit ut ueditor
cum modi ager uenit. **G**odauit haec actem pposuit. q; no
credentur uetus ut talis p; uido letatio i; ducatur et se
magis opam vinstu leto p; ten. ut qd datur ei dormine
radum dan. uide honorarii apparet. **S**icut excentro
ducto fuit actu. dicendum est nec tenet intentio. **H**ec
actio dolu tam tenuit malu exigit. visu est etenit. abinde
coherent mesore. si dolus malus solus conciatur ei uis q;
ciuilis obligatus non est. punit si p; uito uis est. subi p; puta
re detet. q; ei adhibuit. **S**erapis negligenter eque mesor setu
runt. lata plane culpa dolu co parabit. **S**erapis mercede
acepit. non omes culpi cu p; prestare ppter ubi edicti. ut
q; eni sit p; uido minde eos inuenit. **S**icut tenebit
haec actem renuntiantur. **S**erapis renuntiase cu accipit etem q; p
tum est mensore. mandauerit ut mesore agni agerit. et uid
tuo delegauit. ille colo malo qd i eam fecerit tu tenetis
q; colo malo i care uisatus es q; tali hui circidisti.

Iph. l. **S**ed uobis madauio. et ab dolose fecerit. ad uisus
singulos in solo agi p; t. **S**erapis quieto si cantus fecerit. in
alteru actem tenet q; opter. **C**o punit aut hec acto ei
cu in i; finit falsu modu renuntiatore non est. huc ut epi-
tor ut ueditor. ut alii cu renuntiatore obfiuit. p; p. t. scrib.
sceptor plus dederit ueditor p; renuntiatorem q; co-
dicem p; t. qd plus dederit agi cu mesore non posse. nichil enim
epitor inter eum possit qd uicem nisi solu ueditor non fu-
rit. tunc enim mesor tenebit. **S**erapis ueditor in auctor modu
traditetur. fraudatus amesore. co seqnter die. p; p. non est ac-
tum ad uisus mesore. q; ex uendito actio ad uisus scepto-
re. nisi a huc epi tor solu ueditor non sit. **C**teo. pmp. die. si
ppter ueditor adhibitus mesore fraudauit me i renuntia-
tione tem cu siobix deuidito minus tuli. **H**abens
aduidit adhibitus mesore etra me renuntiantur. dolo. ma-
dubitat. an tem m; deteat. qd magis admittit. **H**ec ac-
tio huius huius similib; q; psonis dandu. p; p. scribit. **S**i i h
redem similesq; psonas tenegit adam art. **S**erapis autem
noe magis noxale. quia de peculio co petent art. quoniam
cu uis actio de peculio co petit.

Part. I. **H**ec actio pietatis est, quia iniuriam rei non aderit
stipulae et assumpsito negotio originem accepit.
Hp. I. **M**enesori non falsum modum renuntiantur. si h[ab]ent
renuntiam, non ob haec evenerit ut uenditor litteretur, quia affi-
gnatus semmodum in certa diem promisit. hec actio i[n]cun-
dum est, si uite danubile detineat populi art. Est ergo ad actum
redolamus. decursum. **S**i tamen falsus modus renuntiat
est ep[iscop]us cui uenditore exceptio egit, agere potest etiam cum in
sore. has in chilicim in factum est. o[mn]i[us] p[ro]p[ri]etati membra non oportet.
Qod si nō de uoto modo que de eis cui uenditore egreditur. si deminu-
re co[se]quenter. populi sibi. derelictione cu[m] in membra agi possit.
Hoc in d[omi]ni latius p[ro]p[ri]etate porrigitur. nam scilicet i[n]sultus
in membra falso renuntiantur dicuntur. hec actio operatur.
Propter suam in medisitu mā mensura refellit. ut in i[n]cun-
Aur. I. **S**icut teatinensis latius ut in i[n]cun-
dum. sues p[ro]p[ri]etate in mittenti p[ro]p[ri]etate q[ui]ntus sine
area. ut in g[ra]m[atica] u[er]o lapidem metu[m]o metuitus fuit.
Hp. I. **V**el cuius altius rei tenebitur. si meso ma-
chianus festellit hec actio dabatur. nec non illud quo
q[ui] populi dicit. etiam meū q[ui] meso non fuit. festellit tamen in mo-
do co[se]quenter. hic actum. hoc exceptio etiam adiutor archite-
ctu[m] actio datur detineat q[ui] festellit. nam in i[n]cun- scilicet adiutor
architectu[m] exceptio actio datur detineat. Ego etiam
adiutor tabulariu[m] puto actio datur detineat. qui in copu-
tatione festellit. de religiosis & sumptibus funerum. **H**p. I.
Qui ppter funus
Daliquid impedit. cui defunctu[m] extraire creditur. non cu[m] habet.
Dr. I. **L**atum in quo fons sepultus est. religiosus
est. amato art. **C**um mortuū i[n]cun alienū intulit. ut
in ferre curunt. tenebitur i[n] factu actio. in i[n]cun altius
actio detenit suu[m] i[n] agio suu[m] i[n] distrio. si h[ab]et in d[omi]no
dat actum non bone fidei possunt. Nam cu[m] dicit in i[n]cun altius
apparet ex d[omi]no cu[m] sentitur. id est deo cu[m] i[n]cun. **S**criue-
tur in i[n]cun. tenebitur d[omi]no p[ro]p[ri]etatis an i[n]sultus
tenebitur. si ignorante actio i[n]tulerit. tenebitur p[otest]. etiam uen[ient] familiis h[ab]entis i[n]cun cor d[omi]ni d[omi]ni quācum cūm posse.
P[re]tor art. si homo mortuus ostendit homini mortuū i[n]cun
purum altius aut in modis sepulchri in quo uis nō fu-
erit illatio dicentur. q[ui] hec ferit i[n] factu actio tenebitur
p[er] pecuniam submittitur. **C**ontra i[n]cun i[n] factu p[ro]p[ri]etate
q[ui] sepulturē cā sit. **D**urus u[er]o i[n]cun dicit. q[ui] neq[ue] sa-
cer. neq[ue] sacer. neq[ue] religiosus est. si ab omib[us] uacant. h[ab]ent
nomib[us] uentur. Sepulchru[m] est ubi corpus ossu[m] hominis
coditur. Celsus u[er]o. nō totus q[ui] sepulturē detinatur
est. i[n]cun religiosus sit. si q[ui] tenet corporis humanū est. o[mn]i-
numētū est q[ui]d memorie p[er]uata grā existat. **S**u[m]mari-
tū q[ui]xat religiosi i[n]cun nō facit. **S**u[m]mariu[m] p[ro]p[ri]etati
tem. aliu[m] uisitatu[m] h[ab]et. nō facit religiosi i[n]cun. neq[ue]
pp[ro]p[ri]etatu[m] nō forte i[n] p[ro]m[iss]ione q[ui] s[ic] fructu[m] legavit i[n]tulit.
cu[m] in malū i[n]cun i[n] ferre tamen oportune nō est. ita ut. arbit-
Alia autem i[n]tulo fructuā i[n]cun religiosus nō fieri. **S**i tamen
co[n]sentiat fructuā i[n]cun religiosus nō fieri. **S**i tamen
i[n]cun q[ui] seruit nemo religiosi facit. nisi co[n]sentiat isti
p[ro]p[ri]etatis detinatur. si nō minus comode palu[m] i[n]cun seru-
tute uti p[otest]. nō uentur seruitatis i[n] p[ro]p[ri]etate ei i[n] factu. et
ut religiosus i[n]cun sit et in h[ab]ere h[ab]entis. **E**t q[ui] p[ro]g-
redit agni. sicut si uis mortuū intulit. religiosus i[n]cun
facit. si si uis in feratur id est. Et tamen aliu[m] accedit in p[otest].
Paur. I. **E**x consensu tam oīum utilius est dicere religi-
osum p[ro]p[ri]etati. id q[ui] p[ro]ponit scribi.
Hp. I. **S**criptus his p[ro]missis h[ab]entis item aderit. pa-
tre familie. mortuū id ferendo i[n]cun faciat religiosus. nec
q[ui] p[ro]p[ri]etatis h[ab]et ipso ph[ab]e eū gerit. sive enim ad h[ab]ere eū
deliberat deo eū dā h[ab]et. Ego etiam p[ro]p[ri]etatis nō h[ab]eo
intulit. si qui uis aliu[m] h[ab]et ut in feratur. l[et] ignoscat. l[et]
absit. ut uerete ne ph[ab]e gerit in feratur. tamen i[n]cun religio-
sus facit p[ro]p[ri]etatis plenius. eni[m] deficiet atque se p[ro]luitur q[ui] quis
h[ab]et ei excedat. si tamen i[n]cun religiosus ei deficiet fuit.
Naturam tamen in feratur ad mortuū p[ro]m[iss]ione i[n]cun in que
feratur. p[ro]p[ri]etatis sicut i[n]cun i[n] feratur. i[n] que ipse destinauit
uis. adeo ut i[n]cun similitudinē i[n]cun sit illatus ab h[ab]ente illa
tione tamen in feratur religiosus. simodo i[n] aliu[m] i[n]cun tam
oportune in ferri nō potuit.
Gar. I. **F**amilia uis sepulchra dicitur. que q[ui] sibi fa-
milie p[ro]p[ri]etatis constituit h[ab]entis i[n]dā q[ui] q[ui] sibi h[ab]ebit q[ui] sibi
Hp. I. **V**el q[ui] p[ro]p[ri]etatis familia uis h[ab]et. ostenditur.
Uitio acquisitum. si mutuū h[ab]ebit. p[ro]p[ri]etatis successo-

sonib[us] qualescūq[ue] fuit. licet sepelire. immortuū i[n] ferre.
etiam si exēma p[ro]p[ri]etatis h[ab]et. ut extenuo. ut ab iterato sit. licet
non co[n]sentiant alii. libris aut cu[m] q[ui] sexus ut gradus enī
sunt familias ac māritatis. idem usū co[n]cessuū est. siue exten-
tit h[ab]et. siue se abstineat. **E**xhibatur u[er]o nisi sp[irit]us
testator iusto odio co[n]motus eo uetus huām[us] g[ra]m[atica]
sepelin. nō etiam auos p[re]ter suā posternatū i[n] ferre licet litera
ueris nec sepelin. nec alios i[n] ferre poterit. nisi h[ab]et exten-
tū p[ro]p[ri]etatis quāvis q[ui]dam i[n] scriptis. monumētū sibi
librisq[ue] suis fecisse. vita. p[ar]t. 12. Et sepissime dicit
utrum. **S**i ad h[ab]ere monumētū purū est. poterit q[ui] h[ab]et
mentē iconar. **S**ic enō taphū sit. possit h[ab]ere co[n]veniū
dicendum. nec enī cēteris religiosi d[omi]ni frēs resipserit.
Gar. I. **I**sq[ue] i[n] tulit mortuū in alienū i[n]cun. aut tollit
i[n] q[ui]d intulit. aut h[ab]uit i[n]cun p[ro]p[ri]etatis p[ro]p[ri]etatis
accēdem. q[ui] tam h[ab]et quā in h[ab]ere p[ro]p[ri]etatis apparet. **C**adū
cu[m] q[ui] nō intulit aream lapidem in qua ad h[ab]ere mortuū no[n]
erit co[n]ditus mortuū intulit utile actum i[n] factu p[ro]p[ri]etatis
consultat q[ui]ano ppne. ut i[n] sepulchru[m]. ut in i[n]cun alter
nur intulit sed dici potest.
Hp. I. **O**na que ab alio illatuit ut corpus. an h[ab]et
in i[n]cun i[n] factu i[n] ferre. sine de cito p[ro]p[ri]etatis seu i[n]cun
principis q[ui]stionis. sicut latro expectandum ut p[ro]missum
p[ro]p[ri]etatis. seu i[n]f[ac]tū principis. alioq[ue] i[n] iurariū forae
tēm adūnū i[n] factu q[ui] ecceit. **S**icut religiosus p[ro]p[ri]etatis uis
sedicetur p[ro]p[ri]etatis i[n] factu i[n]cun i[n] factu. ei ad que ei resip-
serit. q[ui] actio et in h[ab]ere p[ro]p[ri]etatis. cu[m] q[ui] exceptio actum o[n]t-
neat. **S**icut cum publicus sibi destinatū i[n] tulit q[ui]m
nū p[ro]p[ri]etatis i[n] factu i[n] ferre fecerit erit ex ordine
pletendus modicu[m] i[n] factu coherence. **S**i si nō dolo. mā. ab
solūndus est. **C**on h[ab]e. u[er]o. actum i[n]cun p[ro]p[ri]etatis. pp[ro]p[ri]etatis. q[ui]
ad edictū p[ro]p[ri]etatis. **N**ec solum d[omi]no hec actio op[er]at.
q[ui] ei quāq[ue] q[ui] i[n] factu i[n]cun fructu ut aliquis i[n]
nuitate q[ui] uis p[ro]p[ri]etatis enī h[ab]et. **C**ei qui p[ro]p[ri]etatis
i[n] ferre enī i[n]cun quo ci uis i[n] ferre i[n] factu actio operatur
i[n] factu etiam si nō ipse p[ro]p[ri]etatis sit. si p[er]curat eius. q[ui]
i[n] factu aliquo ipse p[ro]p[ri]etatis uideatur.
Gar. I. **I**l[et]erū i[n] q[ui] prohibetur mortuū i[n] ferre. ossa
u[er]o mortuū aut scā i[n] factu i[n] ferre uti quo p[ro]p[ri]etatis ei uis sicut
aut auo i[n] ferre i[n] ferre apostolū i[n] factu agere. p[ro]p[ri]etatis q[ui] sequitur
acto q[ui]an eius i[n] factu fuit p[ro]p[ri]etatis nō ē. **C**on quā p[ro]p[ri]etatis
eadit i[n]cun p[ro]p[ri]etatis. aut co[n]ducta meret. **S**ic
sui i[n]cun p[ro]p[ri]etatis que q[ui] nō co[n]ductus religiosus facturus nō ē.
Vnde mār[ia] quare scā i[n] factu i[n] ferre. neq[ue] h[ab]et neq[ue] i[n] factu
dā actum h[ab]et. Nam ut apparet p[ec]cata p[er]uata quātua
tis ratione mā deducatur certe p[er]tuso ea in t[er]no p[ro]p[ri]etatis.
Hp. I. **S**iquenditor fudi exceptio i[n]cun sepulchru[m]. ad
ut p[ro]p[ri]etatis p[er]tropi cu[m] u[er]o i[n] ferre. si uia uti p[ro]p[ri]etatis. ut mā
tū si uis i[n] ferre agere p[otest]. Vnde tamen etiam h[ab]et exceptio i[n]
mentē uentur i[n] factu p[ro]p[ri]etatis sepulchru[m] i[n] ferre i[n] factu.
Paur. I. **Q**uod si uis monumētū tamen lege uenient. ut in
i[n] factu quosib[us] uis i[n] ferre. p[er]tinet q[ui]dem ad h[ab]ere no[n]
sufficit. si i[n]sp[irit]atione id eauit oportet.
Hp. I. **S**i quis sepulchru[m] h[ab]eat uiam aut ad sepul-
chru[m] nō h[ab]eat. q[ui] auino uti p[ro]p[ri]etatis. Impetrat
cā p[ro]p[ri]etatis resp[on]sū. iter ad sepulchru[m] p[er]tinet p[ro]p[ri]etatis. isolere
co[n]cedi ut quietū nō detinet. ipse ab eo q[ui] fundū adūnū
h[ab]et. nō tamen h[ab]et i[n] factu q[ui] ipse p[ro]p[ri]etatis dat facultatē. etiam
actum cu[m] i[n] factu. si extra ordinē mā p[er]pellit. p[er]tinet enī
p[er]pellit deter uisto p[ro]p[ri]etatis p[er]tinet. Ita tamen ut uidet enī
de opportunitate i[n]cun p[ro]p[ri]etatis neminius magnū patiat.
detinēt. **S**enatus cōsulito eauit. ne uis sepulchru[m]
p[ro]p[ri]etatis p[er]mutatioib[us] polluat. i[n] ne sepulchru[m] altius con-
uerionis uis accipiat. **P**re[t]or art. Q[ui]d si uis i[n] factu
factus est cu[m] recuperandi no[n] incū adquiesceat respon-
sū uis dat. **C**he editū iusta ex ea p[ro]p[ri]etatis. ut q[ui] sicut
respo[n]sū p[ro]sequat. q[ui] q[ui] i[n] pendit. Sic enī si uis oportet. ne i[n]
pulta corpora acerent. neque q[ui] cealieno sicutur. **C**um
uero cu[m] facere oportet. q[ui] decederit elegent. **S**i nō illa
e[st] relīctū ē. tunc enī si nō parerit uolūtati deficiet. ab h[ab]e
repellit. Si autem de hac re deficiet nō eauit. ne illa
legatiū i[n] minū ē. scriptor h[ab]et eares contigit. si nō
scripturē legitimos ut cognatos quosib[us] suo ordinē quo
succedit. **S**up[er]t[er]is funēs arbitrant p[er] facultatib[us]
u[er]o dignitate deficiet. **P**re[t]or ut magistrus municipi-
us ad funēs sui p[ro]p[ri]etatis determinē detec. si q[ui]dem ē p[ro]p[ri]etatis mā

familie h̄c sc̄ide iudicium acc̄um sit. posse agi. **F**at
lato n̄t. Si p̄hite h̄c de funā ueni testatore exē cō
petere tibi funeralia. Quid enī si filiū testatoris h̄c seī
p̄būit. h̄n̄c cont̄ dīc̄ pot̄. Ergo p̄ietatis ḡm̄ funerali
a. s̄; poneme testati habūit me funerali actēm.
Et suo enī exp̄ndit mortuū funerali. Et qd̄ i testator
qd̄ funus m̄ m̄adant. h̄c p̄hīt. Ego in uillōm̄
funerali. n̄o nequū ē m̄ funerali cōpetere. Et gen-
erānt puto iudicē uistū n̄o meram negotiorū gestorū.
actēm imitari. s̄; sollicitus cōt̄tē seq̄. **C**ū h̄eci. ractio-
nis natura i dulget. diuīrāuit march. res̄psit. cū h̄c
tē q̄ p̄hīt funerali ab eo quic̄ testator elegit. n̄o rete-
ficeit. pena tñ incū statutā n̄o cē. **Q**uid m̄adato
altius funerali. n̄o h̄t funerali actēz. sc̄ iur. s. q̄
m̄adant funerali suos h̄lūt ei cuī m̄adant. suū
tēt. Qd̄ si pupillus m̄adauit sine tutori. utile fune-
rali actēm dādam adūsus h̄dem ei q̄ ipendit. lucraī
enī h̄dem iniquū ē. Sicut pupillus funus adst̄ pti-
nes. sine tutori uict̄tē m̄adauit. dādā incū actēz.
arbitror. si h̄s ext̄nt ei q̄ funeraliū. sollicitq; h̄
ditasē. **C**on̄t si q̄s m̄adato h̄clis funerali. n̄o pos-
seeū funeralia aḡt lat̄o scrib̄. qah̄t m̄adati actēm.
Sic q̄n̄ negotiū h̄dis gest̄ funerali. lic̄ ratiū n̄o
valerat tñ funeralia cū aḡt posse. Lat̄o scribit.
Datur uist̄ lxx actō adūsus eos ad quos funus p̄tinet
ut p̄ta adūsus h̄dem tōrū uē possōrem cētōsq; sue
POp̄.r. **E**unens i pensam & patronus cōfōres.
q̄ bonorū poss̄tē petit cont̄ tablās prestat.
Pl̄.r. **I**n eum adquē dōt̄s h̄c qd̄ p̄uenīt. dat p̄
tor funerali actēm. Equissimū enī uisiū ē uerēbi
mulierē q̄si deputōnis suis. ita dēdotib; funerali. q̄
enī q̄ morte mulierē dōt̄e lucrat̄. i funus offerit de-
bet. suēp̄t̄ mulierē. suē maritus.
PAp̄.r. **S**ed simodūm p̄t̄ dōt̄e recuperūt. uir soli
p̄ueiēt. reputatūm pat̄i qd̄ eo noīc p̄iūt̄.
Pyl̄.r. **I**m p̄ensa enī funerali es alienum dōt̄e est.
Vyl̄.r. **I**deq; etiā dos ret̄t̄ h̄c es alienū detet.
Dr̄.r. **N**ecrāt̄ q̄it. sūt q̄ dōt̄e dēdet p̄ muliere
st̄ pl̄.m̄s ē. duas p̄tes dōt̄e redi. t̄t̄am p̄tem apud ma-
rit̄i remāsc̄. & pactus sit neqd̄ maritus i funus p̄ferret
an funeralia maritus tenet̄. Et aut si q̄d̄ ip̄e st̄ p̄t̄o
mulierē funerali. lct̄ū cē pacto. cū uatile funeralia
fore. Suū alius funāuit. p̄s̄t euī mariti cōuenire
quia pacto h̄c publicū uisim̄frigi n̄o posst. Quid tñ
si q̄d̄ dōt̄e h̄c legē dēdet p̄ muliere ut adip̄m redire. si
i matrimōio mortua ēē. aut quoquo mō soluto ma-
trimōio nūqd̄ h̄c i funus n̄o conserat. s̄; cū dos mor-
te mulierē ad eūdem p̄uenīt. p̄t̄ dia consericūm.
Simaritus lucrat̄ dōt̄e cōuenit̄ funeralia. p̄t̄
autē. S̄; in h̄c casū puto si dos q̄a p̄modici fuit̄ i
funus n̄o sufficit. i sup̄flui impatiē detere actēm
dari. **C**ū mater familias dēdet. necē soluēd̄ h̄di-
tas funerali cā eridit tñ oportet. cūta celsus scribit.
Paul̄.r. **I**m pat̄e cuius i p̄t̄e fūent̄ is cui funus
factū ent̄ oportet funeralia actō. p̄ dignitate & fac̄t̄ib;
Pl̄.r. **C**elsus scribit. quic̄ē mulier dēdet. exd̄
te qui p̄t̄e unū remānet. & cēt̄is mulierē bonis pro-
portionē funeralanda est.
Paul̄.r. **V**elut si i dōt̄e centū sint i h̄c dītate dūc̄
ta duas partes h̄c unam uir cōferat.
Tyr̄.r. **I**yl̄.scrib̄. non dēductis legatis.
Paul̄.r. **D**ec p̄t̄is māimis orum seruorum.
POp̄.r. **D**ec ēre alieno deducco.
Pl̄.r. **S**ic p̄t̄a & mariti q̄ h̄dem ostēt̄ i funus
oportet. **C**on̄rāt̄ funeralia n̄o cōueiēt̄. similiē
i matrimōio dōt̄e soluerit. ut oxaret̄. scrib̄. Quēs̄nia
uera ē. i h̄ist̄m cābus. i q̄b; h̄c fac̄t̄ ei legib; p̄missi
ē. p̄t̄e mariti p̄to funeralia iudicēm̄ tenēt̄ q̄ fa-
cer p̄t̄. qd̄ enī lucran udet̄. q̄ p̄t̄a m̄lēris s̄con-
Pop̄.r. **Q**uod similla dōsc̄t̄. tūne uēiēt̄
om̄ez i pensam p̄t̄e p̄t̄are det̄. attūlūt̄is att. aut
h̄c eius mulierē p̄t̄i emancipate. Qd̄ si neq; pater
solūdo sit neq; h̄c ter habeat mariti i quiātūm fac̄t̄
p̄t̄ p̄t̄e cōuēt̄. ne i uirā cī uideat̄ quoniam uxō
rem eius insepultam relinqui.
Al̄.r. **S**imulier post diuortū aliū nuptiā decessē
nt. n̄o vīt̄at fulcīnius a p̄t̄e marito lic̄ uiri dōt̄em

finit funeris iuxtam præstat. **T**is qui filii et famili
fuerunt. ante quæ cœpti redatur. cū manu. i rete
agit. redita dote patre obligatum habet. utique autem sicut
marito acsi fuerit et communis patre multe remittunt
Op. r. **Q**ontra quicquid pater infamis
aut. fuit pendit. aut alio agere secum funeris punitus ipse
tatione dote amarito recipit. sed siem anticipata imatrioio
decedit. collatim utræ bonorum ne possibet a patrem p
portione eotis quæ am lucratius est.

Tly. r. **S**ed si austri miles sit. et hæc eam non petulum
puto successores ei. antetem sic dicit ad patrem uenire.
Qui semper alienum vel ancilla sepellunt. hæc ad uisus
dum funerari acitem. **C**he actio non est annua sed patru
ab his; et ceteri successori. aut successores datur.

Paur. r. **P**romotor hæritatis sumus ferent. deinde in
institutum non deduxit. quod impudente utili est si sume
rum. **S**icote momento tamen uir uirco dedecessere
laecor in hætem uir i portione eotis dandi hac autem
quia id ipsum totis nove ad eum peniebat.

Tly. r. **S**i quis hæc fuerit. tem de hæritate oblati sit ei
qua ab indigno magis est pene in uiri sepulchrum re
aur. r. **S**icut sub condicione legat in memore
summa hæritatis mortui non facit ieiuniu religiosum.

Arcell. r. Domine maiores lugendum putuerunt eum
q[uod] ad patriam delenda. et parentes et uxor intitendens
nerunt. que uisus patitur aut patris sumi occidit. si uis
etia p[ro]prio affectioni omni constituerunt.

Pop. r. **Q**um ieiua expta sit ab hostiis omnia desinit re
ligiosi uiracri est. sicut hoier uiri inservit p[ro]p[ter]i
etia ab hære calamitate sunt libati. quia quodam p[ro]p[ter]
mimo reuersi pristino statu restituuntur.

Dante. r. **D**ueneris sup[er]vis accipit. q[uod] corp[us] causi
ueluti unguiculus ergatii est. **C**re p[ro]pt[er] ieiua ieiuniu
cti[us] humanus est. in qua ueritatem sit uiratio sagittetur
et aquila corporis ea. antequam seplexit et sup[er]vis est su
nens iuxtam eum existimo. munimur autem sepulchrum id
eum diuina adiuuia respicit. quod munimur. i. et munendi
aus[us] faciunt. in quo corpus p[ro]p[ter]um sit. Itaq[ue] si
p[ro]p[ter]um q[uod] edificare testator uisit ueluti i circu[lo] por
tationes et sup[er]vis sumens eiusa non est.

Tly. r. **D**e cor p[ro]p[ter] autoossa mortuorum detinuntur. aut
uenerunt. necne phiteruntur quo minus uia publica uis
feruntur aut quo minus sepelluntur p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] ossuaria.

Mart. r. **D**omi fr[ed]ericu[m] ad monuenit ne noster seplexit
tradam. i. tunc conditum corpus ingetetur. videtur uis
ditum est. etiam uilia conditum hoc a[us]o sit. ut non alibi
seritur. etiam uila ipam si res extigerit in ieiua comodiorem
hanc transferre. non est tenet[ur] idem.

Pane. r. **S**i quis enim eo uo corp[us] intulerit q[uod] cogita
ret in deo postea tunc ferre magis tamen gradi depone q[uod]
quodlibet seplexit mortuū. aquila enim se de dare destina
uerit. mamebit ieiua p[ro]phanus.

Aluc. r. **S**ed plures sint domini eius ieiua ubi mortuus in
ferunt. omnes consueti detinent. cu[m] ex ieiua inferatur. n[on] ex
ipso dñe quilibet ieiua ibi seplexi ostenteri sine ceteris
osensi maxime cu[m] alia nō sit ieiua ieiuniu seplexit.

Lorenz. r. **O**mniu[m] g[ra]m[atica]liter rete memorie ei i
posteriori p[ro]p[ter]is. in qua si corpus uir relique ieiuniu
sunt seplexum. si u[er]o nichil omniu[m] inferitur. **E**cce mo
numetum medieci scimus. q[uod] est. cenotaphion apparet.

Pap. r. **S**unt p[ro]p[ter]e q[uod] quā quā religioni ieiua facit n
p[ro]p[ter] in ieiua tñ demortuo ieiuniu. u[er]o agit. ut p[ro]p
ta dñe p[ro]p[ter]e. si fundū cuius alienus usus ieiuniu est mō
tuū serat. aut ieiuniu uelut. Nam si uelut. nō faciet
u[er]o sepulchrum. **S**ed si p[ro]p[ter] utilit[er] in idicto q[uod] est. quod
ure dñe q[ui]ntur ager. Ecce q[uod] sit ieiua q[uod] fundū ecce
in ieiuniu mortuū ieiuniu uelut. Nam p[ro]p[ter] publica utili
tatem. ne ieiuniu catena uera ieiuniu. Et ieiuniu ratione ieiuniu
p[ro]p[ter] reliqui q[uod] nō quā inā viginis religioni q[uod] rationib[us]
omniu[m] solerit. nā sumam eum ratione p[ro]p[ter] religio[n]e facit.

Aluc. r. **Q**um ieiua ieiuniu seplexus est. Ut enim quidem lo
pus religiosus nō sit. q[uod] una seplexum sepulchrum plura
est nō pot. nichil autem uideatur illa religiosus ieiua est. ubi
q[uod] principale est diuina. i. caput eius ymagos sit unde
cognoscimus. cu[m] u[er]o ieiuniu uel relique transferuntur.
desinit ieiua religiosus esse.

Aluc. r. **I**mperi finem semper exhibuit ut deducatur.

que etiam omne creditum solet p[ro]cedere. cu[m] loca soluenda nō sint.
Secund. r. **S**ed plura p[ro]p[ter] quis habunt. ratione usus sunt.
Sepulchrum legauit. poterit in unum instrui. et electio erit h[ab]i
dis. ieiuniu et mortuorum ieiuniu. si fructuoso utilem actem in
h[ab]item d[omi]nam. ad id recipiendo q[uod] p[ro]p[ter] eam et ceterum mi
nitus est usus. fructus. **S**ed h[ab]is munens instruit mom
am in h[ab]item fidum amaro q[uod] debet ieiuniu ferre. p[ro]
estimatione ieiuniu sequatur. **C**ecum uestimenta legit.
summis eriguntur et utilem actem d[omi]nam in h[ab]item p[ro]
cur. a privilegiu funerium. **d[e] mortuo inferendo.**

Tly. r. **P**retor ait. quoque **z**.
Uile mortuum ieiuniu ieiuniu uire. quo minus uile
ue mortuum ieiuniu ibi ieiuniu uicet. u[er]o fieri uero.
Qui ieiuniu mortuum uincit. nō phiterit in ieiuniu. phite
rit aut ieiuniu uicet. siue ieiuniu phiterit. siue
uicere arteatur. **C**he aut in idicto demortuo ieiuniu
dñe p[ro]p[ter]atis utile pot. q[uod] ena de laico p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]it. **C**it
similis ieiuniu uicere detinetur. ieiuniu ieiuniu ieiuniu uicere
uia prohibetur u[er]o. hec in idicto posse me expiri placit
it. quia ieiuniu phiterit. q[uod] uia u[er]o phiterit. id q[uod] est pro
bandum. et alias p[ro]p[ter] debet. **C**he in idictu phibi
torum est p[ro]p[ter] palam. **P**retor ait quo illi uise. ieiuniu
uicere ieiuniu uicere ibi ieiuniu sepulchrum siue uolo
malo edificari uicet. u[er]o fieri uero. **C**on*sec*utum h[ab]et
terea p[ro]p[ter]um q[uod] religionis uicere monumetum extitit. q[uod]
extorit. **C**on*sec*utum h[ab]et siue monumetum ille
in quo ei uise. nemo phiterit. **E**dificare uicere detur pro
bante q[uod] p[ro]p[ter] eam materia couehi. q[uod] edificare necesse
sit. p[ro]p[ter] isto p[ro]p[ter] nos p[ro]p[ter]ibus quis uicere in idictum
ieiuniu. Et similiu[m] aliq[ue] q[uod] p[ro]p[ter]it. si u[er]o colat
phiterit q[uod] scrutatum deteat. Et ceterum si u[er]o solo u[er]o
machina ponit. nō tenet[ur] in idicto siue te nō patiar.
Edificare uicere nō solum q[uod] nouu[m] opus molitur. itelli
gendus est. uerum si quicquid uicere reficit. **Isq[ue]** agit
labatur sepulchrum. hec in idicto tenet[ur].

Atre. r. **N**egat lex regia mulierit[er] si p[ro]gnat mortua sit
human. ante quæ p[ro]p[ter] ei excedatur. q[uod] con[tra] fecit. spem
animatus cu[m] grauidu[m] uideatur peremisse.

Pop. r. **S**ed p[ro]p[ter] eas tuas quis edificet. sepulchrum op[er]u[m]
non uicente poterit. si opere nullu[m] habebit. ac item
nullu[m] aut clam. **S**ed p[ro]p[ter]us edificiu[m] alienu[m] intra
legitimu[m] modu[m] mortuū ieiuniu sit. postea eum phiterit
nō poterit edificare dñe. quoniam alii mortui co[n]fir
mat u[er]o monumetum ut edificare. si ab initio dñe si[nt]er
tribuit ei au[m] u[er]e nō competit.

Dr. r. **S**imeo monumento q[uod] imperfectu[m] e[st] d[omi]n[u]m
reliqui hominis conditae sunt. nichil impedit quoniam
uicente poterit. Si si religiosus ieiua iam factus sit. p[ro]p[ter]
fides explorare detinet. Quatenus si uila religione restitu[er]e
restitendi op[er]is mendendum sit.

Sep[er]ie — **P**rima — **P**ars — **D**igesti — **V**etus.

Explicit liber xi. **I**ncepit xii. de rebz.
1. de rebz creditis si certum petatur &
Ence priusquam de conditione. p.
ad uerborum int̄pretationem puenii
mis pueri designificati i p̄ius titu
li referrere. **C**um igit̄ mulct̄ adattus
uiuos p̄tinēti uici sub h̄c titulo p̄m
i scriūt. **I**deo iterū creditu p̄ titulū
in ottus quos alieni fidē sc̄iti i st̄tit
Nam ut lib. 1. q̄ celsus ut. Credendi ge
• Ideo sub h̄c titulo. p̄tor i dec̄modato.
nanciuicūq; rei ad sentiamur alieni;
ptum qd ex eo attu. credere dicamur: rei
tne ille p̄tor elegit.

Paul. **Q**utiuū dām' rēceptō nō cādem spēm quā
dēdimis. alicqūn autōmodatī erit. aut dēpōtum. sūcē
genus. Nam q̄ si aliud genus ueluti ut sūp tritio iūni
recipimus nō erit mītūo. **C**onutū dātio sūstī
hīs rēb. q̄ pōndērē nūo q̄ mēnsūrā sūstīt. **Q**ām hārū
dātōne pōssimūs ī certū ut. q̄ā ī genēc suo potiūr fūc
tōne recipiunt p̄solutiōn. q̄ā p̄ spēm. **N**am ī actis
rēbus idēo inc̄reditūm ut nō pōssimūs. q̄ā aliud palio
mūto creditore solui nō pōt. **A**p̄illiti ē aut mutuū r̄
dīmo. ab eo q̄d idēm co tuū sit. et idēo sūnō sit. tuū. nō mā
fatur obligatio. **C**reditūm ergo amutuo co differt. q̄
genus asp̄cie. nā creditūm sūstīt extra cīsre. q̄ pōndērē
nūo mēnsūrā uē otiñētūr. Sicut sic idēm rem rēceptūm
simūs. creditūm ē. **Q**tē mutuū nō pōt ē. nisi p̄ficiēt
p̄tuū. **C**reditūm aut. sit mītūm et iā nūchil p̄ficiēt
ueluti si post nuptias dō p̄mittatur. **C**on mutuū dātō
op̄ter dñm cē dñntē. nec obē q̄d filius famili. q̄ p̄mīdā
tē p̄cūlārē nūmos obligat. **I**dēm talē. quales uolū
tē tē mē tu dēs p̄cūlā mutuūm. **N**am m̄ actō acq̄rit.
licēti nūmī nō suūnt. **V**erbis quacq̄; dēdimis. q̄
dām actū solēpni ad obligatiōm op̄andām int̄p̄sito
ueluti stipulatione.

Paul. **Q**uod mutuum dederimus. et si in eumus
tempore boni nobis reddetur. non licet debitor tenuorem ita quod
excedat de genere sit. reddatur ueluti unum nouum puerum. na-
strahendo quod agitur per uito haledum est. **T**unc nuntiatur in
tessellis. ut eiusdem genibus. et eadem levitate. soluat quod datus sit.

Pl. I quis nec cim nec p̄nitum senāndi habuit. et
tu c̄ptum p̄ dia. desiderium petuum mutuā. nec uolu-
ens credit noīe ante quā emisces suscipere. atq; ita creditor
quā necessitatem forte pfici st̄di habebat depositū ap̄tehāc
eādem petuum. ut si emisces crediti noīe obligatus cēs h̄
depositum. piculo ē eius q̄ suscepit. **N**amq; n̄ uenit dñm
aceperit. ut p̄tio utetur piculo suo rem habebit. **C**rebs
pignori dati petui soluta ḡdici pot. & fructus ex iūsti cī
p̄p̄ti ḡdīcēndi s̄t. **N**ā. si colonus post iūstrū ḡpletū fruc-
tus p̄cepit. ḡdici eos s̄tit. p̄tē demū. s̄inō ex iūs iūitate dñi
p̄cepti s̄it. **N**ā. si factuoliūtate dñi p̄tē dubio cessit ḡditio.
Eaq; iūsumū iūportati s̄it ḡdici possunt.

Propterea mihi dare oportet. sed postea pientem quod
te factum est quominus id michi daret. tuum fore determinie-
tur. id est. **S**i cui queratur in parte secunda. ad diuinum deteb-
bitur sollii si potestate tua sunt id necne. **S**i autem de malo se-
cens quominus est utrum sunt. nec ne. si etiam si aliqua iusti-
cia sit. propter quam intelligere detinet aliquare dare optere.

Prop. **Q**ertum ē. cuius sp̄s uirū quātias q̄ in obligatiōē
ūicitur aut noīes nō aut ea demonstratiōē q̄ noīis uice fugit
qualis quātia q̄ sit ostendit. **C**ontra pedī. l. i. testiplātoib⁹
michil refert ait. p̄prio noīe res applicetur. n̄ dīgitō ostendat.
anuccibulif q̄ busdā demonstretur. quaten⁹ mūtua uiceret
fungitatur. que tantū item preſtentur.

Tip. Omnia q̄ in seneti pleniorib; possunt. eadem possunt
etiam numeratione preciue. **E**cce ideo etiā conditiones.

Prop. **P**romulgatatio in idem perdet. ut ex post factis
affirmetur. veluti si de te mutuos nimos. ut si modicu[m] aliquo
centur tui sicut. si quis m[odum] obligatus. **F**it silegat[us] petuius.
h[oc] credidit de te legitim[us] eum noluit adsciptin[us]. q[uia] h[oc] dis-
credic ad te h[oc] dicitur iudicetur nimis fuisse ut credidi petuius
poterit possit. n[on] illam. ut a traditione abh[ec]te factas. ad id tempore
digiti. quo h[oc] dicitur adit[us] sunt. cu[m] repudiari sit legatii aut op-
Ep. **Q**uod dictio. petit ex omni causa. et ex omni possum.
obligatione ex qua estum petitur. siue ex erro estu siue ex
ittero. licet enim nob[is] ex omni estu certum adipiscere dum ipso posses-

• sit obligatio. Ceterum si in die sit vel sub conditione obligatio
ante dictum vel conditionem non poterit agere. Competit huc actio
etiam ex legite etiam. Et ex lege aquilia. Si quodcumque futura phare
actum condicatur. Si quis ex scitis consilio ageretur. operatur huc
actio. ueluti si in cuius fiduciaria hereditatis remittitur. agere uelut.
Sicut uis nois suo quod obligatus sit. sive alieno. phare actum
recte uiciatur. **C**ominus igitur ex omnibus certis huc conditione
operatur. siue fuit certus factus siue ubi. sive per uicti restend
se nobis quodam spes. quod dignum habuit testamentum an huc actio adpe
titum carui sufficit. **N**umerum tibi. x. qd huc alii stipul
atussum. nulla est stipulatio. mordit. x. phare actum possit.
qui duobus certibus intencionib; uno qd refactus est. i. mutu
one a uno quibus. i. inutiliter quoniam alii stipulari non posse qd p
otest posse. **I**dem erit si a pupillo fuerit sine tutoris auctor
itate stipulatus. cum tutor auctore credidi. Nam a tuis ma
nebit conditione exemptione. **C**erte quoniam potest. siquid tibi nu
merauimus. sub i possibili conditione stipuler. Cum enim nulla sit
stipulatio. manebit conditione. **P**rovisi minucio cui potest ita
intendit est. mox ab eo stipuler. prout pupillo cui comprehenditur
quoniam stipulatio sibi acquirit. **S**imilares meos tuo nomine
tereo uelud tuos. absente et ignorante adesto scrib. acquiri nbi
conditionem. quod quicquid huc intenditur. lib. x. scrib. ueritatem
ristomus suum. **C**needubitam. quoniam simili petuum tuo nomine
uoluntate tua te deo tibi acquirit obligatio. cui cotidie erit
debitum. petui non mutuam ab alio possem. aut non nomine credito
num est futurum debitum meum. **D**epositi aperte. x. postem promisi
tibi ut. nerua et ptil. etiam ait quia mouetur conditione quasi
mutua tibi huc posse auit. ne uerum ut mandello uidet. aio
enim cepit posse. ergo transiit piculum adeiu. quod mutua nega
uit et potentia condicis.

P: Q uod si ab initio cui deponeretur ut tibi suellus permisso
credita non esse. ite quoniam moti sit. quicquid debet in. non est certum.
I: D: R ogasti me ut petui am tibi credere. ego cum non habui
lasci tibi dedi. aut massam audi. ut eam uendes. in uim ista
nis suenditatis. puto mutuam petui am sciam. **C**ed filii. ut
massam audi peditis sunt tua culpa pruisque uendes. utrum
in antibi perire. questionem. **C**onichi uidetur nec uic dissimilis
uerissima extimatis multii inter et. annentali habui hanc
lasciam uim massam. neceps. ut suenali habui in perire. quod
admodum si alius dedisset uendebim. **C**ed si non fuit impossibile
hee ut uedem. si lxxci fuit intendi ut tu ueris tibici
pisse. amaric sive usus credidi. **S**i tibi dederim. x. sic
ut ix. debitis paucior. recte non amplius ipso iure debet. quod non est
sic si. x. dederim. ut xi. debitis. punit paucius. amplius quam. x. ordinari
non posse. **S**i fugitiuus fuimus. nimis tibi creditent. in
condicione tibi dominus possit queritur. **C**erquidem si fuimus meus cito
cessare petuli administratio creditent tibi erit mutua. fu
gitiuus uero uel alius fuimus est uoluntate domini credendo. non
faciat accipientis. **C**ouid ergo. uendie non numeri possit. sicut ex
tent. **F**aut si uolo malo desinat possit. ad exitendum agi.
Quid sine dole malo si ipsi sibi quodiceret tibi potero.

Prop. **S**i furioso cui; cū pōtem mētis ēt pūtās. pēn
niā quāsi mutiā accepis. ea q; mētē tuā uīsa fuit ḡdīcēs
furioso acqri. uīl ait. **C**lam q̄q; cās ignorantib; nob
accīcēs acqriūtūr h̄scēm etiā furioso acqri. **E**t sūs q̄
uo credidit. furor cepit. deīde seruus in rem dñi uerteret
ḡdīcī furiosi noīe posse. **E**t si alienā pecunia credidi cā q̄
detent. deīde fluerit cepit. q̄o sūptasit ea pētuiā ḡdīcēs fui
Thī. **N**am r̄sisfir nūmos tibi noso acqri.
credendi aīo deident accipientis nō facit. si consūptis eis
uāscitur conditio. **V**nde papini amus. l. vi. q̄st. ait. si
alienos nūmos tibi mutuos dedi nō ante michi tenīs q̄
sicos ḡsūptis. **Q**uid sūper pōtem eos ḡsūptis a pēptis
tibi ḡdīcī q̄ritur rāt ḡdictūrum si admōtūs fuerit alio
nūmos fuisse. utco ppātēm ḡdico. q̄a nōdūm totos ḡ
sūptos ḡpāmus. **S**isēmis cōis. x. credidit. pītōsi
ue. āministratio seruo ḡcessi ē. suēno. cī cōsim. mir nū
mi in quinū ḡpetere actōem. **N**āq̄ si cōmunes nūmos
tibi credito. **C**e. posse me. l. ḡdicere. l. viii. q̄st. pap. scrib.
cī singula corpora cōmūna fuerint.

Profilius. fa. Ó senatus osultū mutuatis pecuniam,
solueat. patrī nūmos uen dieāt. nullā extē pto obicit.
Cis si h̄s ipt̄ sūt nūmī. ac creditore. orūtēt̄. art. cessare di
tūm. **C**onuictūs oditio dīt̄. quicq̄ ex ea cā numerati
st̄. ex qua actio eē potuissi si dñum ad dicti piente tñsisset.
ipposito aut̄ nō eēt. **C**etnq̄ per rōrem soluti q̄t sc̄tus
osultū credim̄. magis ē cessare reiūtione m.

Illi. **S**ingulare quodam preceptum. circa pecuniam creditum in debito meum. utrum dare pecuniam obligari in quibusmodis numeros non accepit. Quid igitur si duabi pecunias recipias. heres item persona recipiendu est. ut cui ex ea mandat pecuniam in debet. ad eum uicem uicem uicem. inter michi datur pecunia. same ad te pater.

Ans. **S**istius mutua pecuniam propria datur omnino credita pecuniam est. nec ceteri dissentit. Quid nam numeri sunt. non a hasen traditi existit. nisi tamen constent. quae sunt permutatio alienationem habunt.

Cyp. **C**ym filius si. in actu suu mutui dederit. cu studiorum et rome. igit responsum est. actuola extordino uidetur.

D. **S**lego pecuniam tibi quae in actu subuiciendu donauimus dederit. tu quae mutua accipias pecuniam. uir. scrib. conditionem non est. sed in mutua sit in debetum est. ipso non mutua est magis. quae numeros accipietur non fieri. cu alia oppimunt acceptum. Quare si eos co-supperit. licet conditione teneat. tamen dolus exceptio uti possit. quae secundum uoluntatem datus numeri superbi sunt. Nam si ego qui deponstibit dederit. tu quae mutua accipias. nec depositum est in emittu. Quid est istius qui mutua pecuniam datur. ego qui comodatum ostendebi gratia acceptum ius in reponsum superbi numeri conditione iuris in debeti exceptum est.

Ter. **D**on omnis mutatio cui que accepit obligat. sed haec idem agitur. ut conditione obligaretur. Nam uis quae mutua pecunia donat. numerit pecuniam. si non aut obligantur. accipientem. quae si excludit ei us in quae obligatio collata summa ueluti uocator coequalis. aut si que accipiebit prior decessit. Et si pecunia datur. ut aliud fieri. quae diu in pendente est in futurum est. cessabit obligatio. cu uero est tum est cepisti futurum idem est. obligabitur. que accepisti. ut uirtutatio. x. dederit ut nichil. in kalendas nulli. iacte. hacte. post kalendas ita debetu agere poterit. si manumissi non sunt. Si pupillus sine tutori uincitatem credidit. in soluendi ea debeat. si accepta pecunia a ditione habet. ut alius libuit. Non omnino quae mutua pecuniam credidendi ea dat accepta ea habet obligatum cu que accepit. Hoc quis soluendi debeat libabit.

D. **S**ibi pecuniam do uissem. **P**aveo que accepit. Inter michi ei credens a crediti fieri. dixi in huic modo. pro rationib; non propriebus nosuti. na talis etiam neque donationem est. neque pecunia creditum do uissem non est. quae non ei mea pecunia datur. ut omnino a p; accipiente manere crediti non est. Quia exsoluendi ei magis datur. qui alius obligadi. igit sibi que pecuniam hac conditione accepit. ut in in creditu datur accepta debeat. non forte crediti. magis enim in eum accepisse intelligi debet. Sed hec intelligenda est. p; subtletate uerbi. benignus est in ualere utriusque.

D. **Q**uidam extimauerit neque ei quod. x. petet aggredi. h. accep. in reliquo psequi. neque ei quod fidum suu ducet. p; dum taxat uidetur pseque. Si mutuus ei humani facili uiteretur prior. suauctorei opulerit. ad accipiendo id quod offeratur clausostru cuius p; teneat littera p; m. ut dimittat.

D. **V**num mutui datum erit p; uideat pecuniam. Quae si mutuus ei tunc extimatio fieri. utrum in debetum est. eius tunc. an ei in debetum fuisse. an tunc uideatur. x. xii. xii. si datus est. quo tunc nectur. quae mutuus fuisse. si non quae mutuus est ei perditum est. Intrigam ei uic p; cui sequi oportet. x. si non enim ut certo loco redetur quae colaverit. si dictum non est. quae uic est perditum.

Hab. **S**icutum fuisse quilibet genere. quae michi legatus posse datur. si uideatur. mortuo eo posse temichi p; tenuit. qd. p; u. ait. quae ex parte locupletior fuisse.

Cyp. **S**i quis est in debetum scriptum fuisse. id est p; uideatur. si uideatur.

D. **C**reditor qui obremittit debetum conditione creditent

Ipecuniam quae creditent p; uilegii exigeendi habebit.

D. **S**ip; pecuniam mutuus. prior ei mutuus debeat. si deum hoc quod accepit. eo ex parte quo si tutor pupilli aut curator uicel. pecuniam altius ei creditam scriptum fuisse

accidit debetum in milita cui p; tenuit. placuit.

D. **C**onuictus mutuus debet obligari potest. si ad uitium

de ei pecunie uissem. aliquid p; soli quod exiret. non auctoritate

Ali. **C**reditor qui non idoneus p; tenuit. non mitit exacti debet quae uideatur. in qua p; tenuit non sit. **P**aur. **S**ed in debetum p; tenuit habuit. posse futurum. aut. euu condicione ei posse. quasi natus ei contrahat.

D. **Q**ui pecuniam credidi accepit. qd p; tenuit sit.

Isp; p; tenuit creditor futurum i potestate. ne accipi potest. secundum ob

D. **Q**um fundus uero condicione p; tenuit. strigatur.

titur. putonos habet. ut post uidetur accepit. ei omnis restituenda sit. Id est omnis quod abutitur est uictoris

litis ostendit p; tenuit. **S**eruum tuu p; tenuit

asur loe futurum. ut ex parte qd ad te p; tenuit hoc i

p; tenuit. qm traditur est. tamen a causa posse teni hanc o

dicte auunt. **S**ed si quod michi abet ex nego qd is gestis

h. in uite metet accidit. h. uim est. Nam uul. lit. ui

tiduum andis integrum excepto aetatem habet. uictoris uero co

dice posse h. fidei p; tenuit. Quid ad p; tenuit. n. uictoris am

ner. si ex te uidetur cor doni potest. h. actione de p; tenuit re

netur uictoris ut p; tenuit exsoluit. **P**ro p; tenuit. atq

de p; tenuit euaneat. **S**ed adicere debuit uictor. n. alio nomine

uictoris excepto teni. quae si p; tenuit solidus. qd qui si

cu liberu h. concreta detinatur doni p; tenuit. **G**radu

debet fidei possori soluunt. si in accidet quae ion

sus emperat. p; tenuit domino paratus sit.

Cois. **S**ame in titulum. mutua pecuniam regnans. rego

meu debito tibi p; tenuit uissem. tu p; tenuit uissem. cu p;

taris tui ce debito. annu obligans subuiso. Sicut

multu negotiu etatis metu. si p; tenuit. ut obligans regi

scire. no quae pecuniam tibi credidi. h. teni nisi inton

tenter fieri no potest. si quae pecunia mea ad te p; tenuit eam

at te michi reddi non uero et equum est.

D. **P**rinicipali. uitatuib; cauerit. ne hu quae p; tenuit

regit. que cire eost. negotiatur. mutua pecuniam

Paur. **P**ropositi p; tenuit officiales seni ue excent. p; tenuit p; tenuit mutua pecunia fenebris sume no p; tenuit.

D. **P**er culu nonum ad cu eius culpa tenuit faci p; tenuit pot pernit.

Iawol. **P**ecunia quae in sine conditione debet. usum

meu p; tenuit titio. sub conditione. cu pendente conditione. i co

scitu sit obligatio tua ad uissem. tanq si sub otm condi

tionem ea in p; tenuit. si pendente conditione p; tenuit. an nichil

litteris suu. x. n. dubito quae mea pecunia quae ipse sine co

ditione p; tenuit si etia si conditione i p; tenuit titio q; exem

uoluntate eidem p; tenuit sub conditione p; tenuit n. exti

terit credita ce p; tenuit. perde est em. ac similia impli

mentum. pendente ea conditione. qd p; tenuit no possum

quae mutuus sit. an ex ea stipulatione deten possit. atq; p;

Ans. **Q**um ad p; tenuit p; tenuit petere inter.

confert. p; tenuit no suspendat. an p; tenuit uera sit p; tenuit

anotence. quae si tenet etiatis conditionem ignorat. ue

lita si ex partiori uissem. e. dare p; tenuit etiatis sit. cu i p;

tertii conditione confertur.

Cev. **T**espitiendo cu ce inquit in natura homini sit

possit san em debitum in.

Paur. **H**ec quae potest sit conditione optinet cu i futur

pli. **P**num p; tenuit p; tenuit uissem. huic modo cauo. liti

titus. scriptum accepit ap; publico meuo. x. mutua

numerati in debetum sua. ihe. xv. p; tenuit etiatis in kalendas

futuris. Stipulans p; tenuit publico meuo spopodi ego lutus

tit. **S**ed ihe spopodi summa publico meuo etiatis adq; sic

et i p; tenuit. data soluta etiatis ueco noie factu no est

ueco a plus quo post soluta pene noie inde. xv. dei

nos etiatis. denarios anglos dan. Stipulans p; tenuit

meuo spopodi ego lutus titus. Conuicit quae in finos. ut

publico meuo exulta summa p; tenuit mestruos refutat de

lei debetum. ccc. ex omni summa ei b; duci. **C**onstitutum est

de obligato usum. quae numerus mesu quae solutione co

rebat tunc sicut. **C**onstat quae pacta i continent factu

stipulans. id est creditur. p; tenuit etiatis. ac si p; tenuit mesu etiatis

petuam stipulans. quo ad tardius soluta est usum. ad

iecum. **I**gitur summa primo mesu. prime p; tenuit omni usura

currit. amittit post secundum etiatis uirras no soluta

petuam p; tenuit crevit. nec ante sortis no soluta usura p;

posse quae ipsa sortis p; tenuit potest. **H**acten uero qd subiectu est

quodamdictar ad sortis solutum etiatis p; tenuit. no etiatis ad

usuram que priore pte simple i stipulatorem uenissent.

dictum quod tantum ad exceptam potest ratio non soluta per
cum statutis pensionibus ex die stipulationis usuria deten-
atur si non iatim contumeliam expessu. **C**o; cui sortis petitio dilata-
citur. constipue ut etiam usum excepere quo modo fecit. ac
ad dictam sunt ille putabat ad exceptam tantum potest patti
qui quis sua diuisa optimus est. in usuram obligatio ipso
ire non remittetur. non enim minor est us. a quo petuia propter exceptam
peti non potest. **S**i cui quantum titulus quam in medio tempore colligitur.
stipulamur. cui redditio extiterit. sicut est in fructibus idem in usu-
m potest exprimi ut addicere non soluta petuia. quod competit usu-
ram noile ex die in stipulatione stipulatio perstat.

Affine. **Q**uisq; i puitum stichū sūi; kalendario i posu-
erit romerestim reciterū erat. quod idē stich. ulter. ac expte-
hserat scriptus q statutū sūi ignarus. p̄tūjūr defūctū aū
crogit. aut credidit. ut in tūm stiplātū. apignora acci-
p̄tū. Consulebat qd de his miscer. **P**laebat debito
m̄ qd si ei soluisset. libatoſc̄t. simod ip̄i quāq; ignoras-
sēdūm detectissē. Earū uō suūmarū noīc que ad stichū
p̄tūnūt. familiū h̄ē. qdēm actūm nō opeſt. col h̄ēdib;
h̄negōnū gestoꝝ dari detē. **Q**uā uō p̄tūias. ip̄eare
dīom̄ cas nō ex maiore pte qm̄ ex qua ip̄e his sic. uicēti-
ā. Nā istabi. nichil dederim nūmos ut eos credas m̄o.
deidem mortuo me ignoras deteris accipientis nō facies. ne
q̄tū sicut uō r̄ceptum ē. ut debtores soluēter ei lūtē-
tur. ita h̄ē quāq; r̄ceptū ē ut credo nūmos alienaret.
Eunt similia stiplātū in tūnūt. neq; ut crediti p̄tūm
pparte coh̄dib; peti posse nec pignora tem̄. **Q**d̄ si stiplā-
tūs quāq; cēt. restet quāc ad m̄ stiplātūs cēt. Nā si noīa-
ti forteritio dño suo mortuo iam dñi stiplātūs sic p̄t̄
dubio inutilit stiplātūs cēt q̄ sibi dan stiplātūs cēt.
dicēdūm h̄ēditati cū acq̄sītē. sicut enī nobis m̄c̄ ip̄is
extremā p̄cos q̄ libi urāheni sūi. bōa fide p̄uiant. acq̄-
ratur. ita h̄ēditati. quāq; ex eis h̄ēditaria acq̄ri. **P**ost
aditam uō h̄ēditati ac col h̄ēdib;. n̄ eq̄ idē dici pot. utiq;
sustinet eū sibi coh̄des datū. qm̄ tuē nō possit uidē-
rūt fidei possōres cēt q̄ n̄c̄ possidēt animū h̄ēnt. **Q**d̄
s̄pporit̄ coh̄des cēt id ignorasse. qd̄ forte ip̄i quāq; ex
necessariū sūm̄t. pot adhuc idē respoſen. Quocasū
qdēm illud euētūrū ut sisue oditiois coh̄des int̄ sūi
bāt. iniucem bōa fide p̄uietūrū deātūr.

Cas. **P**lego. x. si p[ro]latus a[cc]usatio. t[em]p[or]e si p[ro]lata ascio. q[uod]to
minime a[cc]usatio o[ste]re qui possi'. n. x. a[cc]usatio p[ro]tivu[m] n[on] libab[er]i
tur scil. alioq[ue] ne q[ui]cquid m[od]estu[m] cauictur. at si iudicatu[m] fecer[unt]
rit tuus nichil ult[er]ioris tenebit. **S**i si cu[m] scio ergo q[ui]
tacit[er] q[ui] est quo minime a[cc]usatio exigit potuerit co[n]trap[os]itio quo iudi-
cium intime. q[ui] sciu[m] acceptu[m] est. tanto minime a[cc]usatio posse pe-
te possii. **L**ibero aut cu[m]. x. tu dan curia si p[ro]latus sis
non posset te. x. dan opt[er]e intendeat. q[ui] etiam rep[re]sentare
tacit[er] dante p[er]missor libari possit. q[uo]d silius significat
n[on] e[st] argendum cui accipere iudicium sui iudicium of-
ferit. deinde mirando sui uoluntati sui necesse sui iudiciali.
Daf[ter]. **P**arvum remedium ambi.

Perit deinde iurando sui iuritaio sui necio sui iudiciali.
Aur. **M**aximum remediū q̄ pedi **B**.
Pendat p̄tum, ius sū uenit, iuris iurādi religio, q̄r
expatiatione i pōnū litigatoriū, ul' ex iuctoritate iudicē.
Aur. **I**us iurādū sp̄et tñsac **decidūt** otivū sic-
tionis oītinet. Ex auctoritatē q̄ris iudicata
Ep. **H**it p̄ector sūr cū quo aḡetur, q̄ditiā delata iuri-
uent. Eū cū quo aḡet, accip̄t detemus ip̄m itū, nesciu-
sī adic̄t q̄ditione delata, siam si reus iurauit, nemī
ne cū ius iurādū deferente, p̄ctio idius iurādū nō tu-
ebit, sibi cū iurauit, aliquā facillim' q̄s q̄ adiūsiū
ridum decurrit nemīc sibi defēnt ius iurandū hōncī
bi actionū se libabit. **Q**uaciq; ueractē q̄s uiciatur
si uiciuit p̄finit cū iurādū, siue i p̄so īm īue mīc
siue i sc̄m siue penali aetōne u' qua ius alia aḡit siue
dūt dīcto. **S**i i sīdē conditē p̄sonē fūt u' atū, p̄tor
ius iurādū tu ebitur ut put̄i detuli tibi ius iurādū, q̄
uic̄itate ī mei potestente nō cē tuendū erit ius iurādū,
ynde orareb̄. scrib̄. etiā deco iurari posse, an p̄gnās sit
mulier ul' nō sit iurādo sc̄dum cē. **C**ēniq; ut si de
p̄sonē fūt q̄stio p̄uan optere, si forte q̄i p̄gnans īre
i possib̄m uolebat, acū ei condicētur ul' i p̄a iurauit
sc̄p̄gnātem u' cē ei iuratum ē. nā sup̄i si nemētu ibit
i possib̄m, si conīt em nō ib̄, quāuis uere p̄gnās fūt,
p̄cēntq; in q̄t orareb̄. mil'ieni iurāti ius iurādū ne-
uiciatur, q̄i ciliū p̄me cā uentris nōie i possib̄m fūt,
neūm patiatur i possib̄m. **E**an ius iurādū eo usq; p̄

fit ut post editum primum non queratur. ex eo editum fit. in modo
fit. cuius est dicitur oratione. fit. auctoritatem esse querendi
iusurandum alii neque prodere. neque incoet. matris significetur iur-
urandi partui non perficiet. nec necebit sumat detulerit q-
uiret. ex eo pugnans non est. ¶ Iurari autem oportet. ut dicta
tum esse iusurandum. Ceterum si ego detuli. ut pdomi iures.
tu precepis tuum iuristi.

Paul. **S**i filiorum tuorum.
Ttp. **D**onc erit ratu*m* halendu*m* iusuradu*m*, Qd si regi
ut p*la*utem tu*m* uirans. iuncta*m*. stabit. Omnes
omimodo licet*m* iusuradu*m*. pqd q*s* uohut sibi uiram
idem c*e* si ex eo uirat*m* fuerit p*re*c*tor* id tuc*t*. **D**ni
p*u*is uiri uirato q*d* sup*stitione* p*p*ria uirat*m* c*e*. n*o* st*a*
du*m* c*e* rescripsit. **D**ato uir uirato n*o* aliud q*r*inur
qua*m* suurat*m* sit. remiss*a* q*m*ic*e* i*de*heatur. q*s* i*s* am*s*
p*b*at*s* i*s* uir uirato. **S**atisq*s* i*lic*itum iusuradu*m*
retulerit. s*e*. i*p*bat*s* public*m* religio*m* uideam*m* am*p*eo
habeatur atq*s* suurat*m* n*o* c*e*t. q*d* magis ex*st*modi
cendu*m*. **S**inceq*s* uirat*m* c*e*. neq*s* remiss*s* iusuradu*m*. p*c*
odebet h*n*. atq*s* si res iusuradu*m* admiss*a* n*o* c*e*t. **I**p
inde si post*m* uir me pat*s* sit. nichil ei h*x*e iusuradu*m*
p*f*it*s*. q*a* ex eo q*d*elat*m* c*e*. uirat*m* n*o* est.

Paul. **R**emittit usuradū. q̄ deferēt se. cū paratu
cēt aduersariis uirare. grām ei facit cōtentus uolita
te suscepti uirādi. **C**qd smō suscepit usuradū. lic
pōta parato uire acto nolit deferre. nō uidebit remis
sui. Nam quod susceptum ē remitti tetet.

Th. **H**ic pectori c' rei de qua ius iurandum delatum fuit.
Neque in ipm. neque in eis. ad quae carcer p'tinet. actum
dabo c' rei sic erit iustificatio. siue de tota re siue de parte
sicutur atque. non de eo quod iuratum est. pollicetur se actio non da-
tur. neque si cum iurauit. non eos qui locum c' cui ius iuri-
dum celatum est succedit.

Paul. Etiam sumitem successerit.
TEp. Nam postea quā iuritum ē denegat actō. aut
si contraria ent. id est si abigitur a ius iuratiū delatiū ē
exceptio licet. **I**ure iuridico iuramento. reus q
dē acqnt exceptio sibi aliisqz. Acto rūō actio acqnt. i
qua hōe soluū querit an iurauit dari sibi opt̄. ul' cū iūā
repatus cēt. ius iuratiū ei iurmissū sit. **S**i dāpnēt qz
p̄it iuratiū defamoso iuditio. famossū ē magis est.

Isus quæporali actio obligatus erat in. detulerit ius in
randum. ut iuris cui dñe optere. ego quod iuriu[m]o. t[er]p[er] n[on] libet
qua post litiu[m] otestati. cu[m] eo p[ro]petuat adiutorius co obligo.
Simmoz. xxv. ius detulerit ius iuriu[m]o. q[uod] h[oc] ipso cap-
tu[m] se c[on]cedat. adiutorius exceptio[m] iuriu[m] iuriu[m] replicem
tenebit ut p[ro]poni ait. **E**go autem puto hic replicem
no s[ecundu]m est d[omi]n[u]m. si plerique ip[s]i p[ro]torie dete[n]te recognoscere
an captiuus sit. si sic in integrum restitu[re]. neque enim uniques q[uod] mi-
nor[er]. statim iuris scriptu[m] se c[on]cedat. **P**reterea exceptio ista
sive cognitio statutu[m] t[er]po post annu[m] uicesimu[m] qui t[er]tu[m] no
detter egredi. **S**i quis in fraude creditoru[m] ius iuriu[m]o
detulerit debitoru[m] adiutorius exceptio[m] iuriu[m] iuriu[m] repli-
catio fraudis creditorib[us] detter dari. **P**reterea si fraudator
detulerit ius iuriu[m]o creditori suo. ut iure. x. sibi dan op-
tere. mox lo[ri]s ei[us] in iuris exprimi uoleat. aut denegari detter
actio. aut exceptio opp[er]atur fraudatoru[m] creditoru[m]. **I**n
iuriu[m]o defensoris. usq[ue] procuratoris ita. ab adu[er]su[m] cario de lati-
p[ro]cessu. si exceptio d[omi]no patere uiliam scrib. **I**de eigo
dicendum est. si datus ame ad p[re]cedu[m] procuratori no defen-
tere res sua c[on]tra iuriu[m] dari in actio optere. illa actio in p[ro]p-
riu[m] q[ui]snia h[ab]et citem. **S**i petitor iuriu[m] possone defen-
tere res suam et. actioni dabit actio. **S**i hec dicitur ad iuris
eu quis iuriu[m]o detulerit. eosq[ue] qui co ei successerit.
sciem adiutorius h[ab]et suadere in iure res ipsa cum iuriu[m]o det-
ulerit.

Peccep adiunctum suum pugnatua iuris iurandi uti
sul. **Q**uia non detestari natus. nichil ciperit.
quod inter alios actum esset.

Ulp. **S**erui possori fuūt ius iuridū delatiū. iuriūt
quā petitoris nō ē. quā diuis qđe possidet adiūsus eiū q
detulit ius iuridū. si petat excep̄tōrē iuris iuridi utet.
Quādām iūs p̄sūdūt possēm. actēm nō habebit. nee qđe nūs p̄
siderat. qei ius iuridū detulent. nō enī rē suā cē iuriūt
s̄c̄i petitoris nō ē. **P**indē sūcū possidet. deſcēntē petitor
re. rē suā cē iuriūt. oſequiēt dicēm. amissa quāq̄ p̄ē.
sūs qđ detulent ius iuridū nactus sit possēm actēm in
ſcēm ei dādām. **E**t fructus p̄ceptoſ exēt quā mei cē iu
raiū remittū m̄ placuit. ſ̄c̄ et p̄am editū. fetusq̄ p̄cepto.

Paul. **Q**uicquid ppter rem iuratur nec parenti nec patrono
remittitur ius iurandum. ppter ita autem ius iurandum. exigit
uelut a perpetua credita. cui iurat actor sibi dani oportere.
Ide eis cum a perpetua constituta ius iurandum exigitur.

D. *H*oc pionas egregias cosq; qualitū dñe i peduitur
domū mitti oporteat iusurandum.
D. *S*implyus libet suā p̄fēdūxerit. nō op̄letur

Lp. P ipattonis libertia uide oportet. no[n] patrum
uirum tenet amotarii uidito. s[ic] q[uod] si p[ro]ferit ad ius
uridum. libertas uide decalui p[ro]pria no[n] detinet ipse iurare.

Paul. **I**ysuradum qd' exodumente ext' iuditui testit.
referri nō pot. **C**pmiss tutore auctore iysuradū de-
serre debet. **G**e' sime tutore auctōe detulit. excepto ei ob-

Situtor qut u teli gent. aut curator furiosi predigiue ius u
radum detulerint ratu*m* id h*m* deder. n*a* qu aliena res et solu*m* eis
pot. ragendo re*m* i iudicui deducit. **P**rocurator quaqu
qu detulerint ratu*m* h*m* dum*m*. s*ed* si aut uniuersoru*m* bonu*m*. id
m*is* traticem sustinet. aut si id ip*m* no*m* atim m*is* datu*m* sit.
aut si item suam procurator sit.

Tip. **H**as iū p̄curatioē deſente ius uirādu nō cē au-
diendu ſul. ſenb. ne poſtei reuſq; ſemel uirauit ad nō cō-
ueiatur. Ne eſt multu a pſiā. ſi ſiūt ei d'rato cautiā. ſi ū em-
d'nis petit. agetur dacent iuſliq; doſe uirasse. oppoſiſ. ſ. ex-

Ac. **I**n actionib; item si adhibendū et in lītē fīti ui
ditūs. sūtē iurātū. **S**i uidex pōt p̄fīnīre ex. m̄ nīmām
usq; ad quā uītūr. hanc cūcī xp̄mo uīc dīfīrē. Item
iurātū sūt. lic̄ iudicūr ab oīlīc uīc minoris dēpnāc. **S**i q;
iurisomib; ob dolū solū iurem iurāt. nō etiā obculpā h̄
ēm iudex extimat. **P**lāne m̄tdui q; in actiō strictiū
dīm i lītē iurādū ē. uchitishpmīssor stichi morā fecerit
stich' dēcessit. q; uidex extimare sine relatiō uīris iu
sidi non potest item que nō extat.

Aulus sic est p[ro]latus u[er]o extra agat. non subiectu[m]
Vulgo p[ro]sumit alii non deterciurare. ran.
quia dinn litis. deniq[ue] p[ro]p[ter] alii non posse urare quia
eius q[ui]litem suonomine contestatis est.

Inīc. **S**icut rex adulti quā possidet restituē et nō iūlit: q̄d utrum quāti resē. an q̄ti ī litem iurati fūt. cōdēpnū dētent. nō cē equū p̄tū idē quāti resē h̄tē extimari cū rōtumacia pūniēda sit. starbitno potius dñi rei p̄tū statuēdū sit potestate petitorū ilitē iurā di concessā.

PAUL. **Q**um furti agitur: iurare ita optet. tati re fu
rit cū furti factū sit. nō adici. copluris ue. qd q̄ res plisē
ḡn̄t. **I**n nr̄ q̄ q̄s n̄ exibet. actori p̄ utiq̄ tati ē.
mittitit in iudicium. quātisua int̄ ē capitem. ut tati ō
dep̄netur reus idq; etiā diuis comodi rescripsit.

Paul. **D**e patre nostro enim quod genitum est in nobis ut etiam per nos
quem facilius non solere: **d**e conditione causa tanta causa non secu-
Lly. **S**tabilem non in hereditate data sit pecunia tua. **B**e-
ne filius emaciparetur. ut si quis in auctoritate tue ut aliae di-

Qut filius emanciparet. ut pueri in auctoritate. ut aulem
secedat. et secuti repetitio cessat. **S**i parco conditioni
et tibi deder. x. mox repudiauo breditate et legitum possim
erim. **E**cce si falsi testim sine scelere ei qui dicte.
dedit. ut missum punitetur. veluti ei si secuti. x. repe
Ips. **R**edi pibi pecunia ne adiudicetur. tetur.

Quasi decidi. **C**um possit dicere simili non caueatur adiun-
dicere non in. Et enim multi inter eum. utrum ob hoc soli dedi-
ne catur an ut certi remittatur non in. Si ob hoc ut inter-
mittat non in. Odit potest. sicut remittat. Sicut ne catur
oditio cessat quodcumque in in. **C**erte certis tibi dederim. x. ut si
chui manumittas. nam secundum distinctio super scripti aut idmit-
tenda erit repetitio aut i habenda. **S**i certis tibi dederim ut si
chui manumittas. Sino facias possit odiat. aut sine penite-
at dicere possit. **Q**uo dicitur nisi dederim. ut inter certi tempore manumit-
tas. sicut odius temporis pertinet i habenda erit repetitio nisi pei-

tar. si modis repens pterent i hitenda ente repento mihi pe-
rebat qd si pterut cōdici poterit. Syrisistich' decessit. an repe-
ti qd datus ē possit pcul' art si post id tps decessit quo manu-
mitti potuit. repenitēm cē. Similis cessit. Qui mo-
rismich' tibi dedi ut maiumittas. placuerat m̄ ut darem
ultro tibi cōpetē accēm q exhortātiu nascitur. i. cōdicticēm
defūcto quaque. **S**ilib hō q bona fide suiebat m̄ pcul'
am darent. ut cui maiumittia si fecero potiū lib̄ pbitus. à
michi qdīcē possit. qrit' cuil' scrib. cōpetē maiumissō repe-
ticēm. Ille riti' etiā lib̄o mebran ap̄ restit. paritē pātomi
nū. admissia uenīs filia deq̄ quicq̄ plib̄a dēgrat. repe-

nū. ad omnia ueroris filii duxit quicquid p̄ liberti dicitur. ne pe-
tisse p̄ iudicā nec fuisse q̄ sitū ad omnia sc̄iū lib̄m ac
p̄missū. ¶ Si quis cū statu lib̄. m̄ dēcēdēt cū uissimū cēt
p̄diāt cū. x. celus scrib̄. ¶ Si si fuisse q̄ testō h̄ydi. x. uissimū
cāt datur alib̄ cē codicillis p̄ uite liberti accepit. si dīgno-
rās dedit h̄ydi. x. an reptē possit arescere patrē sui celus
existimāsse. ne reptē cū nō posse. ¶ Si ip̄e celus naturali cō-
tate motus. putat repti posse q̄ simia uera ē. ¶ Quia cōp̄
sister utriuspr̄ aut. u; q̄ cōnt̄ ei s̄ p̄ q̄ scabeo q̄ accepit remu-
nerari existimāre. u; amicatioici sibi cē cū futurū rept̄
trier nō misse omnino falso dixerint. Subtili quicq;

ter nō posse opinione falsa decepti. Subtili quicq;
mūd īcēit. an ille q; se statu lib̄m putuūt. nec stat nū
mos accipietis. qm̄ h̄di dedit q̄ i p̄iuī h̄di s nūmos da
turus. nō q̄i suos qutiq; ip̄ius fuerūt acq̄siti. s. post lib
tate; ei extēsio; p̄tentē. si puto s̄lēre aio dedit. nō fieri
ip̄ius. **M**ācūl tibi nūmos mēs q̄i tuos nō faciōtu
os. Quid engo s̄lēre nō h̄di si alii dedit cui putabat se
uissū dare. Sicutē peculiares dedit. nō facit accipietis.
Si aūt alius dedit p̄eo. aut ip̄e dedit iā lib̄ factus fiet
accipietis. Quiaq; p̄missi sic statu lib̄o etiā deceptio da
re i plenē o ditiōis cā. **S**itn̄ uult h̄i s nūmos s amos fa
ct. pot̄ cū nētare sic em̄ fiet. ut ex statu lib̄ pueiat ad lib̄
extēm. q̄i i p̄lectio ditiōe cui patere prohibitus ē. qm̄ iūm̄
nō pibūt. S; isquē testator accip̄e uoluit. adūsus h̄i
dem i factū accep̄e acq̄siti. ut ex statu p̄mittatur.

D: P*ro*pos*itio* accep*to* tui*erit* debitor*suo*. c*um* g*uen*it ut

expmisi sed dederit nec illud est potest dici posse ei condicione. quia ut
Ipsius precium idem accepit ut caput. pto sit ubi natus
erat. teneat patrem tibi ad pfectio scđum. conditio t̄p̄is ut uali-
tudinem p̄dimito fuit quoniam pfectus erat. an cōdici pos-
sit intendere. cū p̄ten̄o stetit. potest dici repetitam cōditio-
nem; cū uerat penitētē ei q̄dedit p̄cul dubio repetit id q̄d datus ē.
suis fortitudinibus int̄ sit nō accepisse te ob hac cām p̄cium. nō
sunt res se h̄c. ut licet nō dū pfectus sis. ita tū rem op̄sūs
ueneresse h̄as pfecta. ut sup̄tis q̄ necessariū sit ad pfectio-
nē. ut manifestū sit te plus forte quā accepisti erigere
se. cōditio cessabit. **S**i simius erigitur sit. Conditio
litterū habebit. ita tū ut inde p̄mitas tibi p̄ sitēt cī qd̄ exp̄di-
dit. **S**ixū q̄ tradidit autem. ita ut ab eo int̄ cū t̄p̄s mā-
mittetur. supermitūt. cū q̄ tradidit. si sup̄tē cū certiora
uit a fuit māu missis post p̄mitit. attām p̄p̄e p̄mitit. i
optet ei q̄dedit. **P**lanciō māu mīt̄t̄ ōstitutio suar-
dit facit q̄; cū ubi mīodū p̄mitūt cū q̄ in h̄c dedit.
Tū sīq̄ dīcēt titio. x. ut p̄uū emat māu mittat. deinceps
peniteat. si q̄d̄ nō dū c̄ptus ē p̄nitētā dabit conditio
si h̄c ei māfētū fecit. nē si postea emat. dīpno affuet.
Quid iam sit c̄ptus p̄nitētā n̄ facit iuuriā ei q̄ redemit
sī p̄dē q̄ accepit. ip̄m p̄uū quē emit restituet. Aut si
ante detessit p̄ponat. nichil p̄iabit simio p̄cū factū n̄ ē.
Cōd̄ si fugit nec culpa ei q̄tingit q̄ redemit nichil p̄iabit.
Plane rep̄mitē cū optet. si impotētē suā p̄uenit restitu-
turū mī. **S**i si accepit pecunia ut p̄p̄uū p̄uū māu mit-
tat isq̄; fugient p̄misq̄ māu mittitur uidebū ē an cōdici
posse qd̄ accepit. si qd̄em distractus erat. h̄uc p̄uū. ppter
ix̄ nō distractus q̄ accepit ut māu mittat. nō optet eū; cō-
dici. plane eruebit. ut si i potātē suā p̄uenit suns resti-
tuat. id qd̄ accep̄. co minus qd̄ p̄uū in h̄o feuit ē. ppter
fugā. **P**lanciād̄ h̄c cū māu mitti uelut q̄ dedit ille usū
māu mittēt̄ nō h̄t p̄p̄ fugā offēsus totū q̄ accep̄ cū resti-
tuēt̄ oportet. **S**i si diligatis q̄. x. dedit ip̄m p̄uū ōseq̄ nec
sēt̄ aut ip̄m eidam. aut qd̄ dedit restitui. **C**ōd̄ si distractus
nō erat cū ō; id qd̄ accep̄ restitui. **M**isi forte diligē-
tus cū habiturus ēt̄. sī nō accepissi ut māu mittetur
tūcēm̄ nō ē equū cū t̄p̄uo atoto p̄ao carerit. **S**i ubi ac-
cepit ut māu mittēt̄. deinde p̄uū dēcessit. si qd̄em morā sit
māu missio. ōsc̄quiescē. ut dicam̄ refūdere cū id q̄ accep̄.
Cōd̄ si morā n̄ fecit sī; cū pfectus ēt̄ ad p̄fūdem uerap̄o que
māu mittēt̄ poss̄. p̄uū in mītē dēcessit. uerius ē si qd̄
distractus erat. n̄ eo ip̄e usūs optē dicit nichil cū resti-
tuēt̄ dēcessit. **S**ī nō simichil corū erat factur̄. ip̄i ad h̄ic p̄
uū obire. dēcessit enī a simo accepissi. ut māu mittēt̄. sī
forte pfectio māu missiois grā. mortis cīm̄ p̄buit. ut
ueralationib; fatim̄ pfectus uerūma i stablo opp̄retis
uuehīd̄o attītūs. uerū quoq̄ mō quo n̄ p̄ue mīr
māu missiois cāusa proficietur.

D. **S**icut raneus pmuliere dote dedissi. et pacconsit ut
quoqmodo sinitu cest matrionii tosci reddeatur nec sinit
nuptie secute qat hys cib; solumq fuit quicunq q man
mouy recitatur. nuptie aut secute non est. querendu cest ut
minuci oditio. anci qdoti dedit operit. querisimile est
i huc quicq; casu cu qdat sibi pspicet. nam qm cni no statu
hie pot oditio q ob matrionii dedit. matrionio no copi
lato. nisi forte euidentissimis ppositioib; mulier hos detin
huc cu id fecisse ut ipi magis mulier q sibi pspicet. si
asipat p filia dote tet ut i conuenit. nisi euident. aliud ac
tu sit oditum patri operit. orare. art.

Ivl. **Q**uise debere pecuniam ueni putabat. nūlū ei lū
noīe pmisit cā spōso. si soluit nuptie deinde nō int̄cesserūt
q̄ sitū ē utrū ip̄e repetē pot̄t cā pecuñm q̄ dedit. in multo
ueria q̄ atilicā vndeuit. qm̄ putass̄ idē se detine pecuñm
s̄; excepte dolū mali tuū se potuiss̄ ip̄m reperitur. s̄; si
cū sciret senichil mulier debē pmisiss̄ mulieris cē actiā
qm̄ pecuñm ad cī p̄tinēt. **S**i aut̄ uere debitor fuiss̄. nāt̄
nuptias soluiss̄. si nuptie securit̄ nō fuiss̄. ip̄e poss̄ odi-
cer. cā debiti ītegra. mulici ad h̄c solū manete. ut ad mi-
chil aliud debitor ḥpellatur. nisi ut ced. it cī ōdmitā. aut̄

Fundus noīe dōtis traditū si ruptic ī cōscētū nō fūnt. qd
ditione reperi pōt fruct' q̄q; poterūt. **T**ē uīsē cō accēla
Erat. **Q**uod p̄uīs i libro de cōnī scrib. || cōptu cōs.
fūnt eas p̄vās quānī altā nūdū uīstā et atē hāt nūpō
factes sit. qd dōtis noīe interi dātū sit reperi posse sic i cōsū
gēdū ē ut sidiuortū int̄cessit priusq; uītq; p̄sona uīstā
et atē hāt sitcī pecūne repetitio. Donec uīt codēm scām

maritimi pmanet. non magis id repeti potest quia quod spora
sponto totis noite cedentur donec maneat in te cor affinitas
et cum ex ea canendum matrimonio contumatur. si sit atque
tangere idote puerum. quia dum puerum potest repetere enim

Iur. **S**i donaturus mulier. natus ei sposo
mulierent. nec nuptie securi se mulier codicet. **S**i nego
donari ei sposo acceptum iher dedit. ut simptie securi est.
mulier donari acceptur. si securi non redetur. quod obre
datur que non securi ego sposo codicet. **S**ignificabitur pe
cum a perorre natus mulier. sposo ei puerum. nuptie re
cepit etiam exceptum dolimale utinam potest. maritus enim suu
negotium gentilichol dolio faciat decipiendo. quod sit si cogitat
liberum hunc hunc. Itaque adiutoris mulier oditio ei potest. ut au
ceptat ab ea quod marito dedit. aut ut libetur sumendum soluerit.
solvuto matrimonio maritus potest iecordi tamen exceptum
obtemperare quod mulier acceptura est.

Iur. **S**i mulier ei cui nuptura est cu dote dare ueller
prima quod sibi teletur accepta fecit. non nuptie i securi sit
nra ab eo petuia codicet quoniam hinc utrum eximuntur pe
cum adeutum ea an acceptum latenter puerit.

Iur. **S**i huius arbitrii libri etia summa monumetiui uis facie
tent libro pecunia. si accepta petuia monumetiui non
sit conditione tenetur.

Iur. **Q**uomodo mortis ei doaticem fecit cu qualibet do
mum fructus quocum doaticem rerum acceptus. q. accessit mi
tione repente potest.

Aur. **S**i filius oritur et fui. quod agnitus boni possit in
pignorum repente ei posse. omnibus scribit.

Aur. **S**i procurator si o i debitu soluit sit ita demum agn
tione repente non potest. si non statu hunc. si ipse dno tenet utiu
lum scib. **C**ed si non statu non habuum. Et si i debiti pe
cum soluta sum. ab ipso procuratore repente. si enim quod i de
bti dnu repente. si quod obre datu. nec res securi sit rati habi
tione non intercedit. si quod sum facit praeceps falsus procurator cu
quo notum furti agi fieri condit ei posse.

Pop. **Q**uomodo puerum suspicere furti titio uicim. dediti
cu inquestice subea ei. ut si dicitur in eo non est. redetur.
scitur morit pfectio in giliu quod infamore deprehensum. pfectio in
giliu ei suppicio supplicio affect. Agere cu titio dare ei optem
quante morte dare tibi ei oportet. **C**labaret posse etia
ad extenu agi. quoniam fecit quo minima exitit. si xul dare optem
erit. si scitis ei hominem. quo eam ad extenu agere non posse.
q. restitutus maxime etia furti tecum. cu coquere aliena ita
infusit. ut sciz scilicet dnu. aut dnu scilicet prohibetur

Aur. **D**editi tibi puerum ut in nichil dare.

Putrum dicitur genus puerum cyprioius quod mortis. a nulla h
abla obligatione quia obre datio rensecuta i quo puerum
si. Et ito sum mortis est nichil. repente possum. quod ito tibi dediti ac
in nichil dare. fingere alienum nichil est. si te cu tamen tradidit
se repente ate puerum possum. qd hoc accipietur non fecit. Et n
i. Et rursus nichil est nichil. si puerum cyprioius puerum non
i. non libatens quoniam ate puerum possum repente. **D**e

Aur. **O**ne quod datur. **d**ictione obcepit uel in bone
aut obiem. Et obrem. aut turpe aut hestem. **s**tiam cim. **R**e

obrem aut aut datus istur pitudo in obcepientur. aut ut
opem dnu tamen. non enim datus. aut utruisq. **C**obrem igit
honestam ita repente potest. si res pfectio quod datum est secunda ne.

Turpe aut accepientur si tamen sicut secura est repente potest.
Iur. **V**bi aut adiutoris accepientur turpitudo uelatur. non
potest repente dicimus. ueluti puerum det ut male uidetur.

Iur. **I**dem est. si obcepimus datu sit. ul signis i adultero de
pensus serendemt celareni repetit. iteq; scib. si puerum
repente. **C**te si detur fur. ne pfectetur. quoniam utruisq; tur
pitudo uelatur. celareni repetit posse. ueluti si tibi dederit
iunia in fructu. **C**uiusq; merita datur. repetit non potest ut la
bo roget. scrib. si noua ratio. nisi eo quod utruq; turpitu
do uelatur. si solus datus. iunia enim turpit factus q; sit merita
tur. accepere cu sit merita. **C**si tibi iudicium dederit.
ut fugituum meum indicerit. ut fure rerum mearum non potest re
petit. nec enim turpit recipisti. **C**ed si a fugituo meo

actus nec iudicari condicet tibi hercun furi pueri. **G**ra
que fuit. amicidium accepit. ut fure fugituum. scimus
potest condicem lecum habere.

Iur. **S**i a puerum peculium q; accepit. ne furti ab eo scimus
dicere. siue idem est siue no. repetitatem forei pueri. p
op. **P**erpetuo labi pbat ueteri oppim culus. **R**e
one ex ianuam idqd exiusti ei ap aliquiescit. possit condi
ci. in qua sententia etiam celsus est.

Pop. **E**xcepti placide q; prius exorti est si exorti est puerum
repetitionem esse constat.

Paur. **S**i obturpe eam puerum titio quis si puerum exceptum
doli mali uiratatu submoue ei possit. tamen si soluit non possit
terepete. quoniam sublati puerum q; puerum exceptum
manus est si puerum ei. i. turpitudo sup cert. Porro uel
sudans recipiens turpitudo sit. possit puerum cetero
repetitionem cessare tamen excepti placide solutum est.

D. **P**uerum tenui utenda tibi comoda uero. tamen prius ut
recepit tenui oditum mercede actum uenit. qui uis
enim puerum datu sit. si a securi sit in turpitudo datu est. **C**Si
relecati. tibi uel uedita ate i mandata ut rederes puerum
acepsit. habebit tenui exerto ut uenit uel mandata actus
oditum q; exorto ut exceptum debet. redere non. prius
am tibi dederit q; dico du tamen date puerum eo noite ent id
q; et pop. scrib. **d** convictione in debiti. **R**ecordi.

Lip. **N**on uicidum est. de debito soluto. Ergo signis
i debito ignoris soluit puerum actum contradicit potest. Si
scis seno dettere soluit. cessat repente.

D. **S**i quis si soluit. uera puerum est i debitu. uel fal
lacia emerit. reddat. repetitione leui habebit. negotiui eni
mactu in teos. **C**ed exorto soluit sit. quod postea uel
falsum. uel ioffitius si. uel ruptum uel irritu apparet. reper
tur. **V**erpost multa tenui emerit. es alienum. uel codicilli
ducelan puerum sunt. q; adeptem otinet legatorum. soluto
ru. uel diminutum puerum q; alii quocum tegata relata sit.
na diuis at uan circa i omniis uel falso testim rescript
accordat. et secundum quod exhortare iudicatum est.

Lip. **I**dem est si soluit legatis. si uera etioppinata ca
biderat a multo. ueluti nato postumo. quod huius i uero
fuisse ignorabit. ueretia ab hostib; rei si filio. quod pat
o buso falso puerum. na uiles actes postumo uel filio q
hiderat euenerat. dari optem. i eos q; leg. ita puerum. i puer
tum rationem respicit. **C**ed q; tenei possit i quatu lo
cupletior scis est. tenei nec puerum. huiusmodi. non uad
ad eum q; sine culpa soluit puerum.

Paur. **I**de diuinadu i rescepit. et aliud testim puerum.

Lip. **N**on enonciu est ut qd aliud soluit aliud
repetit. na cu minor. xxv. annis i consulte ad ita hiderat
re soluit legatis. in integrum restituit no ipi repetit
o puerum. si eti ad quod wa puerum arnotum receptu est.

Paur. **S**i procurator i debitu soluit. si tu rati non hab
as. posse repeta latu libris positoru scriptit. **C**ed si debiti
fuerit. no posse repeta celareni. i eo qm cu q; procuratore
renu suam ostentat id quocum mandare uide ut soluit cir
diton. na posse expectandum sit ut rati habet. **C**te labaret.
procurator i debitu soluit sit. i dnu rati non habet. posse re
petit. **C**elsus ut. cu q; procuratori debitu soluit ostentat
renu no rati habetem q; celareni. **C**ed si debiti accepit
ido eti q; celareni habetem. qm nichil debito exigeendo r
mandare uideatur. i eq; rati no habentur. accepitare
repentem. **C**ulm aut nec tutor. na puerum soluerit
repente posse. nec est cu puerum. a pupilli domi. soluit.

Pop. **Q**uod i debitu puerum soluit. aut ipm. aut eti
a

D. **Q**uod noite mariti q; soluedo no sit. **R**ecordi.
alius mulier soluerit repente no potest. adeo debiti est mulier.

Lip. **R**am maritum. si cu facit nichil possit. dote soluit.

Paur. **I**ndie debitor est adeo debitor. ut ate die soluit.

D. **S**i cu quo deputino actu est. **R**epete non potest.

Pop. **P**uerum quo deputino actu est. **R**epete non potest.

D. **S**i fidi mei usi fructu tibi dederit. si existimas me
cu abi dettere si ate quod repetit decessum oditio ei adhuc qm

D. **P**aturalti i puerum obligatur. et mei tuisbit.

Puero signis noite ei soluit. uel ipse maiusculis. ut pop. scrib. **R**e
puero cu i puerum administratorem habuit. repetit non potest.

Erobis fidei usi puerum acceptus tenet. i puerum qd puer
datu est tenebit. **C**estius q; puerum administratorem habet. n
puerum i id qd debet. dederit. utilis pignoratitia dandi est.

Propter quod pupilli suorum iuris auctoritate multum petunt
adcepit aliquid platio et ita si putes fictus soluat non repetit.
Propositi. **N**am hec natūrā cōquū ē nemine cui alii detrimētū si-
p̄lū. **I**n debitu soluti cōdictio natūrā litiū platio.
P̄tū. **R**eptū etiā q̄rū soluti accessit. uēit in cōdictio ut
p̄tū. p̄tū q̄rū in illa natūrā. **V**erq̄d alliūione accessit.
q̄mā oī fructus quo si cū soluti ē bona sit p̄cepit. iō dīm
omnūcēnt. **S**i etiā sinūmū alici datū s̄t. oī dīctio oīpetit posso
ne. **C**ontra eam redidatur. Quia admodū si falsū existimās pos-
sū. **R**etū metib⁹ detē autiūs rei trididissē condicēt. **S**i si
p̄petit. **T**uā fācīt ita ut tibi p̄longi t̄p̄tū p̄scriptū aūo
cūtū. **A**rgentā sūcūtē tētū p̄m̄debūt p̄dictōnē agēt.
Si siūmū dīctus cū resoluta alienus sit. dīctio usūf.
Propositi. **V**erbū dicitur iō debi p̄ate cōdicā.
Pū. p̄tū. **N**am si ai moriar dare p̄misit. rāte soluti
repete nō posse celsus ait. q̄sc̄ntū uera est.
Pū. xliij. adslab. **Q**uod si cōdīctiū detraſt q̄ om̄ino ex-
titūrā. soluti repeti nō pot. **C**ūt̄ sub aliā cōdīctiū q̄ m̄ im-
pletūr in cōtūm̄ sūante soluitur repeti pot.
Propositi. **S**i p̄petitā eius cū detē debitor libans
ē naturalē obligatio manet. **A**ideo soluti repeti nō pot. **E**uā
nis debiti sibi q̄ recipiat. tñ suis q̄dat nō debiti dat. repeti
tio oīpetit. ueluti si q̄ h̄dem se uerōnū possidem falso exi-
stīmās crediton h̄dīctū soluit. hic enī neq̄ uerū h̄
ubatūrēt. **A**ud q̄d dederit repetē potēt. **Q**uā si cō-
bitū q̄ recipiat. tñ suis q̄dat nō debiti dat repetiō cōpetit.
Cū falsū existimās detē nūmos soluerit. q̄ prop̄te aliem
ppartēmei suūt c̄lūmē p̄tem dimidiā nō corporū cū
dicā. **S**ip̄tē me stichū aut p̄aphylū detē cū stichū
debet. **A**p̄aphylū soluti repeti quā iō debiti soluti. nec
enī p̄to q̄d deteo in deo id soluit. **C**ū duōtē q̄. x. detebit
x. p̄mit soluit celsus ait singlos. quā repetitūr. q̄
cū. x. detēt. xx. soluit c̄lūt q̄d. **A**p̄ius ab soluit ab repeti
Pū. x. x. x. **S**icut si fideiūs soluit parit p̄t. **P**ossit.
Libaci nō diffenit ad uob̄ nū p̄mitīndi. q̄r̄ q̄mā q̄ de-
b̄rū dīctā sūt. **A**ad hos tūt̄ferit uēbit.
Pū. x. vii. q̄. **P**lanciduos res nō eiusē p̄tūc̄s. alii
obligatiōis cōstitūs. ut p̄tū stichi aut p̄aphylū. **A**parit
duos datos aut tāgā uī denālos mille. nō idē dīcti potēt in
petitione ut p̄tes repetit. q̄a nec soluti ab initio sic potue-
rūt igit̄ hec enī cōditōrū cū uelut soluti ut altūs
Propositi. **S**ec̄sime p̄t. **R**epetitō iōprolat.
tē tibi aut tūmo p̄misit. cū aut neutru factū sit. aut tū
tū p̄sonā iōstiplātōe p̄tēnsa nō sit. **A**t titio soluerit repeti
at titio potō. **C**ū iter excep̄ detēm fidūm libūm periores
tradi. incertū cū dicām ut iter nō cōcedatur.
Pū. xliij. adslab. **E**legant p̄poni q̄nt. si q̄ suscipit
trāfactōm sc̄m. urabeo cui h̄sc̄. urabeo cui p̄curatōrē
quā ex tūfactō detēt. q̄ sc̄ nō ē. **A**llatū sit repetitionē
iāt̄ repeti posse. **F**alsū cū c̄t̄ detū est. **C**ūt̄ p̄tū dīctō
ēt̄. **A**sitrāfactō detēt nō suūt p̄t̄ quā datū ē. **S**i tūfactō
uita sit tūfactō idē erit dicendū. **S**ip̄tēt̄ iōdīctā q̄tū
egent. **A**solutū itēt̄ pot̄t̄. **I**d cīro q̄i placuit trāfactō nūl
sūsc̄t̄ momētī. **H**ec enī impator antoninū cū diuo patre
suō rescrīpsit. **R**etinenatq̄i cōp̄ensūt̄ tñ incām iōdīctā
q̄d obilem tūfactōm soluti ē pot̄. **Q**uid ergo sup̄pli-
latū sit. urbeū p̄m̄ iōcertū sit an iōdīctā sit ur. in sua ua-
let magis ut tūfactō uires habet. tūc enī rescrīptū lēt̄
ēt̄ cōdīctū. **C**ū desīta iōdīctā q̄nullo remedio atēp-
tan pot̄ tūfactō. **C**iter si obilem tūfactōm ilimitōnū tēlō
relictōnū datū sit apparet possit repeti q̄ datū ē. q̄i tūfactō
relictōnū soluto iōfirmat̄. **S**i q̄s p̄t̄ trāfactō nichilomi-
nus obēpnatus suūt. **D**olo q̄d id sit. si tñ sua ualeat. pot̄
reaut̄ si suq̄d̄ antelūtē obēpnū oppōnē dolū exceptionē.
Si si p̄t̄ iōtē obēpnū tūfactō ē. nichilominū pot̄ excep-
tōm dolū uti p̄t̄ secuti dolō enī facit q̄ cont̄ trāfactōē ex-
p̄tūs ap̄ius p̄t̄. **E**rido obēpnatus repeti pot̄ q̄d exēt̄ tñ
factōis dedit. **S**ane q̄d obēpnū dedit. neq̄ repeti solet q̄d
obēpnū datū ē cui si secuti. **S**īt̄ iōdetērē secuti.
cū tñ factōi nō stetit. **C**ū igit̄ repeti orit tñ factōis
excep̄tō lētū nō habet. neq̄ enī utriq; detet lētū h̄c. **R**epeti-
tō a tñ factōis excep̄tō. **S**iquā lēt̄ ab initio dup̄l. ur.
quā dup̄l statuit accēt̄ dīctūm soluti. exfusa enī
c̄i repeti possit.

v. cum posse cōdīcere q̄i in debiti sic p̄s̄ior solutio cōp̄bāb.
p̄nori. v. utrū debiti an i debiti soluēntur. S̄ri si post solu-
m. v. i stichis solvatur. i malo ego h̄ic. v. i stichis redit
ans̄ audiendus q̄rit celus a p̄titnat̄ c̄ m. v. dicit̄
quām̄ utraq; sum. soluto m̄ retinēdi q̄ uel se arbitriu-
daret. **I**dē. n̄t. i si duoh̄ter sit stipl. itoris n̄o sic possit al-
ter. v. solutis. alt̄ p̄tem stichi solui. **I**dē c̄ i si duos sit pro-
missor h̄ter. Sc̄d̄ q̄ uibatio n̄o contigit nisi aut utraq;
qua. aut utrūq; p̄tes stichi suūnt solute.

Paul. l. xxvii. ad. **Q**ui iacto certo existimatis dete. i debi
tum soluit quoniam iacto repetet. non enim existimaties solue-
ntur exinde spes repetitionis sequitur.

P.r. xoc. ad. **I** ydex simile absoluunt. et absoluunt sua
sponte soluerit reperire non potest.

Imp. i.ij. disp. **I**ndum persona leti facit repetitio. ut
putat si pupilliis sine tutoris auctoritate. vel funeris. vel
usu bonis in dictu est sollicitus. nam in his personis generaliter repetiti-
oni leti est non abigit. Et siquidem extat nūni. uendicab-
tur. consuptis uero conditio letum habebit.

IB. l. x. disp. **Q**ui iuicem creditor. itaq; debitor e. i his
eiusmodi i q; o p r e s e n t i o latu n o h t . si solu u t . n o h a t q d i t i c e
n eluti indebiti soluti . s; sui credi petiti cem.

D. l. i. opm. I s qui plus quā h̄ditaria portio efficit.
per rōe creditori cuūt i debiti pmissi h̄c q̄dittēm.

Dicitur. Quidam isq; prophiliū aut istichū deterr. similiter utriusq; soluit si posci quā utriusq; soluit. aut utrūq;. aut affectus deterrit invenit nafsi ēē michū reuertit. id enim utrum

alterius desuit in reu*n* nat*u* c*e*. nichil repetet. id enim remanebit i*solutum* q*d* sup*e*. **F**iduciis*so*r c*u*i p*acis*c*t* ne ab*ceptu* pet*t*. i*p*i*p*ri*u*te*ri*am sol*u*it. o*d*ic*et* si p*er*ito*p*tit. n*on* r*u*is q*d*e manet obligat*is*. i*p*e aut*s*ili ex*cepta* t*itul*is*e*. **N**ichil aut*m*t*e* fiduciis*so*r an*h*is*c* sol*u*at. Q*d* si h*u*ic fiduciis*so*r re*u*is*hi*s ext*it*is. nec repetet. alibi*bitur*. **S**imilier*is* ei opin*io*c*e* sit. ut cred*at* sep*dit* obligat*am*. q*uo*d d*ot*is*n*o*c* ded*er*it no*n* repetit. sub*liti* en*u* f*u*si*a* opin*io*ne relinq*u*it p*ict*is*c*i*ex*qua*so*l*u*ni*re*pet*n*o*p*oter*it*. **Q**ui ho*iem* gen*al*it*p*mis*it* simili*e* ci*q* ho*iem* aut*x*. det*er*et. i*u*do*s* cui existimare*st* nich*u* promis*isse* e*um* ded*er*it. o*d*ic*et*. ali*u* aut*em* quiclibet d*am*to*liber*am*p*otent*it*.

Ide*r. xxviii. dig.* **S**i in area tua edificasti. et tu cedes
possidentis o*dicō* locum nō habebit. quia nullū negotium
mit nos o*trahit*ur. nā isq*nō* debiti petuiam soluit. hec
i*p*ro aliqd negotiū gerit. Quia autē edificiū in area sua ab
alio postū dñs occupat. nullū negotiū o*thit*. **S**i q*u*a si
isq*m* aliena area edificasti. ipse*f*ossē*m* tri*didim* co
dūtē*m* nō habebit. quia nichil accipientis facit. si sui
rem dñs hie incipere*c*. Et i*d*ō constat siq*s* cū estimaret
st̄hādem cē*i* sulam b*iditur* fulsi*s*et. nullo alio mō
quā p*ret*entē*m* i*p*ensas seruare posse.

Illi. l. xxviiij. dig. · **I**scui h̄ndit is toti p̄ fidei co missu
relicti c. a p̄terea fundus. si. x. credissi h̄ndi . a his suspec
tam h̄nditatem dixit. etiam extrebatum restituūt. cāz
dām p̄tāne nō h̄t. Et ideo qđ eo noīe qñ i plenē qđiti
omis. et r̄ma d̄serit. qđitio ne veretur.

Ipsa gratia dederit. auditione repetet.
Dicitur. **Q**ui obrem non defensum soluit. quis
ipsam defendere paratus est. non repetet quod soluerit.

Scriuus ciuidā insciēt dñō
magist̄e cōmodauit. iſciuꝝ modiuat pignor eam

possit fugit. q. accepit nō alit serodditur p. aiebat q
spatuam accepim. accepit aspūlo arreddidit magi
tē q̄ situm ē. an petui ab eo repeti possit. 12. sūs q̄ pīg
n accepissi magitē q̄ sitū ē. an petui ab eo repeti
deponi. furti eū se obligasset. uīd si petuiām aspūlo.
accepit redmēdi furti cā repeti posse. 9; si nec casset
Alēim apud se deponi nō cē fure. **H**te; si petuiācī noīe
a quo pīgnus accepit. aspūlo ei soluta cēt nō posseab
I P. l. m. aduristiū. fer. **S** eruū meū || eo repeti.
Instiens ateem petuiāq̄ tibi solui cā me atere pentu
m. aco noīe oditi cēm mē om̄imod puto. siue scisses
seruum meū cē siue ignorasse.

Histore. l. ii. q. **P**ater. a fratre cui incusidē potestate cōt-
ractuām mutuatus post mortē patris ei soluit. Quesi-
tiōē. anit pētē possit. **vii.** **C**ytiq; qdem p̄cepte qua ip̄e
patri his extitissi repetaturū. p̄cū iō quā fr̄s his extitit
itūtputurū. sīmō minus exp̄culiosuo adfr̄s suū
p̄cūss. Naturaliter enī obligatōem q̄fūss. h̄c i p̄sib
lētūm iūtēn. qd̄ p̄cūlū p̄tem fr̄s sit p̄secutūs. Adco-

ut si p legatum filio circq; deb id mali. huius deduc-
tio debita id fuisse. huius deducatio debita a sit exco sit.
id qd maxie consequens e ci snic quia uir. pbaret s et cito
qd debuiss. ab eo post mortem patris exenti eit. tantum
uiditio cu familiie heritiscide retupatius. i. col. 19
fuisse. Quam ab his creditor actione pueris s. q
potuiss. **G**igit a surte regia familiie herit. i. gen. i. aptu
liu diuidi equum e. ut ad quantitatē cum facimus. i. v
hinc paretur. **P**onro cu que adūsus extranei
opiter longe mag in eo q fui debuiss i depn
p retindii. **Q**uestiu e si pat filio credidim
cipatus soluit an repetē posuit. 14. 9 in ch. 1. 11. 1. 11. 1. 11.

apud patrem remanserit non repetitur. non sicut in natura
obligacionem argumento est quod extrahatur. ut annu-
depetilio deducat patrem quod sibi filius debuit. Contra signa
ter quod filio debuit recipere emancipato soluit. Nam hic quod
manet naturalem obligacionem. Eodem argumendo probatur.
Quod si extenuis sint iuris depetilio agat. etiam quod pater
debuit. reputetur. et dicitur erit. si si extenuis hinc exhi-
bito filio soluit id quod pater ei debuit. Legati enim
acepsi ac cum fidei usor in solum apparuit. indebitum
fuisse legatum. pro illecum repxit excludi.

Arct. l. viii. in n. **E** quis cu*m*a fidei commissio sibi
caue potat. no*m* cauere q*m* in debitu plus debito cu*m* solu-
tu*m* repetit posse. diu*m* scuer. et a*m*t. rescripsi*m*.

Ips. i. iii. regl. **Q**ui exceptam ppetuam h̄t solutiū perio-
nē repetē pot. **S**i h̄c nō ē ppetuum. nā siqđe eiuscā ex-
cep̄to daturci cū quo agetur solutiū repetē pot. ut ac-
dit i se natus o sultū de in t̄missionib;. **N**ibi uero i odii
cī cui debetūr exceptio datur. ppetū solutiū nō repetitū
ueluti si filius fa. qđ mac̄d uianus mutuā petuiū
acepit. a pat̄ famili. factus soluit n̄ repetit. **S**i pars
domis q̄ in diē p̄ fidē omissiū relitti ē. aifit ante dicem
fictiōmissi cedentē a cādē h̄is sua i pensa restitū
damcē i pensam ex fictiōmisso p̄stat. **E**t si sine deduc-
tione domū tradiderit posse m̄ti o dia. quasi plus
bito dederit. **S**i pactus fuit patronus cui lib̄to. ne
operab̄o recipiūr. quod ip̄sā solutiū fuit alib̄o rep-

Doperit ab eo petatur. quod post solutum fuit alibi reper
erat. l. vi. oxb. **Q**uod pupillus sibi | ti pot
tutoris auctoritate teisti planti permisit et soluit repetitio
ne. quae nec natura detinet.

Pl. l. xix. ad. **P**enen solēt iepeti cōdēpnsē st.
glor. r. iii. ad plat. **S**i quis iuram; sedare nō oportet
ab omni ostentātē distendit. acq̄uita solutā pecuniam
iepeti posse dicendum est.

Iur. r. xiii. ad pl. **R**epetatio nullacabeo qsiū recip
tam tisi ab alio quia; aucto debitore solutum est.
Abol. r. xiii. ad pl. **S**pis qui hiditatem uindidit. ncp

Ton tradidit. id qd'sibi mortuus debuāt nō retinuit
repetē potēt. qd plur debito solutū p'dictū necat nec
Dr. iij. expl. **Q**ui h'z disnoie legata || piec.

In debiti exequimis ipsius h[ab]itus solunt. ipse quod reperit
nō pot. **S**i si ignorāte h[ab]itū nūmos eius tradidit. d[omi]n[u]s
e[st] cog[nit]io[n]e uenientia[re]bit. **E**adē cārterū corporalium est.
Als. l'vi. dīc. **I**n debitu exequimis nūmos eius

Indebitum petui*m* per r*o*ri*e* p*m*is*s*i*m*. ei
q*u*o*d* p*u*te*f*ide*u*ss*er*at sol*u*nt ego ex*st*imo s*u*o*c*et*u*o*s*ol*u*nt
fide*u*ss*or*. te fide*u*ss*or* i*st*ip*l*at*u*re*t*ibi obligat*u* fore. n*on*
ex*st*it*u*ad*u*m e*st* ut*r*ati*b*al*u*ras o*m* i*nt*uit*u*de*u*m i*nd*u*m* m*u*

Ex parte iudicium eum traxi hancas quoniam potuit tenere id ipsum in
dassse. ut tu noīe soluerit. Si autem fidem suam noīe
soluerit. quod non debet. ipsum a stipulatori repetere posse. quoniam
a stipulatori repetere posse. quoniam in debito iure gentium pignorum
soluerit. Quod minus autem sequi potest ab eo cui soluerit
ante mandati iudicio secretum. si modo pignoratiam
petente per exceptionem non summouerit.

I D. l. vi. dig. **Q** uipmisiat si aliquid a se scim sit. ul'cū aliquid factū sit. dare sc. x. si p'misq'ia id scim fuit q' p'misit dedit. nō iudicabit fecisse q' p'misit. itq' id iudicabit poterit.

Probl. i. vi. ad quicunque. **Q**uod quis sciens in debitum de-
dit hanc mente ueniret uirtutem non mir.

Pdit hanc mentem ut opus sit repetere non potest.
Propos. r. vi. ad quoniam. omnes. **E**x quibus eius retentiam quae habemus. petitam autem non habemus ea in soluum repetere non possumus. r. xxvi. ad quoniam omnes. **D**amus autem obsecramus || sumus.

Lg.i.xxvi.ad qntor ut. **D**amus aut obcim ium.
aut obit obcim preteritam ueluti cū ito do. qd' aliquid
atestim ē. ut etiā se uisa sit. n̄ p̄petitio eī p̄petuic nō sit.
Obrem uero datur ut n̄ qd' se q̄t̄ n̄ se p̄petuic n̄ sit.

Parv. l. vii. cpl. **D**ominus tuus seruo suo libenter de-
dit. si x. m. dicitur. seruo ignorat id teum noualere. datis me
in te. quoniam quis petere potest. pecunias. v. Si p. seruo pecunias
arenumos dedit. cui ei ad uno id promissi non est. manet n*u*
m d*n*. e*o*q*u* no p*o*ndit*c*em*s* p*m* i*n* re*p*et*e* c*e*ter*s*
Si aust*u*am*u* reg*u* seruo. suos numos deder*t*. si n*u* ei
e*o*q*u* d*n* seruo. cui no*o* dat*s* i*u* p*o*ndit*c*em*s* re*p*et*e* am*e*
n*u* tam*u* reg*u* quia utilius*u* re*tra* via*u* ip*m* qu*u* m*o* d*o* d*o* i*u*
Ajl. l. vi. q. **E**x his omib*u* car*u* que*u* s*u* u*u* rap*u*re.
pure*u* u*u* u*u* er*u*it*u*. ul*o* no*o* habuer*u* effect*u* se*u*ta*u* per*u*
rem*u* solution*u* o*u*dition*u* i*u*cur*u*er*u*.

Parv. l. vii. q. **S**i urbana p*o*na i*u*eu*u*st*u*. p*o* q*o* m*er*ed*u* no*o*
mine*u* ac*u*pt*u*. a*be*o*u* q*o* soluit*u* no*o* re*p*et*u*re*u*. si d*n* o*u*bl*u*g*u*
er*u*nt*u*. **C**on*u*q*u* u*u*ct*u* f*u*ct*u*ris*u* nau*u*. q*u*asi*u* p*o*ca*u*st*u*
aut*u* ex*er*c*u*st*u*. **T**u*u* i*u*mer*u*di*u* p*o*u*u* qu*u*o*u* o*u*p*o*pi*u*
er*u*nt*u* loc*u*te*u*. **N**am*u* a*ser*uo*u* no*o*l*u*ct*u* m*er*ed*u* aut*u*
m*u*no*o* p*o*nd*u* ret*u*lt*u*. no*o* et*u*fer*u* a*ci*pi*u*re*u* pec*u*ia*u*. **C**on*u*
u*u*ct*u*ris*u* nau*u* qu*u*od*u*s*u* loc*u*u*u*. **T**u*u* p*o*nc*u*er*u* i*u*l*u*ap*u*
a*ce*pt*u* ob*u*debit*u* ei*u*ten*u*b*u*. q*u*no*o* e*u*lit*u*re*u* sol*u*do*u*.
Od*u* c*o*go*u* d*o*ri*u* so*u*le*u* p*o*nd*u*fr*u*re*u* pos*u*re*u* d*o*ci*u*. t*u*le*u* i*u*hab*u*
e*u*nd*u* dom*u* fr*u*ct*u* su*u*ent*u*.

Parv. viii. q. **H**oc*u*cc*u*ra*u*de*u* i*u*debit*u* i*u*cert*u* ce*u* ante*u*
por*u*ans*u* a*pp*et*u*ra*u* exception*u* def*u*ns*u*. n*u* q*u*ne*u*ou*u*at*u*
done*u*tit*u*ro*u*su*u* f*u*rt*u* pac*u*sc*u*. q*u*p*o*t*u* tit*u*o*u*te*u*re*u* s*u*ci*u*p*o*
pet*u*ra*u* except*u*o*u*. q*u*d*u* t*u*to*u* o*u*l*u*ar*u* me*u*re*u*sum*u* cu*u*
r*u*ti*u*ce*u*dic*u*re*u* q*u*d*u* m*en* i*u*l*u*nt*u* sol*u*ut*u* re*p*eti*u*. **C**on*u*
u*u*ct*u*ris*u* nau*u* qu*u*od*u*s*u* loc*u*u*u*. **C**on*u*pr*u*is*u* def*u*ns*u* u*u*ns*u* q*u*ei*u*
u*u*lam*u* inc*u*ra*u* h*u*ter*u* cond*u*ct*u*ns*u* inst*u*ar*u* opt*u*ne*u*.

Parv. viii. x. q. **Q**u*u*m*u* i*u*debit*u* i*u*pu*u*le*u*no*o* t*u*tor*u* n*u*
uent*u*. i*u*pu*u*le*u* cond*u*ct*u*ce*u*. **C**red*u*tor*u* u*u*pt*u*rit*u* r*u*tu*u* de*u*
b*u*ni*o* red*u*te*u*. n*u*ta*u*nt*u* mai*o*re*u* pec*u*ia*u* sol*u*ti*u*. p*o*ur*u*
i*u*debit*u* ei*u*que*u*set*u*. **C**on*u*si*u*o*u*at*u*. ut*u*mai*o*re*u* pec*u*ia*u*
sol*u*te*u*. d*u*leg*u*nt*u* i*u*debit*u* cu*u* q*u*d*u*leg*u*nt*u* et*u*at*u*. que*u*
no*o*nt*u*te*u*re*u* a*de*pt*u* si*u*fr*u*str*u* cu*u* p*o*ur*u*to*u* u*u*sf*u*rt*u* i*u*stit*u*

Parv. viii. x. q. **S**imo*u* m*ai*u*o*ss*u* f*u*te*u*com*u*ss*u* it*u*re*u*q*u*
si*u*doub*u*te*u* ext*u*er*u*to*u* pu*u*en*u*. i*u*post*u* a*ce*pta*u* s*u*ne*u*
m*u*dic*u*re*u* pec*u*ia*u* ing*u*enu*u*. p*o*u*u*ri*u*an*u*re*u*. i*u*debit*u* i*u*de*u*re*u*

Parv. viii. x. q. **S**imo*u* m*ai*u*o*ss*u* f*u*te*u*com*u*ss*u* it*u*re*u*q*u*
si*u*doub*u*te*u* ext*u*er*u*to*u* pu*u*en*u*. i*u*post*u* a*ce*pta*u* s*u*ne*u*
m*u*dic*u*re*u* pec*u*ia*u* ing*u*enu*u*. p*o*u*u*ri*u*an*u*re*u*. i*u*debit*u* i*u*de*u*re*u*

Parv. viii. x. q. **S**imo*u* m*ai*u*o*ss*u* f*u*te*u*com*u*ss*u* it*u*re*u*q*u*
si*u*doub*u*te*u* ext*u*er*u*to*u* pu*u*en*u*. i*u*post*u* a*ce*pta*u* s*u*ne*u*
m*u*dic*u*re*u* pec*u*ia*u* ing*u*enu*u*. p*o*u*u*ri*u*an*u*re*u*. i*u*debit*u* i*u*de*u*re*u*

Parv. viii. x. q. **I**ul*u* u*u*de*u*bit*u* e*u*post*u*re*u* o*u*te*u*re*u* i*u*te*u*re*u*
man*u*re*u*ad*u*h*u*ic*u* u*u*dit*u*. neg*u*bat*u* sol*u*te*u* re*p*et*u* pos*u*re*u*.
Qu*u*anc*u* ab*u*s*u*out*u*is*u* ne*o*te*u*pn*u*at*u* re*p*et*u* pos*u*re*u*. h*u*er*u*ch*u*
ab*u*sol*u*ut*u*si*u*. nat*u* t*u* deb*u*or*u* p*o*man*u*. Et*u*sum*u*le*u* die*u*
ce*u*. q*u*a*u* p*o*mis*u* s*u*ne*u*au*u*nt*u* s*u*ne*u* u*u*en*u*
qa*u*ex*u*ma*u* ca*u*alt*u*ur*u* sol*u*to*u* i*u*ongo*u* p*o*st*u*ci*u*rt*u*. **C**on*u*
q*u*d*u* p*o*ur*u* det*u* sub*u*co*u*dt*u*ce*u* nou*u*adi*u* a*io* p*o*mis*u*. p*o*le*u*
q*u*p*o*rt*u* p*o*nd*u*te*u* nou*u*at*u* sol*u*ti*u* re*p*et*u* pos*u*re*u*. q*u*a*u*ex*u*
ob*u*lig*u*ation*u* sol*u*at*u*. ad*u*h*u*ic*u* i*u*cert*u* sit*u*. **C**on*u*ce*u*. et*u*as*u*
s*u*di*u*re*u* p*o*rt*u*. et*u*dem*u* pec*u*ia*u* pure*u* a*sub*cond*u*ce*u* no*o*
u*u*adi*u* a*io* p*o*mis*u*. **E**o*u* d*o*si*u*me*u*. ma*u*ip*u*lat*u*ce*u* ei*u*
p*o*ur*u* a*co*mo*u*h*u*ic*u* cert*u* ce*u*.

Parv. viii. x. q. **C**red*u*tor*u* p*o*p*u*ll*u* q*u*b*u*nd*u* a*cred*itor*u*
p*o*nt*u*exp*u*at*u*mo*u* p*o*nt*u* sol*u*er*u*it*u*. si*u*pot*u* no*o* suff*u*ce*u*
tib*u*. ton*u* p*o*p*u*ll*u*. ab*u*st*u*nu*u*tr*u*it*u*. **C**on*u*rit*u* an*u* q*u*d*u*pl*u*
cred*u*tor*u*. p*o*nt*u*re*u* p*o*p*u*ll*u* sol*u*ti*u* ce*u*. n*u* tot*u* q*u*o*u*ac*u*
p*o*nt*u*re*u*st*u*de*u*lt*u*. v. si*u*ch*u* dol*u* fact*u*ce*u*. tutor*u*
q*u*e*u*re*u* p*o*p*u*ll*u* no*o*de*u*ti*u*. cred*u*tor*u*. aut*u* al*u*u*u*nd*u* q*u*a*u*
plus*u* s*u*u*u*de*u*bit*u* sol*u*um*u* e*u*ten*u*.

Parv. viii. x. q. **P**ro*u*te*u* p*o*p*u*ll*u* q*u*b*u*nd*u* a*cred*itor*u*
p*o*nt*u*exp*u*at*u*mo*u* p*o*nt*u* sol*u*er*u*it*u*. si*u*pot*u* no*o* suff*u*ce*u*
tib*u*. ton*u* p*o*p*u*ll*u*. ab*u*st*u*nu*u*tr*u*it*u*. **C**on*u*rit*u* an*u* q*u*d*u*pl*u*
cred*u*tor*u*. p*o*nt*u*re*u* p*o*p*u*ll*u* sol*u*ti*u* ce*u*. n*u* tot*u* q*u*o*u*ac*u*
p*o*nt*u*re*u*st*u*de*u*lt*u*. v. si*u*ch*u* dol*u* fact*u*ce*u*. tutor*u*
q*u*e*u*re*u* p*o*p*u*ll*u* no*o*de*u*ti*u*. cred*u*tor*u*. aut*u* al*u*u*u*nd*u* q*u*a*u*
plus*u* s*u*u*u*de*u*bit*u* sol*u*um*u* e*u*ten*u*.

Parv. viii. x. q. **P**ro*u*te*u* p*o*p*u*ll*u* q*u*b*u*nd*u* a*cred*itor*u*
p*o*nt*u*exp*u*at*u*mo*u* p*o*nt*u* sol*u*er*u*it*u*. si*u*pot*u* no*o* suff*u*ce*u*
tib*u*. ton*u* p*o*p*u*ll*u*. ab*u*st*u*nu*u*tr*u*it*u*. **C**on*u*rit*u* an*u* q*u*d*u*pl*u*
cred*u*tor*u*. p*o*nt*u*re*u* p*o*p*u*ll*u* sol*u*ti*u* ce*u*. n*u* tot*u* q*u*o*u*ac*u*
p*o*nt*u*re*u*st*u*de*u*lt*u*. v. si*u*ch*u* dol*u* fact*u*ce*u*. tutor*u*
q*u*e*u*re*u* p*o*p*u*ll*u* no*o*de*u*ti*u*. cred*u*tor*u*. aut*u* al*u*u*u*nd*u* q*u*a*u*
plus*u* s*u*u*u*de*u*bit*u* sol*u*um*u* e*u*ten*u*.

P</

primum. uestimentis rem suem. si sine ea tibi datu[m] uide[re].
Pl. l. vni. dig. **Q**uis sine ea obligantur. incertus dicitur.
 ne sequi possunt ut uidentur. Nec resert an omnes quis
 obligatorem sine ea suscipiat. in maiore quia ea sunt
 propter[em]. nisi quod amas dicitur id agitur. ut omni obli-
 gatione litteratur alii ut exhortentur. **V**eluti s[ic] x. pro-
 misit. Haec si q[ui]d nullam eam promisisti habuisti. incerti
 uestione. o[ste]ngitur. ut tota stipulatio accepto fiat at si
 ea. y. promisisti detestet eti[us] x. promisisti certi o[ste]ngitur. uti.
Istae. i. x. q[ui]t. **R**ehil reserte utrum ne || y. litteratur.
 Avinitio sine ea q[ui]d datum sit an ea p[ro]pterea q[ui]d datum sit
All. x. q[ui]t. **H**yunculo || securi non sit.
 Impuniti pecunia i[n] tota dedit neq[ue] nup[er]it. an eandem
 impunit possit q[ui]stiuere. O[ste]xi cui obturpe cim dicitur
 apicem pecunia n[on]etur cessare o[ste]ngitur. si delito pan-
 possum e[st]e p[ro]tior[em]. Quia rancor[em] fortassis aliquis secu-
 tri responderet. no[n] habitu[m] m[an]ierem o[ste]ngit. **S**eror
 recte defendi n[on] tam turpe eam i[n] p[ro]posito q[ui]d nulla fuisse
 ei pecunia q[ui]d daretur i[n] totam co[n]ueru[n]t. no[n] enim stru-
 p[er]i matr[em] n[on] grata datam est. **G**loucrem primum
 numeri scero pecunia dotis no[n]e dederit neq[ue] nup[er]it.
 ceare o[ste]ngit prima facie uidentur. q[ui]m uirginitati i[n]
 eccl[esi]am comittitur. at qui u[er]magis mei s[ic]e nulli
 ei donis dantur. Condicio igitur o[ste]ngit. **E**xpli-
Pl. xii. de reb[us]. i. **I**ncept. xiii. de reb[us]. ii.
Lp. l. xxii. de o[ste]ngitione furtua. x.
 ad paup[er]i. **I**nne furtua soli to-
 mino condicio competit.
Pop. l. xvi. ad s. **C**ondicatur prius ex ea furtua
 uenire in condicione certu[m] e[st] q[ui]d inter sit agentes. velu
 n[on] habent institutus apiculi subter d[omi]n[u]m i[n]dictis p[re]-
 te. o[ste]ngit. **A**nd. **G**ter simortu[m] h[ab]em condicatur co-
 stitutum aut p[re]mium h[ab]erit.
Lp. l. xii. ad s. **S**i s[ic]cius u[er]bi famili furtu[m] omne
 m[od]icendu[m] e[st] ad uno id q[ui]d ad eum p[ro]uenit. p[re]siduum
 no[n]e seruum d[omi]ni datur pot[est].
Pl. l. ix. ad s. **E**x furtua ea filio famili. o[ste]ngit p[ot].
 n[on] u[er]u[m] eni[m] ea o[ste]ngitione ali[us] q[ui]d tenet. aut h[ab]et ei.
Lp. l. x. ad. **P**romote et si o[ste]ngit alio alicui furtu[m]
 sit s[ic] o[ste]ngitione n[on] tenebitur. si furtu[m] tenebitur.
Pl. l. xxi. ad s. **S**i profuit o[ste]ngit decessu sit. o[ste]ngit
 n[on] i[n] pedi ueru[m] m[od]i. o[ste]ngit furtu[m] q[ui]d m[od]i n[on]
 no[n] aut o[ste]ngit tollit. **F**urtu[m] actio pena petit legitimi[n]
 condicio re[bus] p[er] am[er]it u[er]u[m] q[ui]d actio p[ro]dicitur
 neq[ue] o[ste]ngit p[er] furtu[m] actione g[ra]m[mat]ia. q[ui]taq[ue] cu[m] fu-
 rui factum e[st]. actio furtu[m] o[ste]ngitione u[er]u[m] h[ab]et
 radexhibit[ur] actio. **C**ondicio rei furtue q[ui]d m[od]i
 p[er]stat in eam. h[ab]et q[ui]d furtu[m] obligat. nec in furtu[m]
 s[ic] furtu[m]. si eti[us] s[ic] est. **G**raia apud furtu[m]
 h[ab]et d[omi]num obut prius furtu[m]. u[er]o apud ip[s]u[m]
 post mortem t[em]p[or]is furtu[m]. dicendum e[st] o[ste]ngit ad i[n]s[er]tu[m] h[ab]et
 d[omi]no. **E**ne in h[ab]em d[omi]num e[st] eni[m] actio successio[n]is.
Pl. x. x. ad. **I**nne furtua o[ste]ngit sonbi
 p[er]sona corporis co[ste]ngit. Si utram tam d[omi]ni qua d[omi]ni ex eis
 industris erint e[st] m[er]ebi hu[er]mis si q[ui]d optulit furtu[m]
 sine dubio nulla erit o[ste]ngit. **S**i optulit durat con-
 dictio estimatio[re]s eius. **C**orporem ip[s]u[m] patim non
 pot. **S**i n[on] ex ea furtua res co[ste]ngitur cu[m] t[em]p[or]is estiam
 fuit q[ui]d placet t[em]p[or]is specie dum quores unquam plu-
 rum fuit maxime cu[m] detinore re[bus] furtu[m] d[omi]no libatur
 semper m[od]ia furtu[m] facie uideatur. **N**onissime dicendi
 e[st] etiam fructus in hac actionem uenire.
Pl. x. ad. **I**nco[n]dicione ex ea furtua n[on] p[ar]te q[ui] p[ro]u-
 enit. si solidum tenemur. du[m] soli h[ab]eris sumis. appa-
 re. ut his p[er]ea p[ro]qua heresi tenetur.
Pl. x. ad. **S**icut manifestur furtu[m] suu[m] ne[m] manifestus
 sit p[ro]prio o[ste]ngit. **G**terdem aut manifestur furtu[m] o[ste]ngit
 ten-
 b[us]. si dephenca n[on] fuit ad uno possit eius. **E**cce nemo
 furtu[m] o[ste]ngit tenebit postea qui d[omi]n[u]s possit app[re]hendit
 ac collam ut p[re]dicti i[n] furtu[m] manifesto trahere co[n]dictio[n]em
 et p[ro]p[ri]o furtu[m] dephenca aut co[n]dictio[n]e aut regule aut
 eti[us] furtu[m] id q[ui]d m[er]ebit. **C**ei quicq[ue] qui bonu[m] rap-
 toru[m] genet. o[ste]ngit posse. **J**ulian. l. xxij. dig. scribre.

578

Tandem aut o[ste]ngitor la[bor]are donec domini facit. **D**ominum
 ei rei abeo recedit. Et id uici rem alienauit o[ste]ngit n[on]
 potest. **G**terce celum. l. vii. d. scrib. **S**ic furtua domini
 pure legavit sun[us] h[ab]et ei[us] d[omi]n[u]s n[on] posse. **S**ic in ip[s]u[m]
 sun[us] h[ab]et id dicendum est cessare o[ste]ngitionem q[ui]d domini
 facta testatoris id est domini discesserit.
Paul. l. xxix. ad ed. **S**ed ne legatur o[ste]ngitione p[ot].
 scribi o[ste]ngit o[ste]ngitione cui res subrepti e[st]. u[er]o h[ab]et ei[us]
 s[ic] uendicatur re[bus] legatum abeo p[ot].
Hyp. l. xxix. ad ed. **E**t id elegit. o[ste]ngit l. vii.
 diffinitate seni. **S**ic mihi subrepta tuare remaneat
 o[ste]ngit. **G**terdum n[on] tuo s[ic] am[er]it eque o[ste]ngit
 in omnium igit[em] receptus elegit aut. in t[em]p[or]e utru[m] tu
 p[ro]cessisti cor diuidido iudicio an p[ro]cessatus es. ut si p[ro]
 uocari i coi diuidido iudicio amiseris o[ste]ngit. si p[ro]
 uocatus restans. **G**terat. l. vii. mebranu[m] amiso
 ne existimat restans. Eu cui pignoris res datae incerti o[ste]ngit.
Paul. l. xx. ad ed. **E**x i[n]gentio subrepto pecula p[er]ita
 o[ste]ngit posse furtum ait. ergo in o[ste]ngitione peculorum eti[us] celu-
 ture estimatio fiet. q[ui] i p[ro]p[ri]o furtu[m] facie[re]t. Quia ad om[nia]
 si furtu[m] subreptus adolescenti esti[us] in adolescentis
 quibus curia sumptib[us] furtu[m] ercent.
Hyp. l. xxi. dig. **S**ic seruus furtu[m] sub o[ste]ngitione le-
 gatus fuit pendente e[st] heres o[ste]ngit h[ab]ebit. Et si
 te restatis o[ste]ngitione extiterit ab iudicio seq[ue]ntib[us]. p[er]
 inde ait id seruus sub o[ste]ngitione lib[er]e u[er]sus fuit; et
 ut regalitate o[ste]ngitione entis. N[on] ne pentoris u[er]o int[er]e-
 boiem recipit. ait s[ic] s[ic] sine dolomio fuit ei e[st] desi-
 rit. Q[ui]d si p[er]dente o[ste]ngitione iudicaret ut ex existimauit
 re celebit quia in p[ro]p[ri]o inuenit. Cuius u[er]o eti[us] ait.
 pentor ei cu[m] quo agit. no[n] debet. **B**onu[m] subrepto
 accidit. o[ste]ngit atomis. et omni. et earnis domino p[er]it.
 et a coru[m] iearo o[ste]ngit sunt. **G**erma quicq[ue] o[ste]ngit.
 S[ic] s[ic] o[ste]ngitione bonu[m] p[er]tinet o[ste]ngit fuit apos-
 toli ait. ait q[ui]d coru[m] de q[ui]b[us] sup[er]dictum est o[ste]ngit. omni o[ste]ngi-
 one submonetur. **G**ter s[ic] o[ste]ngit o[ste]ngit et p[er]tinet ei[us]
 constitutus bonu[m] o[ste]ngit offensio fuit p[er]tinet bonu[m] t[em]p[or]e.
 et ita p[er] p[ro]cio coru[m] doliali exceptio submonetur. **G**ter
 m[od]is i m[od]is subreptus. n[on] amissu[m] cumacta u[er]o
Els. l. xi. dig. **Q**uod ab alio p[er] o[ste]ngit possit.
 quis subreptus conoic lib[er]e furtu[m] tenetur. Condicatur
 ait o[ste]ngit nisi s[ic] s[ic] contrahuerit.
Pop. l. xxviii. ad q[ui]t. o[ste]ngit. **Q**uia furtu[m] comittit ire
 comodata ut dep[er]ta utento o[ste]ngit quicq[ue] ex furtua
 ea obstringit. que differtur ait comodata i[n] h[ab]e[re] g[ra]m[mat]ia
 si n[on] dol[er]e malo a culpa ei[us] intencit res. o[ste]ngit tam
 teneat. ei i comodata ait. no[n] facile u[er]o culp[er]e icep[er]i
 t[em]p[or]e dolu[m] malu[m] teneat n[on] ei[us] quo dep[er]ti agerit.
Hyp. l. x. q. **P**annu[m] referat tollenda o[ste]ngitionem offe-
 nit prius furtu[m] am[er]it n[on] alio nomine alioq[ue] statu[m] ob-
 ligatio[re]s transferit nec memori[us] sup[er]stns h[ab]et fuit.
 nec ne cu[m] mora q[ui] eu[er]niebit et furo ueluti quadam
 delegatione finiatur.
Cec. l. viii. q[ui]t. **Q**uoniam furtu[m] sit. cu[m] quis indebi-
 to s[ic] mos sciens accepit. inde u[er]o si purator suo n[on]
 mos solvit. am[er]it furtu[m] sit. Et pop. l. viii. epl[ea]r[ia]
 ip[s]u[m] o[ste]ngit ait. et furtu[m] eti[us] **G**ter me o[ste]ngit si
 ratu[m] habeat q[ui]d indebitu[m] datum sit. s. alti o[ste]ngit. alti
Paul. l. vii. ad nerit. **Q**uod expiari. tollitur.
 fuit querit amouit o[ste]ngit i pateti cond. i perculu[m].
Ripb. l. x. d[omi]n[u]p. **L**ecit fur patitur
 fuit ex p[ro]p[ri]o o[ste]ngitionem et p[er]me fecit d[omi]ni m[er]ebi hu[er]mis
 res fuit o[ste]ngit et p[ro]p[ri]o furtu[m] sit. postea autem p[er]petrat. t[em]p[or]e
 d[omi]ni ueteri uoluerit. quia uideat q[ui] primo iuto d[omi]no re
 p[er]trauerit sep[tem]ber i restituenda ea quia ne debuit auferre
 mora facere. **d[e] condicione ex lege. x.**
Paul. l. vii. ad q[ui]t. o[ste]ngit. **S**obligatio lege nouam
 introducit nec cautu[m] e[st] et idem lege quo genere actionis
 exemplar[us] ex lege agendu[m] e[st]. **d[e] condicione tritearia. x.**
Lp. l. xxvi. ad l. viii. **Q**uicq[ue] pecunia n[on]atam
 p[er]petrat illa aut utitur. sicutu[m] p[er]petrat. Qui autem alias
 p[er]petrat o[ste]ngit p[er]petrat. ergo autem dicendum est.
 eas p[er] p[er]petrat. p[er]tinet si quis sit. p[er]tinet p[er]petrat n[on]atam
 sive u[er]o sive imesina. sive i p[er]dere o[ste]ngit. sive mobi-
 lis. sive solit[er] quare fudit quicq[ue] p[er]petrat p[er]tinet. p[er]tinet
 i sicutigal[us] sit. sive u[er]si p[er]latu[m] q[ui] sit. Veluti

Ne
am i[n] h[ab]e act[us] nemo p[ot]er nisi exca[re] q[ui]b[us] p[ot]er. uel in
tute furtua u[er] mobilis non arrepta.

D. r. xviii. ad scab. **S**ed rici quia aliquis defundo tricat
est stolidus odini scab. scab. cito celsus. si cito sidus sit qd
icitur odicat. Ceterum si no sit possit cui odicet celsus ait.
D. r. xxvii. ad. **I**n hac acte si queratur res qd petiti e cui

Tp̄is estiaticēm recipit. uerū sē qđ finit ut. p̄tēpnā
tionis t̄p̄s spectādū. **S**uero desierit cē m̄rb; hia
nis mortis t̄p̄s. **B**; i. anteī sc̄dm̄celsū erit spectādū. nō
enī dēternouissimū uite t̄p̄s estimā. n̄c ad exiguiū p̄tū
existimōti deducatur. i. suo forte mortis sit uulnērato.
Inutiqui aut̄ si post morā tēterior res facta sit. **G**antellū
scrib. l. xx. halēndā extimaticēm quā tērior res facta sit
tidd̄ sign̄ post morā p̄uū elusatū tēderit. n̄c libāri cui
quare ad t̄p̄s more i. hiscrit reducenda estimatio.

Añ. l. ix. ad p.ii. **S**unt aliqua quæcumq[ue] die d[omi]ni telet p[ro]teguntur. ueluti iuriū. Olciū. frumenti tantilite extimādā cassus aut quāti fuisse eo die d[omi]ni debuit. si d[omi]ni nichil uenit. quāti tue cū iudiciū accipetur. **I**niquis ī law est ut primū estiatio sumatur ei' leti quo dari debuit. si de law nichil uenit i' leti spectat. quo petetur. **O**d' i' leti' rebi uiris est. **D**eo q[uo]d t[em]p[or]e loco dari oportet. **E**t.

Par. ix. ad pū. **A**lio loco quia inquit sibi dari quisque
stipulatus est. non iudebat agendi facultas optime. si quis
qui erat stipmissor indebet locum inquit datur et permisisti
nisi qui accidet. quod vel certi dati opera facit vel quod alius locis
necessario distinguetur non possit. id si unum stipulatoe puerit.
ideo iussum est utiles acticet in ea rem prepararet.

Hyp. r. xxvij. ad. **A**rbitria actionis utriusque utilitate continet actionis quam rei. Quid sit eiusmodi minoris fiat. pecunie quodammodo quam intentio est. aut si actionis minoris pecunie fiat. hinc uirtus actionis ex illa stipulat. uicit ubi stipulatus sit a cephessy. x. dari. **S**i quis cephessy. x. uice ipsius hominem tam stipulatus expiat. non deter detracto alio latro expiri. ne auferat latroni uitia. **S**cenol. l. xvi. qst. ait. **N**on utique ea quae tunc

Tunc i. xvij. qm. iii. **N**on aliq. c. qm.
te i. sūt stipulatioib; semp i. rīcē potestate. si qm deteat cē i
cī arbitrio. m. debat nō ēt. **A**udio lxxii. **C**um stichū aut
pāphylii pmittit cligē posse quic soluat. quā diu abo ui
uunt. Eccl̄ ubi alī dēcesserit extingui cī cīctām. nesci
arbitrio cī m. debat dū nō uult uiuū pītar quic solū artet.
Cor̄ i. pposito cū q. pmissit ephes. aut caput si sūt in pīus
arbitrio ubi abeo petatur cōuinciri n̄ potuisse. Semperia

et dicitur ubi adest p[ro]curatorem i[n] p[ar]tium. Si impunit
nisi i[n]cti ei[st]erius sic c[on]ciret ut sit i[n] p[ar]tium arbitrio. an debat
q[ui] putat posse aveo peti alfolad. i[n]dicti adicti et. dam
igit actionem ei[st]erius petitiois. **E**t g[ra]m[ati]c[us] diffinit scuola
petitorie ei[st]erius hic. ubi petat. reu[er]tu[re] tibi soluat. s. ante peti
tiem. **P**roinde mixta in q[ui]t reni alfn. itio. lacor[um] altinatu
oni ex necessitate facit actoris electione. uniu[er]s[itas] p[ro]pet i[n]cti aucon
tollisci ac[t]et. dum ius resuare nro optem. **S**i quis ita stipule
tur ephesi. capue p[ro]tem petat. **S**i quis i[n]suli fieri stipulet.
i[n]ctu[re] n[on] adicuat. n[on] ualeat stiplo. **S**i quis ita stiplet ephesi.
x. d[omi]ni. si ante die[rum] qua ephesi p[ro]cire possit. agat p[er]petrari ante
die[rum] agi. q[ui] r[ati]onib[us] p[ro]utat die[rum] c[on]cise h[ab]ere stipulatioi i[st]et.

diē agi. q̄ rūliānus putat diē tūcīt hūc isti plātīoī i ec.
Quār uerū puto qđ uiliān' ait. Eum q̄ rōme isti plātūr
hōdīc carthagīne dām. i utilit̄ stipl̄m. H̄tē. uil. tēt̄at. ī,
is q̄ ephēsi sibi aut̄tīo dām stipl̄aturē. si alibi tīo soluat
nichlōmī possit itētē sibi dām optē. uil. scrib. ubātī
nō tīgīst. atq; id pōst peti qđ int̄ē. Ovātēt̄. aut̄. alia
tēt̄at. i apud uir. notat pōst dīa. si simichi alibi soluat̄ur.
ubātīcē cōtīgīs̄e. quā uis iūtūs acīp̄ nō cogar. Plane
sīo contīgit ubātīo. dicendū ait supē petītē i tēḡes̄u
mē. quē abm̄ sīgs̄ i sūlā alibi fecīs̄ quā ubi p̄m̄p̄it i nichl̄
lū libāret̄ur. Sīm̄ uide tīr sūme solut̄o distare a fabnīca
i sūle. et id qđ int̄ē sblū petīdīm. H̄tē de offīto iudic̄
hūis actionis i cōquēdī ē. utrū quātītātē cōt̄us detēat sūme
anul̄ excedē. ul̄ minūē quātītātē detēat. ut sūm̄ fūm̄ rei
ephēsi pot̄ sblū quā colai quo cōueniebat̄. ratio cī hātēt̄.
jur. latēom̄s opīmōnē securīs etiā actōis habuit ratīcē
cū i m̄dī potūtūt̄ cē ephēsy recip̄e. Itaq; utilitas quicq;
actōs uicet. Quidēm̄ sit rēctītā p̄cūm̄ dederat ephēsi it
ceptūris. ubi subpeī detēbat p̄cūm̄. ul̄ subpīgn̄b; idis
tracta pīgnora s̄t̄. ul̄ p̄c̄ comīsa ur. uīlū mortua. v̄ fistō
auqd̄ detēbat̄. ares stipl̄atoris uīlūsm̄o distractiē. In hic
arbitram̄ qđ int̄fūt uicet. iqđ̄ ult̄i legittimū modūm
usūrīp̄. Quid si mēt̄ solebat̄ sp̄are m̄ i luci ratio hāt̄
mūr. n̄ solūr dīpm̄a puto lūch̄ hātent̄a rationēm.

Gai. x. viiiij. ad pñ. **I**deo arbitriu*m* iudicis restituitur hec
no. q*u*i*s* tamq*ue* qu*ia* i*ma* sit. p*ra*ter t*er* p*ro* sing*u*la*r* c*on*u*t*ates
r*eg*ionesq*ue* max*im*e. u*m*i. o*le*i. fr*u*m*it*i. p*ec*u*m*ari*a* qu*o*p*h*
et i*nt*er*te*n*tu* r*u*ma*c*ia*p*ot*est* s*ub*iq*ue* c*on*ce*re*. t*u*n*ca* a*u*ris*u*cc*is* fac*tu*
h*u*si*l*eu*n*or*b*i us*u*ns*u* i*ne*mu*t*ur. ali*s* di*f*fic*u*lor*b*i ag*u*
Hy*l*. xxviii. **Q**uod si*ch*ix*v* rete*g*ir*u* || **o**rib*u* us*u*ns

Hy. l. xxvii. **Q**uod si ephesu petetur. || oribi usus
ip̄a sola siama petetur. nec aplius qd nisi si qd eēt stipulat̄
ur sitē p̄oris utilitas intuenit. **I**n tōn uide q ex hac ex-
tione cognoscit. cū sit arbitriu. ab solū reū detet. ea uite
ab eo exacta de pecunia ibi soluīda ubi pmissa ē. qd enī si
ibi oblati pecunia actioni dicit̄. ul' de p̄ita ul' ex facili soluīda
none detebit int̄lum absolue. **I**n siama eq̄tate q̄q̄
atticulos h̄c telet uide. q̄ huic actioni aditus est.

Pauli. xviij. ad. **P**ropter iste sententia missus sit certe laudis
dant arbitria actio competit.

Pap. l. xxi. ad cab. **H**ut similitua pecunia sibi dati
fuerat ut certo loco redditur.

Paul. l. xxvij. ad sib. **I**ntone fidei iudicis etiā si con-
tra hīo cōuenit. ut cōlao qd p̄st̄ ex̄pt̄. ul' iudic̄to. ul'
dep̄iti act̄o p̄petit. nō arbitriu act̄o. **C**onī certo lao p̄di-
cturi se qd iūp̄latu sit hac act̄e utendūment.

Hec p[ro]positio est quod si ipse deus noster dicitur ut deus noster
ffric. x. iii. q. **C**entū capiūcēdāī stipl'atus fideiūssoīe ac
cepisti ea p[ro]p[ri]etati ab eo similit[er] ut ab ipso p[ro]missore p[re]dicto
id ē ut sicut ibi quā capiūcēt arbitriū agitab[er]ent. ut usq[ue]
tanti extimet. quāti cū u[er]o actoris int̄fuit cā sūmā capiūcē
poti' quā alibi solū. **N**ec optebit q[uod] forte p[ro]p[ri]etati. q[uod]
ministrata centū capiūcē soluūtūr obligatiōē fideiūsso
ns augēt. **N**e q[uod] enim h[ab]etā recte cōpabitur obligatiō
usurariū. q[uod] biēm due stipl'atus st̄. h[ab]et autē una p[ro]p[ri]etati
credite ē. C[on]tra cuiū extitūtūm. estiūtūnūs ratio arbitriū
iudicis omittit. **E**nīs diffiūtūtē māfēstū argumētū
cēputo. q[uod] si post morā fēm. pars pecūie soluta sit. a
reliquū p[er]dit. offituū iudicis tunc ē debet. ut testimēt
quāti actoris int̄fuit cā dū taxat sūmā q[uod] p[er]det capiūcē solū

Tp' x. xlviij. ad cab. Isq certe lacv dare || tā et.
pmisit. nullo aūo lacv dare pmisit. nullo aūo lacv qmā
in quo pmisit solūc i uito stiplatoe pot.

Palur. i. iii. q. **S**i postmodum fecis quo min' expue soluit
tut cū arbitriata ueller agit. fiduciis accepis sit. ei
actiois noīc uideam'. necā petuia q' ex sua uidicis accit
pot. nō debet. nec sit i obligatior. **C**adeo ut nūc quā
sorte soluta. ul'sic pue pēc' arbitriū uidicis cess. sūm
si q's dicit suader. c. ix. q' tēpnare debuit. c. solutis ex
mu' sitate tā ex sorte quā ex pena solutiū uidei. ut sup sit.
petatio cī q'd excedit sorte. si accedit penā pēc' quā sitate.

Qad nō puto admitti dū. tñto magis qđ cōdīcō accipīd
petūiam i remissiō pēi uidetur. **dēs̄tituta pēiūia.** **¶**
Hec edīcio p̄tōr fuit nātūlī cōgrīm qđ
st̄tūti ex cōsc̄ēn fēi custodit qua ḡuere fide fallē. **C**āt p̄
tōr qđ p̄tūmā debiti p̄st̄tūt. **Q**ui sic accipīdū ē q̄ue mā
timulic̄t de cōstituta tenetūr sīnō int̄cess̄it. **C**ēpūpillo
cīsimchil sit exp̄ssū edīcio. at tñ sīnc̄tūtōs auct̄atē p̄st̄tū
endo nō obligātūr. **S**i sīfili' famili'. p̄st̄tūt an tenetūr
q̄ritūr. s̄ p̄tōuīm aīp̄m p̄st̄tūtē tenī ap̄at̄ē de p̄tūlīo.

q[ui]ritur. si puto uim tipm o[ste]nitutem teni aperte et penit. **E**um q[ui] utilit[er] stipulatur est cu[is] stipulam uoluunt no[n] o[ste]nsum est dicendum est de ystituti exponi non posse. q[ui]m no[n] aio o[ste]nitus s[ed] p[ro]mittet[ur] s[ic] sit. **C**an p[ro]taliud o[ste]nsum quia q[ui] debet o[ste]nsum est. si cu[is] u[er]o placet rem p[re]ter solu[m] posse. nichil p[ro]hibet q[uod] aliud p[re]debito o[ste]nsum demaq[ue] sigs. ceteri det[er]e. frumentum eido[rum] p[er] o[ste]nsum at puto ualere o[ste]nsum. **D**ebitum aut ex q[ui]a q[ui] c[on]tra p[ro]t[er]o o[ste]nsum. i. ex qua q[ui] o[ste]nsum. sine certu. sine certe si ex q[ui]a c[on]tra optionis q[ui] p[ro]tu[m] debet. u[er]o ex ea totius u[er]o ex ea tuncle. u[er]o ex qua q[ui] alio o[ste]nsum. **D**ebitum aut u[er]o natura sufficit. q[ui]a si q[ui] honoraria actio no[n] iure cuiuslib[et] obligatus est. o[ste]nsum debet netur. inter enim debitum i[us]q[ue] iure honorario detinetur. Et id p[ro]pter q[ui] ad dnis pecunio obstanti si o[ste]nsum tenetur. usq[ue] ad ea q[ui] sunt ut q[ui] uicunt i[us] pecunio cu[is] o[ste]nsum erat. Ceterum superius suu[m] honorie o[ste]nsum tenetur q[ui]d[er] plus est.

Up. l. xi. dig. **Q**uod si filii noīe constitūt sc. x. solutio p
quis i pecilio qui q̄i sunt. de constituti in. x. tenebitur.

Ttp. x. xxvi. ad. **Q**uod similitus plus constituit ex parte quam quoniam facit potest. quia debiti ostinuit in solidi quia tenebit. si mulier in quoniam facit potest et propriat. **S**i quis autem osti-
tuerit quod iure cuiuslibet celebat. iure propriato non celebat iure
propriato non celebat. i. preccepitnam. non constitutio tenebit. quia
a*conveni*entia. ut pop. scrib. cum non tenet. quia debita iurib*e* non est ut
cum a*constituta*. **S**ed si quis iure cuiuslibet propriato celebat.

indie sit obligatus. in coniunctuendo teneat alredo. ait. te
nen constituti. qui in iuri et predictis probat. et addicit lumen. Et propter
hunc pronosticium petuius quod diu peri possit constituti idone
ti quia sicut non in iuris probatur. hanc enim utilitatem ut ex dicto
obligatus constituto secundum dies solitus per tenebitur.

Pars. l. xxviii. ad. **S**ed et si citiore die constituitur
se solitum similiter tenetur.

Tit. l. xxvii. ad. **E**um qui ephesi pmisit se solutus fugitivat. alio loco se solutus tenet. **J**ur. legi nō romae constitutam qd i puitia accepit. putat ouenit. qd uim ē. **S**i si cū nō cētrōme. si i puitia adhuc constitutus se romae solutus. denegat mēi. itē de puitia. **Q**d etiā ut sit debitū q̄ ostiuit i re exictū ē. noui qutis cui ostiuit creditor sit. nā qd ego debeo tu cō statuendo tenebas. **E**t qd tibi debetur sim ostiuitur debet. **J**ur. quocq. l. xi. scrib. Titus ep̄lui ad metale emisit. scripsi me scđi mādati isti si qd tibi debitū app̄ batū fuit. me tibi cauitus & solutus sine puitib⁹. Tenebas tibi dēdītū p̄cūm. **S**i si qd ostiuit alii solutus nō se pahio nō tenebas. et ita p̄p. l. viii. scrib. **T**u si m̄ ostiuitas te solutus tenebas. **Q**d si m̄ ostiuitas se pionio te solutus nō tenebas. **J**ur. l. xij. di gesti. scrib. Proc̄uratorū ostiuit posse. qd p̄p. ita int̄ p̄ceperit. ut ip̄i procuratori ostiuitas te solutus nō dño. **T**um tutori pupilli ostiuit potractori municipiū. acuratiū fūnosi. si ip̄i ostiuentes tenebūtur. **S**i actori municipiū ul' tutori pupilli r̄curatori fūnosi ul' adolescentis ieiostitutū solū municipib⁹. l' pupillo l' fūnoso. l' adolescenti utilitatis grā puto dīdas municipib⁹ l' pupillo ul' fūnoso. ul' adolescenti utilē acticē. **S**eruostitutū quocq. posse ostiuit as ifuo ostiuitū dño solui. ul' ip̄i suo gr̄. quale pūnū dno adquirit obligatiōm.

Paul. ii. scnt. **I**tem est et sicut qui bona fide scruntur.
michi constitutum fuerat
Lip. i. xvii. ad ed. **S**ed si filio famili constitutus ualidus
statutus. **S**im autem stipleratio constitutus suo nomine
non posse. uul. ait. quod non habet petitioem transiblin ei possit.
Aul. l. xxviii. ad ed. **S**icutem in autem stipulacione
transiblur. michi operari acto. **C**ed si postea quia soli
transiblur constituti. solius stipulatio michi loquitur in tenebris
Lip. l. viii. q. **A**utem in debito dictio tenebit ut quod
operari solutum est. ei quod soluit reddatur.
Aul. l. xxviii. ad. **I**de est. nisi ex duobus reis stipendiis potest
alii constitutus alii postea solutus est. quod latet ei cui in solitu-
dine debet esse constitutum.

Illi. xxvij. ad. **A**ctenus sigit ostitutiu ualeb. siq^o o
stituitur debitū sit. etiā si nullus apparat q̄ i teri tclūt.
ut p̄uti si te ad iti hidicati debitoris ul' cipto eo ab hō
stib⁹ ostituat q̄ s̄c solutuꝝ. n̄ a i p̄p. scrib. uilc̄ osti
tū. qm̄ debita p̄tuū ostituti ē. **S**i q̄s. e. aur eos de
bet duces ostituat. i centū tñmō tenet. q̄ a ea p̄tuia de
bētū. **E**nīo usq̄ s̄p̄tē usas q̄ n̄ tērbātūr ostituit
tenebitūr in s̄p̄tē dum taxit.

Paul. l. xiiij. ad. **F**edasi x. debetitut. ix. istichu con-
stituit. pvt dica. x. tñmodo noic toner.

Io. l. xviiiij. ad. **S**ed si quis iugitti delens. decem
constitut^r se soluturum tenebitur.

Pl. l. xxvij. ad. **Q**ui autem constituit solutio vel tenetur
sancitum. certa quantitate sui modo. **S**i quis constituit se pri-
gno daturum. cum utilitas pignorum irreversiter debet a lxx co-
stituti admitti. **S**i quis certa probam fiduciam sibi p-
rostituit nichilomin tenet ut pop. scrib. qd m si ei
pignori nolit fidei uite. puto tenet cum quod constituit. nisi aliud
actum sit. qd si ante decessit simora in tui ente equum est tenet
cum quod constituit. ul' i id qd in te non ut alii psonam non minus
ideam fidei uidentur patet. si nulla mora in tui ente
magis puto non tenet. **C**onstitutus autem ipsa causa absenter
tempus non regit uicissim in unitum anno metum regi.

Possimus acut pacis et punitum a proposito metu. qvibz
Eus. l. xviii. **E**t licet liberi persona sit p q; ubi.
quia tibi constituitur. non enim in pedimentum q; ylibam personam
adquisimus. sed misericordia tua huc enim est debetur.

tenet actio. etiam superiu[n]diciu[m] habet. si magis dicitur
subi[ci]re reo dete[re]. **C**het n[on] sibi p[ro]t[er]is. ne cap[itu]lo de eis
fecisse reu[er]su[m] q[uod] ostituit. utiu[m] p[ro]p[ri]us ostituti p[ro]tincet.

Puo usq; ad litis iustitiam. dubitu pot. et p[ro]p[ter]a
Aul. r. xxviii. ad. **S**ed tisi alia die tēp[er]o iustitiae.
offerat nec actor accipere uoluit nec illa cā iusti fuit nō am-
piendi. equū ē succurrī reo. aut exceptiā aut iusti in tēp[er]a
tione. ut sc̄m actoris usq; ad tēp[er]is uiditiū ip̄i narrat ut illa
ubi neq; fecisse h[ab]e signifiat. ut neq; idē in quic[m] consti-
tuit fecerit neq; posita.

Bkl. L. xxvii. ad. **I**ter illa iib[us] p[ro]t[er]is neq[ue] p[ar]tor[um] s[ecundu]m
se e[st] idem recipuit dubitacionem. si p[ro]p[ter]a. dubitat. si forte ad
die constituti p[ar]tor[um] nō stetit. an ante u[er]o postea. si p[ro]p[ter]a ih[esu]s
addic[io]ne constituti referenda p[re]dicta sualitudine i[ps]e p[re]dictus. aut
i[ps]i. aut tepestat[er] p[ar]tor[um] nō uenit. ip[s]i nam p[ro]p[ter]a scrib[et]. **C**ad
addic[io]ne e[st] idem petu[u]m constituebat debita fuisse m[od]i p[ar]tatu[m]
pleno[r]e cogit. nā primū illud effic[et]. ut siqd[ue] tūc debitu[m] fu-
it. cū ostendetur. nūc nos sit. nichilomin[us] tenet constitutus.
q[ui] nō r[ati]onabili actio refert. **P**ide temporalis actione obliga-
tū constituted. cel[er]. uul[us]. scribut teneri debet. licet post constitutu[m]
tū dies temporalis actionis excedat. Quare si post temp[or]e obliga-
tionis se solutu[m] p[ro]stituit ad hunc d[omi]n[u]m u[er]o putat. q[ui]m ei p[ro]p[ter]a
p[ro]stituit. quo erit obligatus. licet in id temp[or]e quo nō tenebat.
Bene autē h[oc] sub iugere utru[m] penitentia h[oc] actio. à
mi p[ro]secutio[n]em amagis[er]e ut cī o[ste]ndat. putat ut tūc sit p[ro]
secutio. **S**icut si fuit dubitatio. in q[ua] hic actio egit. sor-
tit[ur] obligacionem quā sim[us] et. statim sc̄e dicit[ur] solutio[n]e potius ex
actio[n]e facta. libato[n]em otine[re] nō litis p[ro]testatio[n]e q[ui]m solu-
tio ad utring[us] obligacionem proficit.

Paul. i. xix. ad. **I**ndqd sub condicione detinet. sive purer. sive
certo die ostiuitate condicione suspedit. ut existet conditione
teneat. **C**onfessiente utraq; actio deperit. **S**ed usq; pri
detinet. si sub condicione ostiuitat iqt pop. i hunc accitem utile ce
dandum. **C**onspicitur dñs ostiuitate solutim q; fuit i peculi
ni minuetur peculum eo qd exercici obstatus cecepit alii; ita
nent preulum non tamen literatur.

Ips. iii. ad pluit. **N**e cem q̄ crescat peculiu aut de celi
pertinet ad constitutoriam actionem.

ID' r. xxviii. ad. **P**romissor stich. post mortuā ab eo scū
mortuo stich. suōstituit se p̄tū ei solutur tenebit. **S**i
sine die 9stituas. p̄tqđe dicit nō tenet. iei ubi editi lati
pateat. alicqñ acōfēstī agi tētū p̄tūt. si sc̄ti ut 9stituti nō
soluias. s̄ modicū t̄p̄r oratuendū ē n̄ min'. x. dictū ut exaci
celebret. Constituto satn̄ facit. q̄ soluturū se 9stituit. s̄ no
ferit causificati. **S**i q̄s uñt 9stituat se 9stitutis daturu. q̄ fid

Imissorie uel pignora det. non tenet. quoniam nihil intitulit quicquam
Dicitur. vi. biuscindit. **S**i post constituti tibi satiat.
petuum habeditate exceditus consulto trebeliano restitutus qui
sortis petuum transmisi ad alium deneganda est tibi petuum consti-
tutum acto. **H**oc est in habeditatis missione post euicti habeditatis
commissarii et procuratores uel consilii aliquantum deponerent ad eum

Iur. l. xi. dig. **P**romissor iuris sic mortuo cui periculi
quo minus trahitur a silvam daturus se constituit. de osti-
tia rurum tenebitur ut natus eius soluat.

Artell. l. sigl. 1302. **T**itus scio ep̄im emisit ixxiibar
māseruit apud me. l. excedito tuo. exētu pupillorū meorum
quostib⁹ redit⁹ deteo idbi madri. plos. qd̄ si addic̄e sup̄ sc̄p̄
nō dedero. tūc dñe deteo usuris tot q̄iv an lutiis nū m̄lctu
pupillorū adenitiam itus success̄it. orartell. 14. sūnitess
a stiplātio successiſſe. **T**ētq̄o sūno successiſſe andētō ſtitim
prauia teneat. orartell. 14. In ſortē tem⁹. ē enī humāior aut
uoz uita interpretatio.

Plue. c. viii. q. **I**llud aut illud debunt. q̄ ostiuit alti
an l' alterii qd n̄ ostiuit solūe possit. q̄ sitiū ē. dixi n̄ ē au
diendū. si uel hodie fid̄ ostiuite iti fr̄gē. **S**uare uir
to delito deten tibi iurūus. cū habeis co noīe accēs rette de
stituti agis. **S**q̄ si nō ultro detulerō uisuridū s̄tēfēnd
nēcētitē cōpulsus id fec̄ q̄a nēo dubitat modestin̄. fāc̄ c
restrat qui ip̄e uiret. nulla distictō ad hīkē tam̄ si obtur

Non sicut ac mei ueretii dia subsecuti sit necessitas refendi.
Cer. v. i. 190. **Q**uidam ad creditorum lutu titi littas cim-
distecit. x. q[uod] lutius titi ex irreatua mortua accepit canua ra-
oncussurarii nois hanc penes me. p. Sed ei q[uod] pponet act
ione de mortuis tibi regnum tuum eis.

Tone de constituta pecunia cù tenet.
Lp. l. xiiij. ad. **D**tri presēte debitore an absēte ostituit
q̄. parui restit. **H**oc āplius etiā iūto co statuē cù posse
pōp. **L**ibro. xxij. scrib. **S**yntē falsā putat opmione la

dati agendo. remittit actum. **E**nī forte q̄s dixit. agit
cū exlege aquila. hoc minus constitutum quā exēi cōmoda
nact. constitutus ē qd' uidet halie ratoēm.

Poss. l. y. ad lib. **R**ei cōmodate a possēq; ap̄tētū reūneō. **V**ib⁹. l. u. ad eccl. **N**emocnū a cōmodāto rē fac cī cūn
Pl. l. xxviii. ad lib. **D**y m q̄rē cōmoda || a cōmodat.
cā accep. sime cī rē ususē in quā accepit. nichil p̄stare dētē
scī in nulla p̄te culpa sui dēteriorē fecit. uīm ē. nā sculpa
cī fuit dēteriorē tenebit. **S**ic inspectori dodi an similis
ē cī cūn cōmodati resē. q̄ritur. Et siq̄dē mei cā dodi dum
uolo p̄tuū exq̄rere. do hū m̄ tm̄ p̄stabit. Sifin. acuīdū
uīdū furti halēbit accōm. **S**i si dū restitut̄ perūt siq̄
dē ego māda iuerā quē remittēt. p̄culū meū erit. Si
uicto ip̄e cū uolunt̄ omisit eque m̄ culpā p̄stabit si fin
Plur. lib. vi. ad lib. **Q**uī nō tam || cā accepit.

Idoneam huius elegit ut recte id pferri possit.
Lib. i. xxviiiij. ad sib. **S**pmci ei dolii tantum. Como-
daueri remissus que repetenter. cui receperis. iufugit. si
discidium iussit. dno pnt. **S**i comonediti misit
ut referet resmodita ei cui comodata est. perut.

Probl. x. ad lib. **S**i usq; cōmodatū accepit. nō apparet
usnoīe rei cōmodati dēp̄netur. cui cdi ē cū ut reptā
nō diisci p̄ste. **S**i quē q̄stū fecerit q̄ expiūdū qd
acepit. ueluti sūumicta fuūt. ea q; lcea sit. id ip̄m p̄
stabili q̄ expiūdū dedit. neq; enī ante cū rem q̄stū
auq; cū oportet. priusq; p̄iculō cū fit. **S**ilibō homi
m qm̄ bona fide s̄uebat q̄i s̄uo nō cōmodatiō uideam̄
an halei cōmodati actionē. **T**ā r̄icelus filiū aiebat
sūmissē cū auqd facē. ul' mādati cū eo. u' p̄scriptis ub'
q̄p̄in me posse. **I**te r̄icmodato cūt dicendū. nec obstat
q̄ nō hac mēte cū eo q̄ liber bā fide nob̄ p̄iuit ḥt̄herem̄
quāsi cū obligatū habitum **H**lerūq; enī id accidit. ut
cū id q̄ agitur obligatio tacita nascatur ueluti cū per
erivit i debitiū soluēndi causa datur.

Thū: r. xlii. ad. ¶ **S**i seruus meus rē mē tibi scīcti.
Unolle metibi acommodat. cōmodūt si si cōmodati
afūrti nūscatur actō a p̄fēa ḡdīctō exēcā fūrtua.

Pauli. l. xxix. ad. **D**ominum dare possumus alicuius
qui possidem. tam si scitis alieni possidemus.

Partit. p. v. dig. Q tautis furti uel preto comedantur. habent comodati actionem.

scū pferat. **A**lioquā sicā ī dō argētū cōmodū uenit
qd' iſ amīos adēm ī ueritātē dāt. nō pegrē scū p
tauūt. sīcūlī dubitatiē etiā pūratorū alatōnū. tñ
fragū casū p' scāt debet. **H**ec ita si dū taxata cōcipiētis
grā cōmodata sit. **C**at si uirū q̄ uelutī uelutī si cōm
amīcū adēm ī ueritātē tuq̄ c̄ curā rei suscepiss.
Et ego tibi mēm argētū cōmodū ueniēt scriptū qd' ap̄ q̄
dā ī uenio. q̄i dolū tamē p' scāt debet. **S**i uidebū ē ne
acūlpa p' stāndā sit. ut ita tu p̄ficiat cōficiātō. sic ī reb̄ p̄
n̄ datis q̄ totalib; estiām solet. **S**ine autē p̄gn̄. sine p
modata res. sine de pōta d̄ctērōz ab eo q̄ accepit scā sit.
nō solū iste scāt actōs de q̄b; lq̄m̄. uīm̄ etiā ē leḡs aq̄he
actō. **S**i siqua carū actū fūt aut tollūt. **P**ossit
iste eāc int̄uicīt ex q̄b; cū co q̄ cōmodāsh agi detēt. uelv
ti de p̄sū ī ualitudīe fūt scāt que p̄st fugā fr̄q̄redi redū
cēdi uccī eāc scāt cēnt. nā abanorū ī p̄se natūrū scilic;
ratiōē ad cū p̄tinēt quidēn accepiss. **S**ecund qd' de i p̄
sū ī ualitudīe aut fugē diximus ad māores ī p̄nſas p
tuēt debet. **O**modicē cū ī p̄endū uerūs ē. Ut sīcūlī cibā
norū adēm p̄tineat. **I**te q̄sticē uās ī ueritātē cōmodānt
sū fūsū uīmū ul' olci corruptū effusū ue ē. ut p̄nādūs
conoicē. **Q**d' autē q̄t̄no uīdūtio q̄stq̄ q̄sq̄ p̄t. idē ī
dūtto uīdūtio quo cū co agit̄ p̄t salūn h̄c ī uīt cōp̄sa
tionis. **S**i fici p̄t utā plūs qd' ī uīt aliquē q̄stq̄ optet.
Aut uīdē p̄nſatiois ratiōēm nō bātent. **C**aut ī dō de
stīcūda n̄ cū co nō agatur. q̄a cibes. cū ī uīdūt. aut si
uīdūt restituta ē. dicēm nācūm ī cē q̄trā attēm.

Iyl. L. i. dig. **A**d eos q̄ seruādum aliqđ p̄dūcit autū
tendū accipuit dāpmū iūria ab illo dñi nō p̄tinere
p̄al dubio ē. quācū cura aut diligētia p̄seq̄ possumus
ne aliqđ dāpmū iniūta det.

Io: v. uj. adiuristi. **H**igitum cōmodatū sitā ydonco
seruo meo tradi dīslē ad te pferendū ut nō debiūt q̄sestī
māre futūm̄ ut aq̄bydī malis h̄ib; decipetur. tuū nō
men̄ detrimētū erit. sed mali h̄ies intercep̄sēt.

Iffrē. l. viii. q̄st. **R**em m̄ comodasti ea dei subripuisti
deinde cū comodati ager necatescūtē eē subrepti. iudex
me odepnauit solui. postā copi. ate nez cē subrepti
q̄situ ē q̄ muchi tecum actō sit. respōdi qdē furti nō cē.
Homodati otrū iudicū utile m̄ fore. **M**ercenarii o-
tribnalib; uasi utēdi cōmuni pīclō tedi. te dide me
pīus subreptis bis ad hostes pfugit. ipse sine uasis
receptusē. habiturū me comodati actēm cū tribnalib;
o stat pīcūq; pīte s̄erū illi metū pīi furti noīe agē
possit. qn̄ inoxi cap̄ seqtur. **E**t si tribū pīculo tuo
utendā omodauō. Enq; aseruo meo subripiat ager
metum furti possit serui nomine.

Paul. l. xxi. ad. **S**i enuis meus quietibi cōmodauē
nī furtū fecerit utrū sufficiat tibi ḡ̄tria cōmodati actio.
quē admodū p̄petit. siqd i curitioē scriui p̄disti. m̄fū
tū agendū sit q̄ritur. si furtū qd̄ noxalē hic actoē q̄ con
modatiuē recognuit paul dubio ē. ḡ̄tria autē cōmodatiū tē eū
trū. cū sc̄ens talē ē sūū ignoranti cōmodauē.

Prop. l. xi. adqnt. oñit. **S**i cõmoduñ tibi equu quo
uterens usq; ad certi lctum. simili culpa tua mñtuñ
ente ipso itus detenor equus scius sit. nō temis cõmoda
ti nā ego i culpi eis q intā longū iter cõmodau. q eū
laborem sustinē nō potuit. **de pignoratia actione.** **P**ro
Lp. r. xliij. adsab. **P**ignus trahit nō solum tradi
tione. si eti nuda conuentiæ. et smò traditū ē. Si
igitur cttum sit pignus nuda conuentiæ uideam. insi
q; aurū ostenderit q si pignoi daturus aci dederit. mob
ligavit aut pignon. nō sequitur ut imp obliget. nō
auter. qm h̄c nō qsenserit. **P**ignoñ cui es pignoi da
ret. ad firmavit h̄c aurū ē. uia pignori dident uideū
ēt. an e pignon obligauit. sinuq; q a in corpore qsensi
ē pignon ēt uideatur. qd magis ētenebitur. tñ pignon

Propositio. l. vi. ad sib. **S**i debitor re pignorata datam vindicavit
titia nostra actione quod dedit. propter scelus omnium quic fecerit.
Op. l. vi. ad sib. **S**i debitor re pignorata datam vindicavit
titia id didicit. tuque cini umos credidisti quos ille soluit ei cre-
ditum cui pignus debeat. tibique cum eo conuenit ut ea res
quam uendiderat pignoratum tibi esse. nichil te egisse existat
quare alienum pignoratum accepis. Ea enim ratione emptorem pi-
gnus uobat habere cepisse. neque ad rem pignoris quod tua
irruia facta habetum pignus.

D..xvi.ad Sab. **S**i quasi recepturus a debitorc tuo co-
minus pecuniam reddidisti ei pignus. usq; p'sentiam

et aut excepit deo quie dei duxit ad id posuit. ltvartsur
tegat tu debitor possit. radexibndu. si agente omnia
pignoratitia ut pignorat debitum de pignore sibi redditio rephca-
bitur. tenuit et finit. pignorat nec redditum sibi pignorat ablatum
Lib. r. xli. ad scib. **S**i conuenit de id intelligitur.
distrahendo pignor. sine ab initio. sine postea. non tantum ut
ditio ualeat. verum incipit epitor dñm hinc. **S**ic si no co-
uenit destrahere pignore. hoc tamen uirtutum. ut licet
pignorare. simo non couenit ne licet. ubi non couenit ne
distrahetur creditor fiducia xit. furtio obligatur. nisi ei-
terfuit denuntiatum ut soluat et cessa uent.
Pop. l. xxvij. ad scib. **I**deq; uirise sive omnino sunt pa-
tientia couenient. sicutissima. autem dicitur aut lato et pacientem
Lib. r. xxv. ad scib. **Q**ui uenit ut sicut sit.
fidum pignoratitium tibi uentre licet. nichil omagis co-
gendus esundet. uia soluedo nos sit usq; pignus dedit. qui
tuicu iudicatur. **S**ic attiliu ex ea regedum creditor
et aduentedum dicit. qdenni simulo minus sit qd debet
uodie pluri possit uenire pignus quia postea. **C**oylma
legitur auctor legis mo. e. aut dici. cui qdederit pignus por-
seuiderit. et accepta pecunia solue. id qd detentur. Ita tamen
ut creditor nec tititem habet ostendit ne pignoratia simobil-
lit. prius idoneiciueta. at debitor pidepmittit ei pignori.
Inuitu enim creditore cogi uide ratus in humana e. **S**ic re-
ditor pluri fidum pignoratii uindidit. sed senecus usus
ei pecunie pignore detet ei qd credit pignus. **S**ic quis usus sit
ei pecunia usuraria pignore optat. **C**ed nica pecuniam depositum
habuit. usurias non detet.
Paul. r. y. sent. **S**i auit tardius superfluu restituit creditor
id qd apud eum depositum e. ex mora etiam usurias debitor hoc
nomine prestat cogendus est.
Pop. r. xxv. ad scib. **S**i necessarias i pennis fecerit i pum
aut i fidum que pignoris ei acceptum non tantum retinetur
suetia etiam pignoratitiae actionem habeo. singe eni mediet
ei egrotaret seruiri. dedisse me pecunia. acu teneat. **Q**uia
in simila fulcisse. uel refusare a postea deuicti came. nec habet
qd possem retine. **S**i pignor plura mactia data sunt
aqdam certi ptn rea uindidit creditor ut cunctis coru p-
stante. et credimi sui habeat. reliqua mactia pot retine. do
nec ei caueat. qd euictiois noie pmitit i depn eci futurum.
Suum ex hidib; debitoris portem sua soluiss. ut tamen tota
res pignori data uenire potat que admodum super debitor port
one soluum. **S**ianua bima triuia die. trigitti. stipulat
acceptum pignus. pactusq; si utnisi sua quaq; die pecunia
soluta est underet id michi licet. placet. ante qd omnibus pessi-
nu die suauit. non posse me pignus uenire. qd his uibus ces-
pensiones demonstrantur. nec um e sua quaq; die non soluta
pecuniam atque omnes dies uenire. **S**ic omib; personib;
pteritis. etiam si uini portio soluta non sit. pignus pot uenire. **S**ic
sita scriptu sit siqua pecunia sua die soluta non erit. statim co-
petit patti couenitio. **C**deuenit id pignore i re patti co-
cipienda. ut omes otineantur. **S**ic et creditoris dum taxat
pignora fuit co pignora etiam his eius uide underet. si nichil o-
rum actum est. **C**ui pignus expatit uenire pot. non solu-
obstante non soluti uenire pot. **S**ic etiam obiecti quaq; ueluti
obusurias i que in id impensi sunt.
Lib. r. xxviii. **S**i rem alienam in debitor pignor detinet
aut maliciose i pignore i satius sit dicendum e isti hinc co-
trariu iuditium. **C**ad autem obiectum si obili ei cum pi-
gnus dñi pot. ueluti si qd pignus alio dedit ut pse fideiu-
bit. **C**proprie pignus dñs qd ad credito i stis. ipso
thei. aut cu non trans possit ad credito. **C**onis pecunia
ex soluta est detet. aut conoie satissimtu est ut nascit pign-
oratia actio. **C**atissimtu aut accipimus que admodum
uoluit creditor. licet non soluti sit. sive mis pignorib; sibi
caueni uoluit. ut ab hinc recedat. sive fidei i sibi. sive dno
re. sive ptn aliquo. eni quaeconque nascit pignoratia i
actio. agnabit dicendum est. quaeconque recet uoluit creditor
a pignore uideri i satissimtu. sive ipse uoluit sibi cauenit. licet
i hinc deceptus sit. **C**isquac qd aliena pignor detinet. solu-
ta pecunia pot pignoratia exprimitur. **C**ui inter solutum
eget pignoratia. licet non recte regit. tamen si osserat i iuditio
pecuniam deterre pignoratia. qd si uant e consequitur.
Ali. r. ix. ad. pum. **Q**uod si no soluere a narratione satis-
facte paruisse. forte sic expmisse id est mult. nichil ei pdest.
Lib. r. xxviii. ad. **S**olutum non uidet filii testata cu de-
bitore sit de ipso debito. **T**iel sive fidei i sibi couenit sunt.

Promissi autem debiti obligatio pignus pimit. nisi conueniat ut pignus repetatur. **S**i quis datus tibi pecuniam pignus accepit. nec deinde pignoratitia accide tenetur. etiam nulla solvitio est. **I**stam est. si accepto latuit pretium. **V**isus dictio dicitur. ob quia pignus contractum est. **V**isus pignori cuiusmodi est depe-
tum non reperiendi factum est. **S**ic si rem dum taxerit vel inserviet
obligatum est pignus eo soluto propter quod obligatum est. letum habet pigno-
ratitia. **S**icut autem usque in stipulati sit deducere sive non sit
sit pignus et ex obliectu fuit quia domini quod exhibet debet
pignoratitia cessabit. **E**t anima eius caru quasque superbia
tum modum promisit. nam haec punitus illiciter sit. **S**ic creditor
plures habere existent. cum exhibet pars ei soluta non debet
debet habere creditoris iuria affici. sed possit totum fidum uenire
oblito debitor eo quod coheredit coru soluit quoniam non est sine rati.
Soluti autem pecunia accipitorem est. non soli super cui obliga-
tiones sunt. sed si alii sit soluti uoluntate ei. uel eis in his existent. et
procurator ei vel suo pecuniam exigendis propinto. **V**nus fidom
coduxeris ei pte in lectione. egoque iactori tuo pressum
soluo. pignoratitia idem iste potest exprimi. Nam uel scrib.
solue ei posse. si aperte. tibi pte ei soluo tantum est diendi.
Planimei dum taxerit summa iuxta mea ueritas tenebitur
si quis cenaculum duxi. **N**on enim credibile est. haec concilie ut
ad uniuscum pessimum insule. a fruola mea teneantur. **C**uncti
autem tracte etiam cum domino edum haec concilie. ut non pactio cum
culmine proficiat domino. sed sua propria. **P**er libram autem pson
pignoris oblatione nobis non acgrat. adeo ut nec procurato-
re plurius uertutora acgratur. sed ipso accide pignoratum
sufficiat. **S**i nec mutat quod constitutum est a vi patoren.
posse pluram psonam in possessionem adquirat. **N**am haec eo princeps
ut possimus pignoris uobis obligati possessionem per procuratorem
tutorum approbat. ipsam autem obligatatem uba psona nobis non
separabat. **S**i si procurator meus uertutor re pignori
tenderit pte agere pignoratitia potest. quod in procuratore ita prodit.
sicut in datus fuit pignor domini.
All. l. viii. ad p. **V**el uniusorum bonorum administratio eis p
missa est ab eo q sub pignoribus solebat mutuas pecunias impl.
Lib. l. xxviii. ad. **P**iaci uendit creditor pign. ouenit.
intipm recipitorem ut si soluit debitor pecuniam pte tu episo
licet circumspecte sua. scripsit uel aucte restiptu ob hac uictio
ne pignoratitia actionibus teneri creditore ut debitor mittit
excusando actionem ad uisceptorum agere. **G**enerale debitorum
uocare re potest. aut in factu actione ad uisceptorum agere.
Senit autem in hac acte dolus culpi ut in comodato. yestrum
modum quis maior non uenit.
Aur. l. xxix. ad. **R**aigif que diligens patrem in suis
rebus prestare solet. a creditore exiguntur.
Lib. l. xxviii. ad. **C**reditor cum pignoris reddit debole debitor
debitori remittit. **E**t si pde fuit pignoratia idem uenit
remittendum est. ne forte seruitutes amissae sit excessit uictio
Aur. l. xxviii. ad. **T**utor legge non refragiatur. **D**ictio
te si dederit re pupilli pignori tunc ducitur. s. summa pupilli
pecuniam accipiat. **C**id est a curatore adolescentis vel summa.
conferat pignoratitia creditor accionem oportet certum est.
Proinde si debitor re aliena vel alii pignoratia vel in publicis
obligati cedit tenebit quod. qui in castellionibus crimineantur.
Sicut uero ita temeraria uicinorum ignorante qui atra aden-
me psonet extus at cum ignorante. si qui uero ad istum iudicium
ignoratia cum non excusat. ut orrect. l. dig. scrib. **S**ic si summa
creditor accipiat. vel alienum. vel obligatum. vel moribus
istum ei non oportet. **E**tiam ueritatem pde pignor domini potest.
Si supstitari qm hodie uiles actiones supstituano dicitur.
Arcell. l. sing. ad form. ipso. **S**ane dum scuerit quantum
rescipitur. sine diminutio incedis ob ligabitur.
Aur. l. xxviii. ad. **P**onuens ut nomine debitoris mei
pignor tibi sit tuenda est aptore haec concilio. ut et te in exigit
da pecunia a debitorum ad uisitorum sicut eo experiar tunc. en-
dus nomini pecuniam fuit exacta pecunia rectum co pensab.
Suon corporis alicui id q accepis erit tibi pignoris loco. **S**i
nuda psonetis dati sit pignori usurfructus q post accepit
pignori est. **E**t id est causa alluvionis. **S**ic si uisitor pigno-
ris uicerit. manet eam pignoris. qd cui sua ei si uisitor triste-
at. **S**icut in partu acide q post uero dictum natu sit. **E**ius
cuius ut similia sibi pignori est. nunc ex ea materna se in
pignor cassus sit. qd aliud sit materia rauis uisitor. et
ideo noiam in domo pignore. aditendum est aut qd uisitor
uanitati feci uesit. **S**eruus ne pecuniae si pignor detinet
tuendis. si libam pecuniam admistratice habuit. **S**ic uisitor
uanitati feci uesit. **S**eruus ne pecuniae si pignor detinet
tuendis. si libam pecuniam admistratice habuit.

¶ Et si tēpus creditorum tuū sup̄ma sua ordinante testis cauit. ut
alii ex filiis suis h̄ic et cū fidūm & addidit. quicquid alio titio
erit cū nō emittit. hoc testim in t̄ ac v̄ si ḡnauit a grāt̄ sc̄i
erit debitor. q̄o in ex h̄c qd̄ signauit p̄uidituū aliqd̄ s̄
filiū. sū maliū iſtrumentū ueditiois pſerit. si solū patrū
uereditor cū t̄p̄is fructū capet. herēm. omodest. p̄. Cont̄
tū signoris nō obē qd̄ debitor testim creditois in quo se em
iſs̄ signis expressis signauit pponitur.

Pap. i. u. qst. **D**ebitor acreditoris pign' qd' dedit frust'
sunt. cū remane nulla cōptio sit. **N**ec simioris emerit.
a pignus petat. aut dñm nū uendicet. cū nō totū debitū offe-
reti creditor possit in restituēto getur. **C**debitoris fili'.
q manet i poti patris frust' acreditore patr' peti-
liambi mūmne cōpat. cū deo si patronus debitoris oī tabu-
lis eī possēm bōrum accepit. dñm p̄tem optinebit. nā p̄v-
nia quā fili' ex re patris i pretiuū dedit. pignus libatūr.
Soluti pretiuū creditor i possēm pignoris q corporis apd'
cū fuit remittē debet nec q cōquā aplius p̄statre cogit. Itaq;
si in medio t̄p̄e pignus creditor pignori dedit dñs sollicit
petuiūm quā debuit. scđi pignoris neq; p̄secutō dabatur.
Nō retentio relinquitur.

Pan. l. ii. q. 8. **R**em alienā pignori dediti. deinde dñsei
priē cēcepisti. datur actio util'. pignoratitia creditori. nō ē
idē dicendū. si ego tunc q̄rēm̄i obliguiāt sine uoluntate
mea. his extiterit. hoc enim in o pignoris psecutio occidenta
nō ē creditori. nec utiq; sufficiat ad cōpetitū dā utile pigno
rititia actī. cū dēcē dñm q̄rtiā petimā debet. **S**i nō
neim̄ depignore ut ex suo mēditio arguat impte resistit
quo minus utilis actio mouentur.

Pap. l. iij. vij. Creditor iudicio qd' depigit dato pponit.
ut supliui pretiu cū usuris restituit uire agitur. n̄ au-
diendus est suelit cōtōrē delegare. cū iucnditio ē q̄ rite
facta ē suum creditor negotium gerat.

Secv. l. vi. dig. **P**ignori fiduci creditori obligavit. et quod
emptio instrumenti tradidit. et cum eum locum inedificare
necessaria sibi ostrovia auctino de latitudine quod alii pro
bare non poterat. petit a creditore. ut misericordie traditum aue
toris exhibet. quo non exhibetur. minore loci edificant
atque ita dampnum passuram. Quesumus est an si creditor pecuniam
perit per pignus uicem doli exceptam opporta under huic dampni
ruorem hinc debat. n. **S**i opam non dedisti ut instrumenti facti
ente sub ducti debitor capitur posse debitoris pecunia soluta
pignorari tanta agere. Opam autem eo dante tunc rati pecuniam so
luti in id quod in te. cum creditore agi. **T**itius pecuniam mu
tuam accepit. agario se in sub pignore cullecep. **C**ustos cille
cos cuius scilicet in horre hinc. missus ex officio amone ceterum cul
leos ad amnonam sustulit. et postea in instantia grisei creditoris in
cupiti sunt. quod in trituri que ex copib; facti sunt. utrius titi
debitori an scilicet creditor agnosceretur debat. n. Secundum ea quae pro
venient ob id quod conoie inter tritum accidisse non teneri.

IExplicit p. xiiij. Intipit xiiiij. d' exer-
citatatem toria actione. **V.**
In iuriis edicis patet nemo e' q' ignoret
n'a cur in f'dm ignari cù' sit o'dictiois
ur' quales cù' magis. ip'st naungandi
necessitatem o'tham'. equi' fuit cù' qui
magis naui i' posuit teni'. **C**yt tenet
qui i' institorem taberne ur' nego' pp'sunt. **C**e' fuit maiorne
cessit o'tral'xdi cù' magis. quâ' cù' i' stiore. Quippe res pa-
titur. ut de cōditicē q's despitiat i' stioris q'sic o'that. i' navi
magis nō ita. n'a in f'dm letus. tēpus nō patit. plenius de-
libandi o'siliū. **C**oagistri' naui acti p' debemus cui to-
tius p'naui anchora mā data ē. **S**i sicut quolibet nauta p'
sic cētu'. nō datur acto i' exercitioie. quâq' ex delito cuius
conū q'naui naungādi cī i' nauis sit. detur acto in exercitio-
re. alia ē em' o'tral'xdi cī. alia delinq'ndi. siqdē q' magistrū
pponit o'trabi cù' co p'mittit. Qui nautas adhibet. nō o'thi
cū eis p'mittit. si dolos culpantē eos curare debet. **C**oagis-
tri' aut i' p'mittit ul' i' cēdis nauib; admīces. **C**ycluec-
torib; o'duandis. armamētis u' cēdis. **S**i etiā simicib;
cēdis ul' i' n' dēdis fuit pp'itus. etiā h'c noīc obligit exer-
citoie. **C**ui' aut o'ditionis sit magiste. nichil intē. ut
liter anfui' cūtrū exercitiois a' alien' sit. **S**i nee au' cī
tus sit. interit. sibi i' putaturo q' pp'suit. **C**oagis' autē
accipim' nō solū q'c exercitor pp'suit. si etiā cū q'c magis
pp'suit i' h'c o'sultus iul'. ignorāte exercitatore. n'. **C**etera p'
sunt. si p'missē cū i' nauis i' magistro fisi'. ip'st eum i' posui'

spicere et filius super voluntatem accommodant in solidum
et obligatus. Quia quia autem in causa magis cur geruntur
dilectus pollicetur pretor actionem tam utitur. quicquid scripsit
in causa exercitorum sit certum patens ut in solidum tenebit.
Hoc autem ex parte magni in exercitorum dabitur. et id sicut immo
tui exenti est. cum altero agi non potest. Siquid sit voluntum
sicut in magis ipso ut minime obligatur. Secundum ab eis
causa sua monoscit. propter heretarum obligatum suum magni
noe soluit. minime obligatus. quoniam talius pone soluit
me libere. Si plures nauem exercitat cum quolibet eorum in solidum agi
potest. **N**ec implures adiutorios distinguuntur. potest.

Aut. **N**ec quicquid facit quod cum quis portem in nave habet.
Sicut portent exercitatus videtur accidens secundum.

Pot. **S**i tamen per se nave exercitat. proportionib; exercitata
nisi sumatur. neque enim in causa sui magni ut debetur.

Si plures exercitatus. unum autem deinde suo magis fecerit. hu
ius noe in solidum poterit concordia. Siquid si plures plus na
ve gerant. uoluntate eorum. quod plures in pluribus exerci
tibus. **P**lane sumi ex omni uoluntate exercitatus. in solidum
tenebit solidum. Et id puto ius propiorum cui in solidum omnes
sunt. Sis erit uoluntate. quoniam exercitat uoluntate domini. et ali
enius non. nichilominus usquecumque uoluntate tenebit. Pro
videt exercitatus in servis tenebit. nam in magis defuncto te
nebitur. Hoc autem exercitatus ppetuo iustidib; cum his debet.
Providet ppetuo quoniam deinde domini exercitatus. decessit. et ppet
uo uoluntate huius exercitatus quoniam deinde uoluntate uoluntate
uoluntate. Et id ppetuo ius quoniam deinde uoluntate uoluntate
uoluntate. nec ppetuo ius. magis nam uoluntate ha
bitat. nichil qui ppetat actio. sicut cum eo contrahitur.
potest. sicut ppetuo nobis est. Excentrum tamen merci ages quod op
erari uoluntate obligatur. Quia merci auctoritate ageretur. ut
americus quas noie ei habuit tibi ppetat. Concedit enim tamen ut
sicut ex parte uoluntate exercitatus. Et signatur ut op
erari uoluntate ppetuo. Et si tamen meus causa exercitatus. et
in magis ei ppetuo. nichil obstat. quo minus adiutorius ma
gistrum exercitatus. qm nichil ut uoluntate cum honorario co
pet. Nam in uoluntate alii non obstat huius exercitatus. quo minus
aliam uoluntatem possit huius exercitatus non inservit actio. sed adiu
tur. Sunt enim multis exercitibus. cum magis nam
exercitat agere cum aliis exercitibus potest.

Aut. **S**i tamen causa uoluntate non uoluntate domini exercitatus. sicut
in exercito. quasi tributaria. signorante de ppetuo actio dabitur.

Sic tamen uoluntate domini ppetuo exercitat causa uoluntate insigulos
solidum dan debet actio. **P**ot. **I**ustus tamen nichil magis nam ppetit. ut ppetu
uoluntatis causit se in refectem causa ei accepisse. One
stum est in alio ut tamen exercitorum tenebit. quia si credi
tur ppetu ppetu in refectem causa ei accepit. n. credo
ut uoluntate tenebit. Sic tamen credetur. causa ei siue
fuerit refectem detet. Et enim non optet creditor ut ad hoc astricti. ut
ipse tenebit causa ei siue tenebit ppetu ppetu in refectem ei
detet. **E**t alio exigendum. ut si credet in hoc se credere cum
magister quod sit ppetus. Et certe alio siue ei in illud
quoniam siue necessaria refectem ppetu ei. Quare tamen
ei siue causa ei siue refectem detet. Oportet tamen maior ppetu cre
ditum quia ad ea rem eam necessaria. non detet in solidum adiu
vum causa ei siue dan. **C**ontra illud est in solidum. et
incolao ppetu credita sit. in quo id ppetus quod ppetus credet
opponit. Quid enim ius. nichil enim in modo
is illa ppetu quod credet. et quia omnis uoluntate non potest
siue aliquam diligentiam meam re creditor ppetere detere
fuerit dicenda. Et si creditor actio queratur. nam tunc
quoniam creditor siue detet necessaria ei meritis oportet
invenire ppetu ppetus. et sufficiat si hoc credidit. non enim
in solidum detegndit. ut siue causa ei siue tenebit in hac re ppetu ppetu
erigat esse. **D**e legero dia de iactu. n.

Aut. **L**ege rodia canet. ut si uoluntate causa grata
meritis causa ei. omniu[m] oportet causa ei ppetu ppetus.

Dicitur. **S**ignorante uoluntate causa ei. datu[m] ei.

Annuntiatur meritis domini. similes uoluntates iactu[m] exerce
tati magis causa ei agere detent. **E**t deinde cum reliquo quoniam
meritis causa ei detegndit ut deinde ppetus ppetone coact
agere potest. **S**iquid si ppetus. n. excentrum agere. cum magis causa ei
detet. ut deinde exercitor meritis detent. donec poterit ppet
uoluntate. **F**inimo tamen retineat meritis magis. ultra
excentro habitum est actum cum uolentibus. **C**uid enim

sincentes sunt quoniam nullas sarcinas habent. **P**lane conseruari
est. si sine rebus artis in situ causa ei conduxuntur. ex
conduco agerent. sicut exercitores qui loca in causa ei ducentur.
exducendo agerent. **C**essum enim est de terminatu orationis
comi qui ppet immissis meritis alio loco secundum istud in
causa ei uoluntate tenebit. **S**ic consuetus meritis de terminatu
orationis causa ei uoluntate aut siq[ue] excentra nulla collatim facie
da est quod dissimilis earum rerum causa ei quoniam alio parat.
earum ppet. in case aliis acceptis. **S**ic uolentibus de terminatu
de aut mallo fringit. non ius putatur ei qui tenuit odas.

Sic si uoluntate exercitores ut ppet aliquis metu ius de terminatu
secundum istud huius causam optet. **C**um enim ius de terminatu
meritis genere comples mercitorum accipiat. **S**icut enim
multi exercitores sunt ibi qui in causa ei detent. **C**onclusa de terminatu
huius causae tamen exercitores facili est. **C**onclusa de terminatu
huius causae ppetat optat. **E**t siq[ue] tales in
causa ei possumunt obviare non honeraret uelut gemitus ma
garit. **E**t ppetio ppetat. **C**onclusa plures excep
tibus domini optent. **E**t quia ius de terminatu expediri possit.

Placi uolentibus quoniam quod in causa ei iactum siue est ferre op
tare. quod tributum obviare hec est detet. Itaque enim omnium
nam ppetione obligatum est. **G**acture sumi ppetio
rep distributi oportet. **C**orpora liborum estimari uolentibus
siue nullam possit. **E**xodus donos remittit amissus. cui
nauta. et cum magis acturus. **H**oc agitatu est. annestim
tum cuiusque. et nullorum estimatur siue optent. et omnis
ius est. nisi siq[ue] consumidi ei in portu foret. quo in modo eant.
abu[n]da. eo magis quod in quaero ea defecit in navigatione
quod siq[ue] habet in causa ei ppetat. **S**ic uolentibus apertis re
detent. ppetus diffilius. latu[m] omnis ferre detent auunt.

Et uero ppetus ab inuolentibus cum ppetat ei siue detent. nec se
rendit ei quod siue meritis redemunt. **P**petio autem ppetatio
ratione rerum quoniam est. etiam quod amissus est ppetus siue
adire ppetat. si huius quod amissus est ppetus uolentibus potuerunt.
quoniam de terminatu non luci siue ppetatio. **S**ic in his rebus quoniam
noe est. etiam de terminatu magis causa ei non est. Nec
quoniam uolentibus ppetat. **S**ic uolentibus de terminatu magis causa ei
non est. aut aliquis siue ppetit auunt. **S**ic siq[ue] exercitores
solidum non siue. hoc de terminatu magis causa ei non est. Nec
enim fortuna cuiusque uolentibus exercitare detet. **S**ic siq[ue]
te siue apparuerint. exonerari collatio. **O**rdi siu[m] tribu
no siue est. uicibus huius siue soluentur agere excentrum cum magis. ut
ut excentro expetatur. uidelicet exegerit reddat. **R**es autem
iacta domini manet. nec siue appertent. quod derelicto non ha
bitur.

Aut. **C**um autem arbor aut aliud uolentibus
detentur.

Placi uolentibus remouendi causis ppetuli ei de terminatu est. **G**ibitio
Aut. **N**aus hominis leuade ei iacte detentur.
quamlibet flumine ut portu non potuerit ei homine. si quod mer
itis in scapha traxerit ne aut ex flumine ppetatur. aut in homine
ppetatur. et quod scapha sub meritis. ratio detet huius in terminis
qui in causa ei detent. et huius qui in scapha potuerit
ppetatur in quaero iactura faciet. Itaque etiam. quod. l. n.
m. ppetatur. **C**ontra siue scapha cum ppetat meritis salua est in
causa ei ppetatur. et in uolentibus non debet corporis in causa ei ppetatur
qua iactus in tributu causa ei salua ueit. **S**ic si uolentibus qui in
tempore iactu meritis unius meritorum iacta est. iactio
leuus sub meritis est. et aliquo meritorum meritis ppetatur
excentre si deinde rem habet detet ei cuius meritis in
navigatione leuante causa ei iacte ab his qui postea suas pun
natores ppetuerint. lab. eq. n. **E**ccl. uero qui ppetatur
in iacte ratione huius non detet ab eo qui in navigatione iactu facit
et quod ex huius meritis ppetatur. ppetatores excentre. coru[m] enim meritis
non possunt iacte ppetare causa ei iacte ei que pernit. **C**ontra
causa ei iacte detentores facies siue. iacte detentores cogendus sit
quod detet duplicitate ppetu huius in collationis. et quod res
detentores facies. si de terminatu est huius siue detet ppetatio ppetu
rep. itaque ubi grata siue iactu meritis duopet siue iactu
salutis res aspergine detet ei et expungit ille res iactus iacte siue ppet
ppetatur. hic ppetatur. **P**otest tamen dia. iacta illa sua distin
guentur. nobis detentores ex huius causa ei facies siue. i. utrum ppetatur iact
tu mudiatur rebus. duplicitate secundum est. an uolentibus ex huius uolentibus
gratia iacte detentur. meritis in angulo aliquo. iacte detentur.
Tunc enim siue detentur. si ex parte ei collationis bonis
patino detet. quoniam iactus huius causa ei iacte non ad huc. et asper
gine res detentores facies siue ppetatur iactu.

Sed dubitatio subtin
detentores facies siue ppetatur iactu.

horum. qd ipso sit. id ipso quia in collatione
ubiq̄ h̄eret. xc. dicit. collatioq̄ fuit. x. dicitur
aut̄ duo. deducto h̄ec dypnū p̄missū i reliquo ferre
bet. Quid ergo si p̄misit mō dypnō ē. quia in collatione ut
putat. x. auris infideliōrē fūt. dno aut̄ collatiois s̄t
idubitare utriq̄ honis pati nō debet. Si h̄ic idem
nūc p̄fici oportat. Quidē m̄tē utrū utrā re me
al. miseri annūdatas dēteriores h̄ic epi. Nū sicut cīq̄
p̄dictū subiicitur. iti eri subuān oportet q̄dēteriores. p̄p
teriātū re habeat. Hoc ipsa p̄p. fronte s̄p̄t.

Hēr. l. i. **A**missa nauis dypnū collatiois oportio
nāt̄. p̄osq̄ merces sua exaufragio libāuerūt. Nam
vñ collationis eq̄t̄is nūc admittit placitū cū tactus rem
edio cēt̄ in cīo p̄iclo salua nauis oculū ē. Cartore cēt̄
ut nauis cū merrib; libām. Cōsiderat egris oportiōis latū
Pam. i. **N**aus adūsi tēp̄ante de p̄m̄ itū habebit.
fulminis deūtis armātis arbor. rāt̄m̄ hypomen
relatiō. Ibiq; tumultuarū armātis ad p̄t̄ cōp̄atis
ad h̄om̄ nūngunt. et honis ingn̄ p̄nūt. Questū ē.
Anbū quonī honis fuit. nauis p̄dypnō p̄ferre dēteriorē.
nō det̄. h̄icē sūpt̄ magis i strūde nauis quā cōfū
dām̄ merib; gratia factus est.

Cāl. i. **Q**ym de p̄fici nauis aut̄ deicti cēt̄. qd q̄sq̄ exca
ruisse sūb; p̄uare. p̄ndit tanquā excentio.

Ily. i. **Q**uiēnante nauis grāt̄ res aliquis p̄nūt. n̄ bat
metem habet. ut eas p̄derit eo n̄leit. q̄p̄ si inēm̄t ea
ablatuōs sūspicim̄ se uñfūm̄ i q̄s̄ lēt̄i utrā suūt.
req̄atuōs ut p̄ide sit. ac q̄s̄ honis p̄missū maxū rē. abie
cent. mox cū uis reūsumis ut eidem̄ inferret. Volūs
menām̄ exēge rodia. Gr̄c.

Lab. i. **D**e p̄ficiō euēmonis m̄thodēmis adātonū i
patore dne i p̄ficiō. naufragiū faciēt̄ i ytalā
directi sumis ap̄ublicam̄ cyclades i sūlā habētib;. An
tonū dicit euēmoni. Ego qdē mūdi dñs. lexuit mās
lege rodio p̄udicet̄ naufragiā i q̄b; nullū n̄r̄ p̄c̄ lēx. idū
fatur. Hoc uit ip̄m̄ i diuīs. augustus iudicavit.

Lab. i. **S**uehēda mācipia duxit̄. p̄o mācipio.
qd̄ in nauis mortuū ē. uētūrāt̄i n̄ det̄. Paulus imo
q̄ntur qd̄ attū ē. utni ut p̄b; q̄ti i positiō. an p̄his qui
deportūt̄ cēt̄ merces dūt̄. qd̄ sūt̄ p̄p̄t̄ nō p̄p̄t̄. sūt̄
cīp̄nūt̄ sūp̄būt̄. i p̄nt̄ cē mācipiū. Sic idom̄
nāc̄ duxit̄. ut cēt̄ merces tūc̄ portāt̄. eas̄ merces
nullū nauis nec̄itate coactūs in nauis dēteriore cū id sc̄it̄
test̄. nō lec̄t̄. merces tūc̄ cēt̄ exāne p̄m̄it̄. i qua
nouissime uēt̄. h̄at̄ exēdōt̄. ut exēt̄ cēt̄ priore
nāt̄i actēm̄. Paul. imo. cē. Sūmodēa nauigatione
utraq̄ nauis p̄t̄. cū id sine dolo i culpa nūt̄ p̄ficiū cēt̄.
Iteūt̄ cēt̄. si prior nauis publicē reūt̄. nūt̄ p̄ficiū cēt̄. cū tūt̄
merrib; p̄b; fūt̄. Etēt̄ cēt̄. sic cōdīct̄ atēnau
ta duxit̄. ut cēt̄ perā tūb; p̄ficiū. n̄ ante dēt̄ i stūt̄ū
eo loco merces tuas exposuū. in q̄s̄ deūt̄oas̄ eas̄ merces
lēt̄. ne p̄p̄t̄. quo minūt̄ i stūt̄ū eo loco exposuū
m̄. i que dūgendas̄ eas̄ merces lēt̄. remissa sūb; ea p̄m̄
expectant̄. Etēt̄ i cēt̄ genē cognitiois ob p̄ficiū
ap̄partū fūt̄. nauis mōto impediti nūngare n̄ potūt̄.
Etē dicēt̄. Sūmaisei intūt̄ fūt̄ sine loco i culpaci. Sū
duxisti nauis ap̄horari ouo milii. ubi ap̄horari p̄t̄. p̄
duobi milib; ap̄horari p̄t̄i det̄. Paul. imo. Sūadū
nē nauis dūt̄. p̄duobi milib; det̄. merces. Sūp̄nū
i positiō. ap̄horari p̄t̄ i cēt̄ p̄ficiū. cēt̄ seht̄. nā p̄t̄ am
phōn̄ p̄c̄t̄ū teles̄ quō partam̄. **Dēi stūt̄ūrūa accē.**

Vl. i. **E**quum p̄t̄on̄ usū ē sicut cōmodi sentim̄. **R**o.
exātu i stūt̄ūrū. iti etiā obligari nos exāctib; ip̄p̄ i cōn
ueni. Sūmō n̄t̄ facit cēt̄ cū q̄i stūt̄ūrū p̄p̄t̄ ut exp̄m̄ p̄
sit̄. Sūlq̄t̄ p̄m̄ i stūt̄ūrū habuit̄. p̄t̄ cēt̄ securus
acq̄st̄ib; actiōib;. Sūmaisei uēt̄i serūt̄. lēt̄i lib̄m̄
roiem̄ actione definiet̄. ip̄m̄ i stūt̄ūrū uđim̄ cēt̄ uēt̄
det̄. ut mādati uēt̄negot̄ūrū gēt̄. **O**mn̄t̄. aut̄ at
det̄. dan̄ actēm̄ cēt̄ i stūt̄ūrū p̄p̄t̄ i cēt̄ xēt̄.

Lab. i. **E**co noīe quo i stūt̄ūrū cēt̄. Sūmodē aut̄ n̄ sūt̄ calūt̄
ip̄p̄t̄ i stūt̄ūrū. **I**nstitutor app̄t̄at̄. exēo q̄ nego t̄. n̄ p̄t̄
genēt̄ i stūt̄ūrū. **C**lemt̄i fac̄tab; n̄t̄ p̄p̄t̄ a culib; am̄

Pam. i. **Q**ym int̄dūt̄ etiā ad h̄ib; n̄t̄ nego t̄. n̄t̄
nos afferant̄ merces. abūm̄t̄. nec̄ māt̄ cēt̄ actiōt̄
tūs. vēndēt̄. emēdūt̄. cū utriq̄ modo uđim̄ i stūt̄ūrū emēt̄.

Lab. i. **Q**uic̄q̄ i gēt̄ nego p̄p̄t̄ sit̄. sc̄ut̄ uēdōt̄.
i stūt̄ūrū reēt̄ app̄t̄. ib̄t̄. **M**āt̄ serūt̄. l. vi. ad brūt̄ aut̄.

Suo cū māt̄ulario gēt̄i sit̄. uēt̄ cū co q̄e cēt̄ edificio p̄p̄t̄
uēfrūt̄ coemēt̄. i sondū cū tenū. **L**at̄i q̄s̄p̄t̄i scripit̄.
sūsp̄t̄ūt̄ fēnāt̄. agn̄ collēdis mercatūrū nēp̄t̄
q̄ faciēt̄ p̄p̄t̄ i sondū cū tenū. **S**erūt̄i mīc̄i habuit̄
p̄m̄ q̄ p̄p̄t̄. nosc̄ i stūt̄ūrū. **S**erūt̄i cos̄ i stūt̄ūrū. vēt̄
dū placit̄. q̄b; uēt̄i m̄i urūt̄eari dīt̄ uēt̄ cēt̄ s̄t̄
dām̄ dīt̄alēt̄. quos uilgo cēt̄orē app̄t̄im̄. s̄t̄i
mūt̄es q̄ p̄p̄t̄ i stūt̄ūrū. **T**ē fulloni aūt̄
zatorū. p̄p̄t̄. scribārū quic̄l̄o i stūt̄ūrū halēt̄ sit̄.
S̄rāt̄ūrūrū fūt̄ sūt̄ p̄ḡre mit̄t̄. ad mēt̄es cōp̄n̄
dāt̄i abūt̄. is i stūt̄ūrū habūt̄ lat̄o senb;. **T**ēt̄
art̄. S̄lūt̄ūrūrū s̄t̄m̄. **G**ē. na. re. politat̄oē i
būt̄. isq̄ mortūt̄ sp̄lāt̄. dādā i eū q̄i mīt̄ona i cēt̄
q̄iaūt̄ fūt̄. i uīt̄arūt̄ actō p̄p̄t̄. **T**ē lat̄. ut. S̄iḡ
p̄t̄or sūt̄ sūt̄ i certū lēt̄i solit̄i fūt̄ mit̄t̄. ad p̄ane n̄
tēdū. tēdēt̄ p̄t̄a accepta p̄s̄t̄ ut p̄dīs singlōs ei p̄m̄
p̄t̄. tēt̄ turbāt̄ dubitāt̄ n̄ opt̄. q̄i sūp̄m̄it̄ cū tēdū
sūmas tenū det̄. **S**erūt̄i fullo p̄ḡre p̄ficiēt̄ i p̄p̄t̄
ut disciphis fūt̄ q̄b; tabn̄i i strūt̄i trādīderit̄ i p̄ficiēt̄. p̄t̄
cū p̄ficiōne uēt̄m̄t̄i distiphis accepit̄. aūt̄i s̄t̄
lōt̄i n̄ tenū. S̄iq̄ p̄t̄or fūt̄ relēt̄. **Q**uīo q̄ i stū
t̄or tenū cū. Plane si affīrmāt̄ i stūt̄ūrū det̄ op
arūt̄. n̄ i stūt̄ūrū. si exēt̄o tēnēt̄. **S**lo tū om̄c̄
cū i stūt̄ūrū gerit̄. obligat̄i q̄ p̄p̄t̄. S̄ita sūt̄ i māt̄
cū p̄p̄t̄i fūt̄. cōtracti ē. idē dum taxit̄ ad id q̄d̄ p̄p̄t̄
i tēt̄. **P**int̄i p̄p̄t̄ admēt̄i distīt̄ēt̄ tenēt̄. noīt̄
cēt̄ exēp̄o actō. **T**ēt̄ si forte adēmēdū cūlēt̄. **S**ineq̄ si adēmēdū cūlēt̄. **T**ēt̄i s̄t̄
p̄bat̄. **S**erūt̄i p̄c̄t̄i q̄i cēt̄orē i stūt̄ūrū adēmēdū mē
ter̄ p̄p̄t̄ i stūt̄ūrū i stūt̄ūrū. **T**ēt̄i i stūt̄ūrū p̄ficiēt̄
soluent̄. Qd̄ ita uēt̄i p̄t̄. n̄i p̄b; fūt̄ mūt̄uā.
S̄i q̄i adēmēdū emēt̄. n̄ oleū p̄p̄t̄ mūt̄uā
i dīt̄i. dīt̄i cēt̄ i stūt̄ūrū lēt̄i h̄ē. **T**ēt̄i si stūt̄ūrū cū
oleū uēt̄dīt̄. anūlū arēnoē accepit̄. **N**eq̄ cū redat̄
dīt̄i i stūt̄ūrū tenū. Nā cēt̄i cā ad quā p̄p̄t̄ i stūt̄ūrū
māt̄e mādīt̄i cēt̄. p̄s̄t̄i p̄c̄t̄i uēt̄. q̄i si forte p̄
gn̄is i stūt̄ūrū ob p̄c̄t̄i accepit̄ i stūt̄ūrū i stūt̄ūrū. **T**ēt̄i s̄t̄
i stūt̄ūrū q̄ p̄ficiēt̄ i stūt̄ūrū p̄p̄t̄. cēt̄i sequiāt̄.
S̄i abālō i stūt̄ūrū si p̄p̄t̄. i stūt̄ūrū decessit̄ q̄ p̄p̄t̄. abālō
exit̄ q̄c̄t̄ i stūt̄ūrū uti. s̄t̄i dīt̄i tenū cū i op̄t̄ebit̄.
Uēt̄o si tēt̄. idēt̄ i dīt̄i m̄t̄it̄. cīt̄o cēt̄i sit̄. cēt̄i ē. ignōrā
dīt̄i i stūt̄ūrū actēm̄. **S**erūt̄i p̄p̄t̄i mēt̄. tutor. curāt̄
i stūt̄ūrū p̄p̄t̄. dīt̄i cēt̄i uēt̄. am̄ p̄p̄t̄ dīt̄i i stūt̄ūrū
p̄t̄. **P**am. i. **S**ed etiā ip̄m̄ p̄t̄orē. si i actēm̄.
Pam. i. **S**ed etiā q̄rē mei gerit̄. p̄p̄t̄erit̄. ar̄m̄i habuit̄
i stūt̄ūrū. **T**ēt̄i cēt̄i i stūt̄ūrū. q̄s̄t̄ i stūt̄ūrū masilius
an semia liter. in suis p̄p̄t̄i p̄p̄t̄i alienus. **T**ēt̄i q̄i que
p̄p̄t̄. Nam̄ similius p̄p̄t̄. p̄p̄t̄ i stūt̄ūrū exēp̄o ex
citōne aūt̄. **T**ēt̄i similius si p̄p̄t̄i tēnēt̄ etiā ip̄a. **S**i
cīt̄i fa. sit̄ i cīt̄i p̄p̄t̄i p̄p̄t̄. i stūt̄ūrū. aūt̄. **P**u
p̄p̄t̄i i stūt̄ūrū obligat̄i. q̄i p̄p̄t̄ i stūt̄ūrū actione
q̄i sūb; i p̄t̄arū tēt̄i qui cēt̄ p̄p̄t̄.
Pam. i. **N**am ip̄lōq̄ p̄c̄t̄i i stūt̄ūrū i stūt̄ūrū p̄p̄t̄.
Lab. i. **V**erūm̄ sup̄p̄t̄i p̄p̄t̄ i stūt̄ūrū i stūt̄ūrū i stūt̄ūrū
etōt̄i obligat̄. S̄imilō non.
Pam. i. **E**atenēt̄ tāmen dabūt̄ i cēt̄i actō. quāt̄
creare lacūpt̄iōt̄ est factū.
Lab. i. **S**co si p̄p̄t̄i h̄ē exist̄t̄i q̄ p̄p̄t̄i equissimū
cēt̄i p̄p̄t̄i tenū. quādūrū p̄p̄t̄i man̄i remōt̄i cēt̄i
fūt̄. anūt̄i obāt̄. similius op̄t̄i i stūt̄ūrū. **S**imilō xxv. i m̄
erēt̄ q̄ p̄p̄t̄i auxilio cēt̄i ut̄. n̄ sine eīc̄ cognit̄. **C**ēt̄
quā pal̄a p̄t̄i p̄p̄t̄i fūt̄. nec̄i cēt̄i i stūt̄ūrū. i stūt̄ūrū
habet̄. nō cēt̄i p̄m̄t̄i cēt̄i q̄i cēt̄i i stūt̄ūrū. **S**erūt̄i
nōt̄i obāt̄. etiāt̄ q̄ p̄p̄t̄i tēnēt̄ ip̄a p̄p̄t̄. p̄
prost̄ēt̄ pal̄a lacūpt̄iōt̄. clar̄i ut̄ deplano rēt̄
legi possit̄ ante tēt̄i. s. ul̄. i tēt̄i lēt̄i in quo negotiāt̄
exēt̄. nō i remōt̄i loco. s. i cēt̄i. lēt̄i ut̄i ḡt̄i an lat̄i
i p̄p̄t̄i sc̄m̄i loci cōdīct̄. neq̄ cēt̄i possit̄ ignorāt̄
lēt̄i. **C**ertēt̄i q̄d̄ p̄p̄t̄i erēt̄ cēt̄i m̄l̄i legēt̄. Cēt̄i p̄p̄t̄i cēt̄i p̄p̄t̄i
ndāndēt̄. **P**roscript̄i aut̄ p̄p̄t̄i cēt̄i opt̄. Cēt̄i
p̄t̄i p̄p̄t̄i quo p̄p̄t̄i nō erēt̄. uōb̄t̄i p̄p̄t̄i p̄p̄t̄i
gēt̄i i stūt̄ūrū lēt̄i h̄at̄. **P**roide si dīt̄i q̄t̄ me
cēt̄i p̄p̄t̄i alius aut̄ sustit̄t̄. aut̄ uēt̄i tēt̄i lēt̄i
uēt̄i q̄m̄ simili p̄t̄i. ne p̄p̄t̄i cēt̄i. lēt̄i app̄. m̄t̄i.

dicendū ē cū q̄ p̄posuit tem̄. **S**i tū p̄e i stitor decipiēdi
ei mei distractiūt. dō hūs ip̄hi p̄ponēti nōcē detet. m̄ si p̄ti
aps̄ colli suūt qm̄ otri xit. **C**ondictio aut̄ p̄positionis
nōdāt. Quid em̄ sūcta lēge nōm̄tientu cūsdam p̄st. ul̄
sub pignore noluit cū eo otri xit. uel c̄ram r̄ eq̄sumū eit
id scribiti in quo p̄positus erat. **E**tē si p̄lēr hūt i stitors
nō cū om̄ib; simili ḡthi noluit. ur cū uno solo. **S**i si reñ
nāuit cū neciū eo ḡthēt nōdetet i stitoria tem̄. Magis tā
p̄seim possimus p̄hītē cont̄hē nō certi gen̄ hoīm̄ uel nō
gōnitorū. uel c̄tis hoīb; p̄mitit. **S**i si illis cū alio ḡthi
nēnit. cōtinui uariatiū. dāndat̄ om̄ib; adūsūt cū acto
neq̄em̄ decipi ḡthentes detet. **S**i si totū in p̄hibuit cū eo
ḡthi p̄pōm̄ liceti habebit. cū magis hic custodis sit lao q̄
i stitoris. ergo nec uenit̄ merit̄ hic pot̄it. nec modicū qd ex
tabna. **S**u i stitoria actū ē. recte tributona ip̄o uire licet
nō habet. neq̄ em̄ p̄t hic tributona licet i meret dñici. **O**d̄ si
nō fuit i stitor meritis dñice tributona sup̄e acto. **S**i si nō
mo op̄as uicarii ei ḡduxero. aciū meriti mee i stitorē fecero.
Isp̄tabi m̄cē uicidit̄ c̄ptio ē. Ni cū dñs a p̄uo em̄t c̄ptio
ē. h̄i nō sit dñs obligatus. **T**isq; id eo utri p̄ceptore et
possidente. et usū capere dominus p̄mit.

Iter. **E**t ideo utilissimorum actio adiutorium est copertit.
Inchiuso adiustare vel de pretio hodiis prelatoris fieri ducto
agencii de prelio uicarii quod ei menem uenit et mandauerit.
Premi qui quo emisti. in retuia uersum uideri potest eo quod
debitor scribitur factus esse.

Th. r. **H**abebat q̄s scriui merti olcarie p̄positū. accepit mutui pecuīam
p̄tis creditor idm̄ces cū accepisse egit p̄pōti acrē pb̄m̄
n̄ponuit. m̄as grā cū accepisse. licet consupti ē actio. n̄cēpli
q̄m̄ aḡe potit. q̄ si pecunia s̄quaq̄; accipicēd̄is mutuū seēt
pp̄missim̄. m̄l̄. utile ei. acrīcēmo p̄tē ait. **C**oemissit aut̄
optebit iſitoria dñm ita demū temū. si n̄ nouauit q̄seā ob
ligatiōm̄. ul̄ ab iſitorc̄. uocabulio non iidi aio stipulāto.
Siduo p̄fesue tabernā exerceit aſfūi quē ex diſp̄inib; p̄t̄
bi batebit iſitorie p̄posuīnt. utruī p̄d̄m̄as p̄tib; tencitūr
in p̄equalib; in p̄portiōne meritis anūd̄ iſolidū. m̄l̄. q̄nt. q̄
uerius ēt. lat̄o ait. exēplo exētitoriū. adēpt̄lio acrē. iſolid̄
unūq̄iāq̄ ouēm̄ posse. **E**t q̄aq̄d is p̄mitit. q̄ cōiectus est.
sc̄iēc̄is iudicio ul̄ coi diuidūd̄ or̄sq̄t. q̄ sm̄. a. iſili p̄ba
Idem est. si alienis p̄mis coi iūm̄us.

Paul. i. **I**dem est. si alienus sum cor meum. uimus. propius sit. Nam aduersus utriusque solidum detinet actum. Et quod quisque pertinet ei per scientiam vel cor diuidendo in ditione ostendit. **C**erte ubique actiones scientiarum vel cor diuidendo cessat quicquid pars sua de tempore operis ostendit. **E**ccluti sunt cuius suorum credimus e duobus huncibz in scientia ei suo libertate detinunt. Nam haec diuinis quicquid per sua actionem uiciendi sunt. quae cesserant in eo scilicet diu-
Bp. i. **D**ouimus sciendum est has actiones diuidendo in ditione.

Sicut nullum distractis quicquid in cibis propitiis habuerit. nent inquit exemplo istitorie acutem in me operam.

Institutio. **S**i quis summetur vel mancipiis petitoribus uecmedis uic
tenditibus propitius sit. non solum iustitia actionem petit adiutorius
cum quod possumit heret redibitoria vel existipleti duple vel sim-
ple insolidum actione dividitur est. **S**i feruum tituli institutorum in
vitis. vel terciis ex hoc edito vel cum titulo ex iustioribus edictis
age posso. **S**icut cum cooperatoribus uetus sit. cum titulus dum taxerit
age posso. **S**i i pupillarum habent iustitores hic existit
deinde cum his actum fuit. dicendum est in pupillum dari actiones
pro utilitate promissui usus. **Q**uicadum ut post mortem
nuncies cuius auctoritate iustitor propitius est. cum cooperatoribus
huius operis certe noit quod ante aditam ineditatem mitescit. in
famosis his existat. dandum est actiones etiam populi. scrib. non
cum i pupillum est ei qui sciens dum deceperit. cum i justore. m
erit quamvis operis. **P**recelluit. **S**idenuntia uero tibi ne pro
noame ipso ito crederes exceptu dandum. **S**iquid ille illi non te
nunquam. nec illi suo erediter. **S**i si ex eo actu peccatum hic
autem mei uersum sit. nec ueli quo letupletior si soluerit
implicem de doolo. ova. optem. nra uideri me dolu. m. facit quia
calicem iacturi lucruq[ue]rim. **E**x hoc enim ordinari possit
Institutor dicit quod alterne loco uic ad uim est.
medium. videntur ne propinque. **Q**uicquid sine loco adeundatur
opere. **I**n eum quod mutius accipiendo
peruenire percurritur propinque. utilis ad exceptu iustorie dari
merito. **E**sse incurritur soluendo.

Premissis procuratore pposunt. utilis ad exceptum iuris iuris dabi-
turatio. **Q**uidam faciendii est. Et si procurator solvendo-

uit qui stipulanti pecuniam promisit. **C**odice per
mū iustorei ap̄ mērām pecunias recipiēdis hanc se post h-
bitate quāq; dicit. Itē plibetū negotiū exerceat in metit
statutis nō mutabitur pīclicā. **C**alterne spōitus ap̄ mē
fili. merciū cū mutui pecunia accepit p̄ eo pater fidem
uit etiā iustoria ab eo petet. cū accepit pecunie spēs fidem ut
o negono tabne miscuit. **S**erius prōiūs tūm fēcētāis
spōitus p̄ int̄cessācēs alienū suscipiēs ut iustor dūm
n̄ solidus ure p̄ tono nō astrigit. **C**od. vñt p̄ eo q̄ pecunia
fenerauit p̄ delegatiōe; aliū p̄ misit. adnō recte petenit.
tūi pecunie credite cē cū q̄ delegauit. ac dō q̄ sita est.

Pec. r. **L**vtius titi' mëse numularie quia exercebatur.
habuit liberti' p'piti'. ut e' uocio canit i' h'c ubi. Octo
uus. terminalis. et ager certu' felicis. domino celi.
bates penes mësi' patrom mei denarios in h'c q's denarios
uobis n'ire detro. pridie. Kal. o'adu'. Qu'estu' e. l'ut
titio defuncto sine h'c. b'is ei' u'editur. an ex hac ep'la ui
re concin terminalis possit. n', nec uire his u'bris obli
gatu'. nec eq'tate ouciendi cui' supet. Q'li hic i' mitonis
officio ad fidem in'ce p'restanda scripsisset. **d**e tributoria
v'ns quaq; editi n'd m'ni si magna uti **a**ctione. **R**.
utare. ut dñs q'liq'nto i' seru' confitib; p'mn legum
habet q'pe cu' de peccu'lo dñ taxat teneat cui' peculiu' esti
matio d'ducto q' dñ o' debet' fit tñ s'ciet' p'ui i' peculiu'
mem'negotiar'pi. ul' ut ext'neus creditor ex h'c edicto i' tri
butu' u'at'. **C**lic' mercis app'ratio a' guis' or' sit. ut neq;
ad suos fullones ul' sartinator'es. ul' uenaliciarios l'ces
tores p'tineat. tñ pedi'. l. x. scrib. ad omnis negotior'nes
porrigendu' h'c edictu'. **T**peculiari' aut' merc' n'o sicuti
peculiu' accipim'. q'pe peculiu' deducto q'd dñ o' deletur
accipit' **C**o'ersu' o' peculiu' eti' a' simchil sit i' peculiu' do
minu' tributoria obligat. ita demiu' si scire eo negotia
bit'. **S**aci'etia hic ea accipim'. q' h'ab'et uolitatem. si ut
ego p'uto n'o uolitatem si patientia. n'o em' uelle detet
dñs. si nonolle. Sugitur scic'r' a'no p'restat. a'no o' t'udit
tenebitur tributoria actio. **T**potest' itis u'bi' ad cem
sexu'. It' ad omnis q's u'li' alieno um' subiecti porrigendu' e'it.
In' o'li' u'li' aut' ad suos p'tinebit tributoria actio. um'
ad eos quaq; quo b'is fide seru'ut. similibi. siue simili
em' sunt. ul' i' q'bi' usu' fructum habemus.

Paul. r. **V**t tñ merx q̄ p̄t̄lant negotiēt ad nos p

Lp. e. **S**ed quis suis scitis sit. et ab eo sciat tineat.
domini. quoniam tristis est illius dabit actio. **C**qd si alius scit alii
ignorat. in cuiusque scientia dabit actio. deducetur tamen solidum quod
ei qui ignorant detinet. **C**qd si in quod ignorante venit.
quoniam de pretio suicitur deductio etiam id quod scientia detinetur
iuste in solidum. Nam res sine de pretio suo sunt certe. solidum quod
ei detinet deductio. **E**t ita uul. l. xij. dig. scrib. Si sum
pupilli uul. furiosi scirent tutoris uiceratur in mente peculiari
negotio. dolus quod tutoris rectoris natus pupillo
uul. furioso non detinet. puto nec enim iuris causa est detinet. Et id ac
temis cui ex delicto tutoris tributaria tenet. Si qd ad eum per
uenit. **T**unc uul. furioso puto. quamvis. pop. l. viij. epli
rū. si soluendo tutor sit. ex delicto ei pupilli temi sepsit. et
lame actem tenet ut actionem quia est tutor hinc paret.
Si quis in prius pupilli delito fecerit sit. **S**ic etatis sit. ut dol
ei patre sit efficitur ut tenetur. **C**ontra scientiam ei. non sufficiat ad negotiorum actionem. Quid ergo est. scientiam ei quod tuto
ris rectoris detinet locum huius actionis. Dolus autem
quatenus negat ostendit.

Paul. r. **P**roprius cui tutor sacerat puer fuis. **E**si
nosur rānemētis dolū malū admittat tenet ex huc editio
Plp. r. **P**rocuratoris aut sciam qdolū nō dete dno.
neq; pop. dubitat. neenor dubitam. **S**i uicari' fui mei
negotiet siqdē mestīte. etiā tributoria tenebor sim egrā
te. ordinatio sciēte. de peculio c' actē dādā. **P**op. l. lx.
scripsit. Nec deducim extincim peculio qdordinatio de
bet cū id qd'm detetur deducit. **S**i suntq; scierim' ita
butoriā de peculio actēm o pēte ait. Tributoria uicari
noīe de peculio uō ordinari. Eligē tñ deten' agentē qua
pot' actiā explatit. Sicut utrūq; tribuit. qd'm. qd
suo detet. **C**en' sis ciuius ordinari ignorass. deducuntur
i egrū qd ei auicario detet. **S**ed si am illi negotia bitur
admittendā tributoria dicimus. **I**tem pñ restit. cū
ip̄ seruo p̄trahat. in cū iūtore cl. **C**o'citis noīe mēto
adiat. ne omnis negotiatio cū eo scā tributorum iudicat.
Per hanc actēm tribui uite. qd' ex ei memere. qd' eo noīe